

1990.
VI. évf. 4. (33.) szám
Ára: 49 Ft.

Windex

magazin

TESZT: MŰHOLDVEVŐ RENDSZEREK

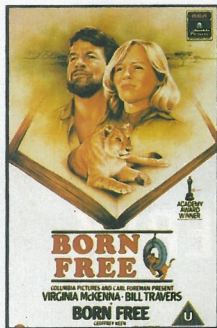

QUARTET®
INFO
23-26. oldal

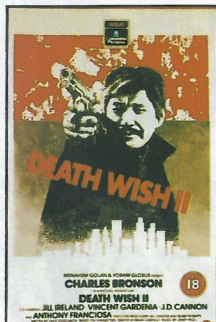
ARANYOSKÁM
szinkronizált, 112 perc
Dustin Hoffman világhírű filmje.

1.950.-

Elza, a vadon szülötte
magyarul beszélő, 92 perc
A világ legismertebb természetfilmje.

1.950.-

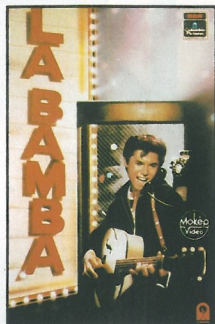
BOSSZÚVÁGY II.
feliratos, 87 perc
Charles Bronson újra leszámol...

2.250.-

VIDEOAJÁNLAT

házi videógyűjtemény bővítéséhez,
igényes videóznak.
Kiváló minőségű, eredeti, gyári másos videokeztették
(nem feketepiaci másolat!),
magyar hanggal, vagy felirattal
(nem amatőr hangalmondással!),
számlával, szavatossággal, gyors és pontos szállítással.

Columbia Pictures (USA) filmek!

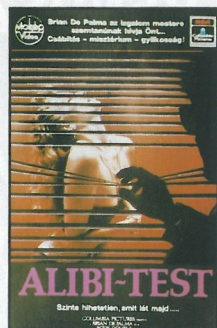
LA BAMBA
feliratos, 104 perc
Rock and roll
Egy 17 éves rockszár
élete az 50-es években.

1.950.-

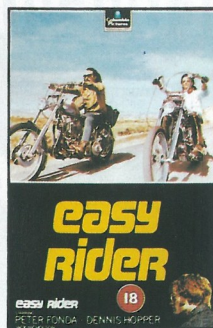
GRIZZLY
feliratos, 88 perc
Horror-katasztrófafilm.
Fészereplő a 4,5 méteres
emberbévő fenevad.

2.250.-

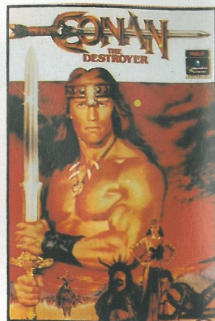
ALIBI TEST
magyarul beszélő, 110 perc
A munka nélküli horrorszínés
egy gyilkosság szemtanúja.
A nyomok a pornomozzi
perverz világába vezetnek...

2.250.-

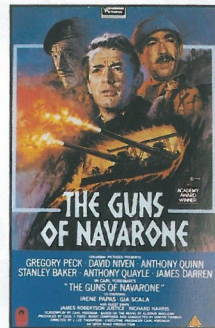
SZELID MOTOROSOK
feliratos, 92 perc
A 60-as évek hippimozgalmi,
a beatnemzedék klasszikusa ez
a film. Zene:
Bob Dylan és Jimi Hendrix

1.950.-

CONAN, A PUSZTÍTÓ
magyarul beszélő, 97 perc
Arnold Schwarzenegger

2.250.-

NAVARONE ÁGYÚI
Világhírű háborús kommandófilm,
Gregory Peck és Anthony Quinn
főszereplésével. (150 perc)

2.250.-

PÓKEMBER
magyarul beszélő, 90 perc
Látványos sci-fi film.

2.250.-

Postai utánváltellel megrendelhető: Pécs Pf. 56 7617

FÉNYPONT®
videocenter
Pécs, Rókus u. 3/a.

Ha mind a tízet megrendeli, a postaköltséget átvállaljuk!

tel/fax: (06-72) 33-612 0-24h

Kedves Olvasó!

Túlzás nélkül állíthatjuk: az év vágya Magyarországon a műholdas televíziózás! Bizvást remélem, nem azért, mert lám, az ismerős már tudja fogni az égi csatornákat, mi pedig még nem, és ez túrhetetlen állapot; hanem mert mind többünkben fogalmazódik meg az igény: valódi, színvonalas televíziós programok közül szeretnénk válogatni, s az sem utolsó szempont, hogy gyakorolhatjuk a német, az angol vagy a francia nyelvet. A hazai gyártók és a kereskedelem is igyekezett felkészülni az igény teljesítésére. A szokásosnál bővebb terjedelmű Teszt rovatunk ezúttal alapos vizsgálatnak veti alá az idehaza forgalomban lévő műholdvevő rendszereket, s büszkén írhatom le, hogy ez, ilyen szakszerű és összefoglaló formában, a Video Magazinban olvasható először. Mivel e nagy tudású berendezések technikai felépítése meglehetősen bonyolult, különösen a nem szakértő átlagolvasó számára, a könnyebb megértés kedvéért e rovathoz külön kislekiont is készítettünk. Kérem – ha érdekli e témakör –, először e lexikont böngéssze át!

Akiknek szerencséjük van, és lakótelepen vagy soklakásos bérházban laknak, azok számára különféle vállalkozások állnak rendelkezésre, hogy az égi és földi műsorokat kábelen juttassák el otthonukba. Kérdés azonban, valóban szerencsésnek mondhatjuk-e magukat azok, akik megbíznak az ezt ígérő fti-kben, alapítványokban. Egy korábbi, élt felvető írásunk fejleményéről, tanulságáról és egy sajnálatosan kibontakozó „kábelháborúról” is találhat gondolatébresztő összeállítást Házunk tája rovatunkban.

1990. április

Falus Tamás

Címlapunk elkészítésében a Selectronic Kft. nyújtott segítséget

video

magazin

FILMGLÓBUSZ

Gözfürdő • Yentl • Ülkeresz- teződések • Benjamin köz- legény	4
Az acél fiai • A szokás (GOR 2) • XX. századi Dracula • Urvadász	6
Gyilkosság telefonhívásra • Meggyónom	9
Alfred Hitchcock	10
Chuck Norris – Karatebajnok es filmsztár	41
Vissza a természethez	44
Pornoszlár volt onagysága	46

HÁZUNK TÁJA

Nyelvelemek VI.: Travel and Tourism	28
Kábeli zűrzavar	30
Sikerlista	34

VÁSÁRLÁS

Böngésző	36
Melyik Herlangótól?	38
Keres-kínál	40

TESZT ÉS TECHNIKA

Az égiek üzenete – műhold- vevő rendszerek	14
QUARTET info	23

HÍRÖZÖN

42

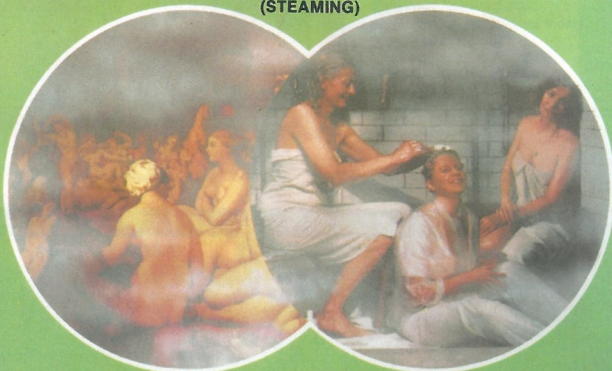
Az UNIO kft. magazinja • Felelős szerkesztő: Horváth Béla • Szerkesztő: Falus Tamás
Művészeti szerkesztő: Kerék Antal • Képszerkesztő: Fejér Gábor • Olvasószerkesztő:
Berkes András • Tervezőszerkesztők: Cziferszky Attila és Lázits Gyula
Szerkesztőség: Budapest XIII., Frangepán utca 50-56.
Levél cím: Budapest 1398 Pf. 598 • Telefon: 131-0791, 111-0893, 111-9004
Kiadja az UNIO Lap- és Könyvkiadó Kereskedelmi Kft.

A kiadásért felel: Horváth Béla ügyvezető igazgató
Kossuth Nyomda, Budapest, 90.0073 • Felelős vezető: Bede István vezérigazgató
Terjesztéskor Magyar Posta

Előfizethető bármely hírlapkiadású postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hír-
lapelfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 190 Budapest XIII., Lehel u. 10/A közvet-
lenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR Postabank Rt. 219-98636, 021-
02799 sz. pénzforgalmi jelzőszáma.

Címlap: Kiss Árpád
HU ISSN 0237-5141

(STEAMING)

Nagy-Britannia, 1984

Főszereplők:

Vanessa Redgrave, Sarah Miles, Diana Dors

Rendezte: Joseph Losey

95 perc

GŐZFÜRDŐ

Forgalmazza a MOKÉP

Neil Dunn világhírű színdarabja ezúttal filmen elevenedik meg. Hat nő történetével ismerkedhetünk meg, akiket életük során látszólag egyetlen kapocs fűz össze: ugyanabba a gőzfürdőbe járnak. Fürdés, masszírozás, szobabiciklizés, pihenés közben beszélgetnek, kendőzetlen őszinteséggel tárják fel életüket. Örömeiket, bánatukat, vágyaikat és csalódásaikat. Kitérőüljárják a férfiakat, férjeiket, házasságukat, válásukat. Arról is beszámolnak, kívül milyen volt az ágyban, kit hogyan hagyott el a férje, ki hogy élte át a szülés pillanatait, gyermekei felnövelését, elszakadását a szülői háztól. A harmincas-negyvenes éveiket taposó nők olykor veszekszenek, civakodnak is egymással, miközben talán nem is fogják fel, hogy ezek a gőzfürdői összejövetelek mennyire fontosak mindannyiuk számára.

Egy napon híre jön, hogy a gőzfürdőt be akarják zárni, s helyére szabadidőközpontot kívánnak építeni. A fürdővendégek ekkor elfeledik egyéni sérelmeiket, összefognak, hogy megmentsék kedvenc helyüket, ahol mégiscsak egyfajta közösségre lettek.

Valahol Kelet-Európában, valamikor a huszadik század elején játszódik a történet. A megbecsült, bölcs zsidó tudós lánya, Yentl (Barbra Streisand) nem hajlandó beleenyogni évszázadok íratlan törvényébe, amely szerint a nők számára tilos a tanulás, s a tudás hatalma, a tudomány világa csak a férfiak számára elérhető. Yentl apja halála után úgy dönt, elhagyja faluját, s fiúnak öltözve egy közeli kisvárosban jelentkezik a héber hittudományképző főiskolára, a jesivába. Anesl, meghalt fiútestvére nevét felvéve. Idővel közte és a mellérendelt tanulórs, Avigdor között szoros barátság szövődik, miközben senki sem jön rá Yentl cselére, női mivoltára.

Avigdor szerelmes a városka előkelő családjának szeme fényébe, Hadassba. Yentlnek tehetetlenül kell szemlénie e kapcsolatot, ami annál is fájóbb számára, mert rájön: tanulórsához a barátságnál már sokkal mélyebb érzelmek vonzzák. Mivel Hadass szülei nem egyeznek bele, hogy Avigdor feleségül vehesse lányukat, az exférjelölt számára egyetlen lehetőség kínálkozik, hogy szíve választottja közelében maradjon: ha barátja, Anesl házasságát össze Hadass-szal, mert így, barátját meglátogatva, még van esélye, hogy néha láthassa szerelmét. E különös szerelmi háromszögben Yentl-Anesl, szerelme érdekében vállalkozik is az esküvőre. Titkát azonban nem őrizheti meg végleg magának...

NOTHING'S IMPOSSIBLE

BARBRA STREISAND

YENTL

Egyesült Államok, 1983

Főszereplők: Barbra Streisand, Mandy Patinkin, Amy Irving

Producer-rendező: Barbra Streisand

128 perc

Forgalmazza az Intervideo

YENTL

(CROSSROAD)

ÚTKERESZTEZŐDÉSEK

A "KÖLYÖK"
életben tartja
a legendát ...

Eugene, a tizenhét esztendősi fiú a zeneiskola leghetesebb gitárosa. A komolyzene helyett azonban a blues a kedvenc zenéje. Amikor tudomására jut, hogy a nyolcvanéves Willie Brown, a harmincas évek legendás szájharmónikás bluesmanje szociális otthonba kerül, takarítóknak jelentkezik oda, csak hogy a zárkózott színes bőrű öregember közelébe férközhessen. Szeretné tőle megszerezni egykori gitáros társa egyik dalát. A blues-zene irodalom harminczadik során Eugene átélheti, milyen életformából is gyökerezik kedvenc zenéje. Az út során megdöbben, egyre érettebbé váló fiú egy sajátos, élvezetes gitárpárban bizonyíthatja tehetségét, amellyel, a történet részeként, igazságot is szolgáltatathat az öreg blues-mannek a fiatal korában ért sérelmekért. (A kiváló zenét Ry Cooder szerezte.)

Egyesült Államok, 1986
Főszereplők: Ralph Macchio, Joe Seneca
Rendezte: Walter Hill
98 perc

Forgalmazza a MOKÉP

Benjamin
közlegény
(Private Benjamin)

A huszonnyolc éves Judy Benjaminnek nincs szerencséje második férjével sem, aki nárszéjszakájukon, szívinfarktus következtében meghal. Judy szomorúságában elbűjíti a világ elől, s elkeseredésében egy éjszakai rádióműsorban telefonon panasolja el bánatát. Egy férfi – hallgatva az adást – találkozik ér a lánytól, s különös módot javasol Judy számára, hogy elfeledje nagy szomorúságát: lépjen be az amerikai hadseregbe. A szöke szépség, jobb híján, megfogadja a tanácsot és másnap már ő is egyike a hadseregben szolgáló 89 ezer nőnek. A kiképzés nem sok örömet nyújt az elkeseredett hölgynek, ám amikor jómódú szüleinek sikerül felkutatni lányuk hollétét és elmennek érte a laktanyába, az öntudatos Judy inkább a sereget választja, mintsem a kényelmes, de unalmas szülői otthon. Egy idő után sikerül beilleszkednie a katonalélethez, sőt egy véletlen folytán egy hadgyakorlaton Benjamin közlegény batorságával és segítségével sikerül legyőznie az ellenséget.

A kiképzést követően Judy fokozatosan halad előre a ranglétrán, ám közben, egyik eltávozása során, megismerkedik egy Párizsban élő orvossal. Szerelm szövődik közöttük, Judy kezét ismét megkérlik, de ahogy közele az újabb házasság időpontja, úgy növekednek a gondok ebben a legújabb kapcsolatban is ...

Egyesült Államok, 1980
Főszereplők: Goldie Hawn,
Eileen Brennan, Armand Assan
Rendezte: Howard Zieff
106 perc

Forgalmazza az Intervideo

AZ ACÉL FIAI

amerikai sci-fi

(SÓNS OF STEEL)

Fekete Ellis nemcsak a színpadon kemény fiú. Az agresszív rock agresszív művelője a meghatározhatatlan jövőben él, és nem ijed meg a saját árnyékától. Pedig erre éppenséggel lehetne oka, hiszen Óceánia bomlott agyú vezetője, Secta, katasztrófa felé sodorja az Amerikára megszállásig hasonlító államot. Ellis durva külseje mögött természetesen érző szív dobog, mégha ezt meglehetősen mosdatlan szájával igyekszik is palástolni. Zenéjét és befolyását a környezetvédők rendelkezésére bocsátja.

Fekete Ellis azonban óvatlanul besétál Secta csapdájába, és elemeire bomlik. Egy műhiba következtében ugyan néhány órára ismét testet ölt, ám döbbenet kell rájónnie, közben eltelt néhány tucat vagy száz év, és Óceánia megsemmisült egy atomkatasztrófa során. Különös lényekkel találkozik mélyen a föld alatt, és szembekerül régi ellenfelével, Sectával is, aki ugyan beadta magának az örök élet elixírjét, mégis kissé rozszantnak tűnik.

A gazfickónak csak gonoszságán nem fogott az idő, és ismét Ellis elemésztésén törí a fejét, hű szolgájával a rút törpével. Ellis kivágja magát a kutyaszorítóból, sőt rákényszeríti Sectát, juttassa vissza a történet elejére. A svábbogár életben marad, és így van esély az atombaleset elkerülésére. Igaz, mindig közbejöhét valami, és közbe is jön...

Egyesült Államok, 1987

Főszereplők: Rob Hartley, Rod Wagon, Jeff Duff
Írta és rendezte: Gary L. Keady.

95 perc

Forgalmazza a Hungarovideo

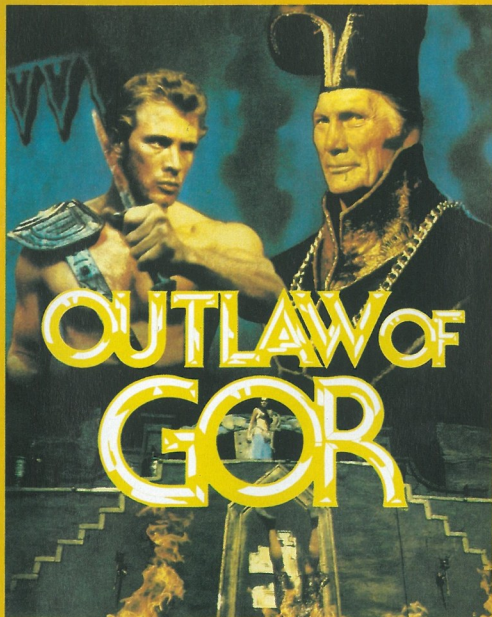
A SZÖKÉS (GOR 2)

Cabot, a jóképű amerikai történelemtanárról békésen iszogató imbecilis barátjával egy bárban, amikor az ujján levő különleges gyűrű villogni kezd. Már tudja – hiszen játszott a film első részében is –, hogy ez az otthonkő, a GOR bolygó üzenete. Beül hát kocsjába ostoba tanártársával együtt, hogy pillanatokon belül a bolygó sivatgájában térjenek magukhoz.

A kalandok persze csak ekkor kezdődnek. Mert hamar kiderül, hogy igencsak törekeny a béke GOR-ban. Jó király uralkodik, az igaz – de gonosz felesége tör a hatalomra. Larának segítőtársa is akad a sértett főpap, Zénó személyében. Miközben Cabot régen látott bőrtangás szerelmének nem divatosra szabott jobbik bőrét simogatja, az elvetemült királyné – gonoszságát jelzi, hogy ő selyemtangában van – megöli férjét. A jó királyt. És az egészet Cabotra fogja. Mert fél tőle, mert kívánja is, mint Salome Jokanánt.

Cabot és régi barátja, GOR törpéje menekülni kénytelenek. Szomorúan látják, hogy még mindig van rabszolgaság a bolygón. Kiszabadítanak egy lányt – a hierarchiát jellemző ez a telt keblű pária vászontangában idomul elő –, de aztán a Vadász mindhármojukat foglyul ejti, így viszi megkötözve őket a despotá királynő udvarába. A börtönben ott van persze Cabot szerelme is, akinek kedvéért hősünk visszautasította a vászontangát, akit nem tud megölni egy csapatra való fémtangás harcosnő sem. Az árulóvá lett földi barát is persze börtönben ül, ahogy ez már gonosz királynők háztartásában lenni szokott.

Es megindul a harc az életben maradásért, a rabszolgák felszabadításáért, a szerelemért, az egyenjogúságért, a szabadságért. Hogy végre mindenki egyforma tangát viselhessen. Az utolsó pillanatban Cabotnak váratlan segítsége akad...

Egyesült Államok 1989

Főszereplők: Urbano Barberini, Rebecca Ferratti, Donna

Denton, Jack Palance

Rendezte: Jon „Bud” Cardoso

80 perc

Forgalmazza a VICO

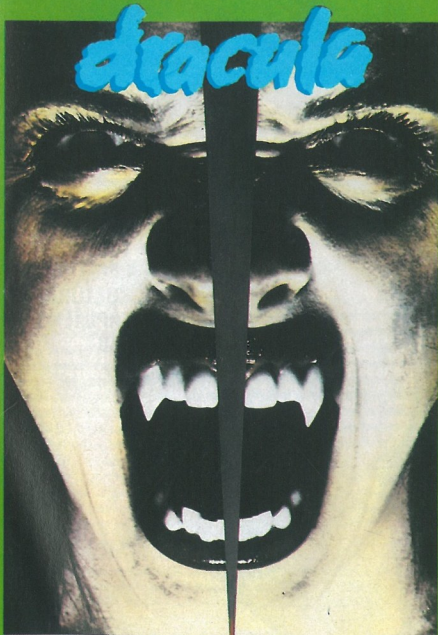
XX. SZÁZADI DRACULA

Jól szervezett vérszipoly-társaság működik egy amerikai kisvárosban. A friss vérre szomjazó vámpírok minden lényeges stratégiai pontot a hatalmukban tartanak ahhoz, hogy csillapíthatatlan szenvedélyüknek hódolhassanak.

Különösen a baleseteket szeretik. Elsőként a seriff érkezik, aki máris riasztja orvosbarátját. Közösen megállapítják, hogy a balesetet szenvedett már halott – egy gyors injekció mindig biztosítja a látszatot. Máris hívhatják a banda harmadik tagját, a temetkezési vállalkozót, aki elszállítja a friss húst-vért összkomfortos ravatalozójába. Ahol aztán megkezdődhet az orgia, a vámpírfogaknak a nyakakba mélyesztése, a kéjes vérszívás. Már csak egy fakaró kell, amit az áldozat szívére vernek keresztül, nehogy az is vámpírlétre ébredjen.

Aztán egy napon békés háziasszonyt konstatálnak családjul halottnak. Am a néni veje és lánya úgy dönt: otthon ravatalozzák föl a szeretett rokont. És hazaviszik az anyóást a hullaházból. Akinek már kiszívták a vámpírok a vérért, de még nem hatástalanították. Persze hogy a kedves öreg néni maga is szipoly lesz, eltűnik, mire sokkot kapott lányához orvost kell hívni. Az orvosnak megtetszik a beteg hatványuka, egy kis kábítás – és újabb szipoly. A férj ekkorra már nemcsak gyanakszik, hanem bosszút is esküszik. És kiírja a bandát.

De felesége holtteste nem kerül elő. Az újabb vérszivótörténet lehetősége tehát készen áll. Az lesz Dracula utolsó utáni rítusa. Egyelőre.

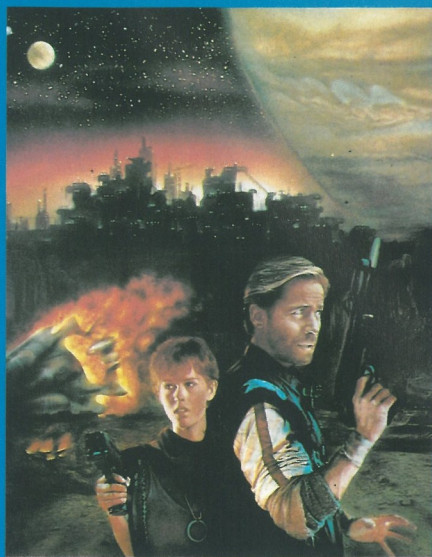
LAST RITES

Egyesült Államok, 1989

Író-operatőr-rendező: **Dominic Paris**

Főszereplők: **Patricia Lee Hammond, Gerald Fielding, Mimi Weddell, Victor Jorge, Michael Lally**
80 perc

Forgalmazza a **VICO**

ŰRVADÁSZ

(SPACEHUNTER)

2136-ban szerencsétlenül jár egy űrhajó. Egyik mentőkompja, fedélzetén három csinos földi lánnyal a Terra-11 bolygóra kerül. Olyan területre, mely űrközi karantén állapotában van a húsz évvel ezelőtti pestisjárvány óta. De nem a pestis a legnagyobb veszély, hanem a hatalmas vezér, Overdog, aki fogó energiáit földi szuettekkel pótolja állandóan.

A veszélyezéseket fogja Wolff, a magányos fejvadász is. A kitűzött jutalom feliglatja, hiszen tornyosulnak kifizetetlen űrszámlái, így aztán nekiindul a veszélyes kalandnak. Magával viszi hűséges asszonyát, az okos és értelmes robotot – aki persze az első összecsapáskor áramköreit veszve megsemmisül. Am Wolff nem marad egyedül. Koszos kis kölyök kérdzkedik terepjáró csodaautójába. Mire dühödten kimosdatja, kiderül, helyes lányka szegődött mellé. A kölyök jól ismeri a bolygót, ajánlkozik is, hogy elviszi a Vezér területére, a tiltott zónába rettenthetetlen és cinikus hősninket.

Találkoznak vijjogó sárkányokkal, sebes sárkányrepülőlékkel, ragacos-randa mutánsokkal, víz alatti lényekkel – de végül is elvergődnek az iszonyatos gépekkel működtetett zónába, a pestisbirodalom közepébe.

Ahol a vezér már a három lány feláldozására készül a nép kimondhatatlan örömeire. Am ekkor színre lépnek harcos hőseink...

Egyesült Államok, 1983

Főszereplők: **Peter Strauss, Molly Ringwald, Ernie Hudson, Michael, Ironside**
Rendezte: **Lamont Johnson**
92 perc

Forgalmazza a **MOKÉP**

Speciálisan kialakított
márkaszervizeinkben
JVC, Siemens,
Grundig, Sony, Fisher
és még sok más
típusú
szórakoztató elektronikai
termék javítását vállaljuk.

Hangátalakítás,
áthangolás
a legkorszerűbb
technológiával.

Bp. VII., Majakovszkij u. 19.
Tel.: 122-5252
Bp. X., Pongrác u. 9.
Tel.: 157-5634

KAPHATÓ
AZ ÚJSÁGÁRUSOK-
NÁL

FITNESS
Magazin

Gyilkosság telefonhívásra

ALFRED HITCHCOCK'S

"dial M for Murder"

New Yorkból Londonba érkezik a híres krimiszerző, Mark Halliday. Felkeresi egykori szerelmét, Margot Wendice-t, aki kibékült férjével, és úgy tűnik, boldog házasságban élnek. A férj, Tony Wendice tud felesége egykori kapcsolatáról, hiszen Mark összes levelét felbontotta és elolvasta, mielőtt Margot kezébe kerülhetett volna, aki a leveleket elégette. Egy kivetelével, amelyet férje ellopott, s amellyel – ismeretlen feladóként – levélben zsarolta őt. Tony egy éven át készült arra, hogy megölje feleségét, s megkaparintsa végrendeletében ráhagyott vagyonát. Végre úgy érzi, eljött a cselekvés ideje. Egykori egyetemista társát személt ki a feladatra, aki után már hosszú ideje nyomoz, s mulijában kellő terhelő adatot talál ahhoz, hogy pénzért rávegye a gyilkosságra. Percről percre, pontosan dolgozza ki a tervet, hol és miképp öljk meg feleségét. Egy partitól hívja fel Margot-t, amely hívás egyben jeladás is a függőny mögött rejtőző gyilkosnak.

A tökéletesen kitervelt gyilkosságba azonban hiba csúszik: váratlan fordulat eredményeként a gyilkos terül el eláttelenül a padlón, míg a feleségnek, az ijedségen kívül nem sok bántódása esik. Valójában innen válik izgalmassá a cselekmény: mit tervel ki az új helyzetben a férj? Hogyan vezet vakvágányra a nyomozás? S vajon ki húzza a végén a rövidebbet?

Egyesült Államok, 1954

Főszereplők: Grace Kelly, Ray Milland, Robert Cummings

Rendezte: Alfred Hitchcock

103 perc

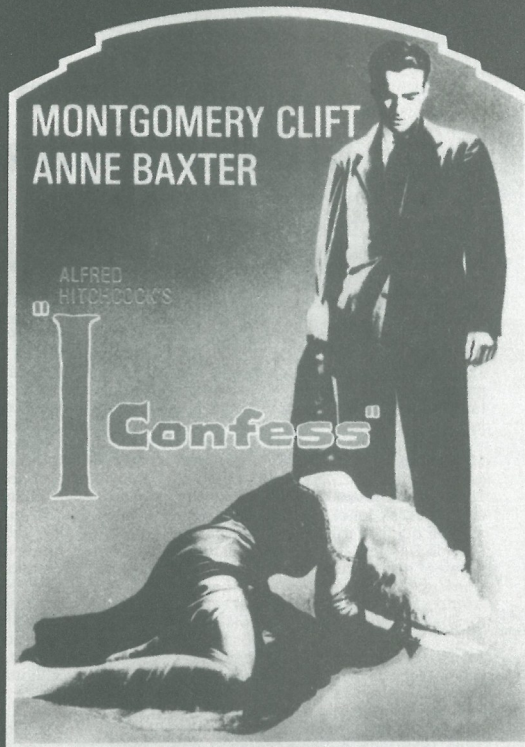
Forgalmazza az Intervideo

Meggyónom

MONTGOMERY CLIFT
ANNE BAXTER

ALFRED
HITCHCOCK'S

"I Confess"

Québecben játszódik a hitchcocki történet, amely egy Vilette nevezetű ügyvéd meggyilkolásával indul. Gyilkosa Keller, a helyi plébánia idegen származású mindenese. Azon az éjszakan, amikor a gyilkos elköveti véres tettét, útja a templomba vezet, ahol meggyónja bűnét a fiatal Michael Logan atyának. Bizik abban, hogy a római katolikus törvény szerint a papnak tilos bármit is elmondania, amit a gyónás során hall. Véletlen egybeesés, hogy Logan atya tudja a legjobban, ki a gyilkos, de a gyónási titkot mindvégig megőrzi. Ruth Gandfortot Vilette zsarolta, a paphoz még ifjúkorában fűződő szerelmi kapcsolata miatt.

Mivel a nyomozás során kiderül, hogy a gyilkosság éjszakaiján két gyerek egy papot látott távozni Vilette házából, a gyanú Logan atyára terelődik. Így a bírósi tárgyaláson a papnak vádlotként kell megjelennie. Bár a vád alól az esküdtszék felmenti, a közvélemény szemében ő a gattelt elkövetője, holott Logan atya tudja a legjobban, ki a gyilkos, de a gyónási titkot mindvégig megőrzi. A kérdés ezek után már csak az, miként derülhet akkor ki az igazság?

Egyesült Államok, 1953

Főszereplők: Montgomery Clift, Anne Baxter, Karl Maden,

Brian Aherne, Roger Dann

Rendezte: Alfred Hitchcock

93 perc

Forgalmazza az Intervideo

Keiko Sei,
a Videó Magazin tudósítója
jelenti
Barcelonából:

Választási videóbotrány

Óriási botrány, talán a legnagyobb videóperpatvar tört ki még a tavalyi spanyol elnökválasztási kampány idején.

A Spanyol Szocialista Munkáspárt (PSOE), Felipe Gonzalez, Spanyolország elnökének párja 44 híres személyiség képét használta fel választási hadjáratában, azok tudta és beleegyezése nélkül.

A „megidézett” 44 híres ember az 1980-as években aratta legnagyobb sikereit, éppen Gonzalez elnöksége alatt. Filmesek, színházi emberek, sportolók és művészek lettek akaratlan részesei a PSOE politikai trükkjének. Közük van Placido Domingo és Montserrat Caballé, a két híres operaénekes, Jose Luis Doreste vitorlázó olimpiai bajnok, Arantxa Sanchez Victorio teniszező, az El Sur című híres film szereplői, Carmen Maura és a Nők az idegösszeroppanás határán című film színésznői, Rafael Alberto költő és még Salvador Dalí emlékezete is.

A felhasználó állóképeket nagy sebességgel montírozták egymás mellé. Több fotográfia a Spanyolország egy napja című reprezentatív kötetből származik a kiadó hozzájárulásának mellőzésével.

A politikai reklámfilm első ízben 1989. október 10-én este 9.20-kor került a képernyőkre, majd még négyszer adták le két héten át ugyanabban az időpontban, a PSOE „Spanyolország a fejlődés útján” című kampányorozata keretében. A botrány már az első sugár-

zás után kirobbant, a 44 személyiség közül heten pert indítottak.

A videófilm két kocka időtartamra beállításán Gonzalez képét János Károly király, a pápa, Reagan és Mitterrand társaságában is.

Az esetnek számos érdekes és megfontolandó tanulsága van. Egyre több párt és politikai csoport készít klipszerű propagandaanyagokat kampány céljaira. Hogyan használhatják fel az ilyenfajta képeket, milyen szabályok korlátozzák a videódokumentumok politikai célú felhasználását?

A PSOE már másodízben használ videófilmeket a választási küzdelemben, miután 86-ban sikerrel vetette be ezt a fegyvert. A videóeszközök használatában erősen befolyásolta a spanyol pártot a Francia Szocialista Párt sikere az elmúlt választási kampányban. Ők is történelmi és kortárs személyiségek társaságában mutatták elnökjelöltjeiket, s úgy állították be, mint aki elnöki reménységű a politikai problémák megoldására.

Franciaországban a siker egyértelmű volt és bizonyosságot tovább növelte az a klip, amely a bicentenáriumhoz kapcsolta Mitterrand személyes imágóját. Több külföldi ország is átvette ezt a klipet és a hirdó anyagai között sugározta. A PSOE bizonyára ebből merítette az ötletet.

A PSOE választási bizottságának szömvője, Fernando Pajares szerint tanulmányozták a közéleti eseményekről készült felvételek hatását, s nem volt

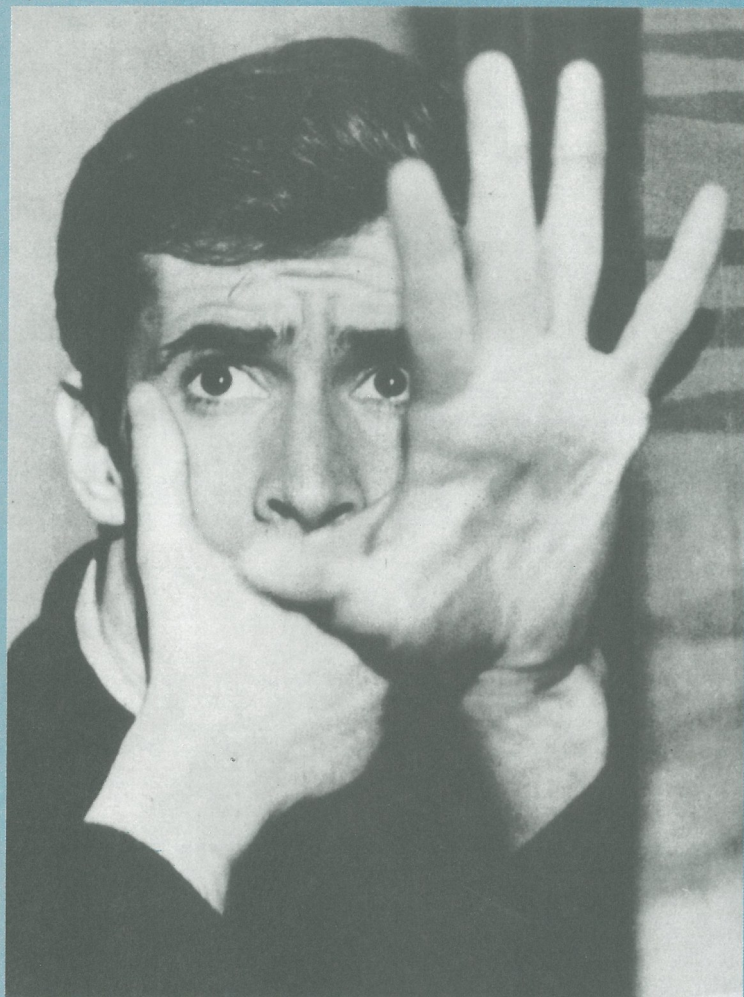
szándékukban azt a látszatot keltetni, hogy a bemutatott személyiségek a pártot támogatják. Sokkal inkább az volt az oka megidőzésüknek, hogy tevékenységük összeforrt a 80-as évek Spanyolországának eseményeivel. A barcelonai Alkotmányjogi Bizottság szerint azonban ez a személyiségi jogok nyilvánvaló megsértése, mert tudtuk és akarattal ellenére bizonyos politikai célok szolgálatába állították őket.

Az érintettek különbözőképpen kommentálják az eseményeket. Rafael Alberti, a költő azt mondja: „En az Egyesült Baloldali Ligára szavazok. Nem akarok más pártot támogatni.” Montserrat Caballé személyi titkára azt nyilatkozta: „Ha tudtuk volna, mire készülnek, nem adtuk volna engedélyt rá.” Placido Domingo szerint: „Nem jó művészeket választási dolgokba keverni. Gyalázatos, etiketsértő cselekedet volt.”

A legnagyobb balfogás volt, hogy nem kértek engedélyt az érintett személyektől. Azért még marad néhány érdekes kérdés. Egy madridi bíró szerint „Igen trükkös reklám ez, mivel semmi köze a párthoz”.

A spanyolországi Választási Ellenőrző Bizottság szerint a PSOE videóreklámja nem sérti a választási morált. Ez esetben viszont felmerül a kérdés: mennyiben különbözhet a választási morál a társadalmi moráltól? Ez viszont már alapvető jogi kérdés. A spanyol jog ugyanis a személyiség jogait a reklámmal és a nyilvánossággal kapcsolatban pontosan tisztázza, de a propaganda tekintetében sok kérdést nyitva hagy. A pereskedő 7 személyiség ügyében hozott bírósági határozat ezért iránymutató lesz.

Alfred Hitchcock tagadhatatlanul csúnya ember volt: kopasz, kövér, vastag nyakú, vastag szájú. A róla maradt rengeteg

fényképfelvételen joviális öregembernek látszik. Esetlensége összetéveszthetetlen másokéval. Egyik híres fotóján nagy fekete madár ül a vállán, Hitchcock bizalmatlanul méregeti. Mintha azt gondolná magában: Hogy kerülhet a vállamra ilyen madár? Es egyáltalán: hogy kerülök én ide? Mintha Poe hollója lépett volna bele az életébe. Egy másik képen kisgyereket tart a karjában. A fotó ellentétéivel hat nézőjére: nemcsak öregség és fiatalág szembesül rajta, hanem egy ijesztő átomvilág a hús-vér valóság és idilli szeletével. Ismét a „hogyan?” kérdés merül fel a nézőben: mert hogyan is találkozhatott mindannyiunk Nagy Ijesztője, a krimi és a pszicho-horror Nagy Öregje, Alfred Hitchcock egy kisgyerekekkel, akit még a karjába is vett? Újabb ellentét tehát – de csak látszólagos.

A BÜN ESMÉJE

A kép inkább enyhe figyelmeztetés: ne azonosítsuk Hitchcockot filmjei tárgyával, a bűnnel. Az, aki szenvedélyesen nyomoz a bűn hogyanja, mikéntje után, akit a *bűn eszméje* izgatja, nem pedig (vagy csak másodsorban) a bűnözés gyakorlata, az még nem válik automatikusan bűnössé. „Nincsenek maszkjaim. Nem vagyok egyenlő érdeklődési körrel. Alfred Hitchcock a nevem, angolai születésű amerikai filmrendező vagyok, s ha mégis arra kényszerítenek, hogy többnyire szobormerev álarcomat levessem, azonnal előtűnik általa igazi szobormerev (á)larcom.” Ilyesmit sugallnak Hitchcock képei, különösen az a híres felvétel, melyen szokásos fekete öltönyében üldögél, alsó ajka, ahogy kell, előrebiggyed, s bal kezében szorongatja álarcát, melyen alsó ajka, ahogy kell, előrebiggyed. De nemcsak eset-

A Nagy
Ijesztő:
**ALFRED
HITCHCOCK**

CK

► lénsége összetéveszthetetlen. Az jól ismert, brekög baritonja is, amit legtöbbször a televízióban hallhattak, amikor a rendező furcsa kis bevezetésekkel látta el filmjeit (többnyire fotelban ülve, szokásos ruhájában).

A bűn filmen való megjelenését természetesen az ő alkotásainak kell tantánni. Ebben verhetetlen. Valószínűleg igazat mondott, amikor azt nyilatkozta, szereti a festészetet, noha nem festő; szeret olvasni, noha nem író; ő egyedül a filmkészítéshez ért, és ebből a szakmából nem is fog soha nyugdíjba menni. Így is lett.

Kéves filmkritikus vonja kétségbe Hitchcock nagyságát. Alkotásainak jelentősébe részét művészi filmnek tekintik, teljes joggal. Szerencsésje volt: már életében kiderült róla, hogy kivételesen képességeikkel megpótdott teremtet egyéniség. Számára az is nagyon fontos volt, hogy filmjei kasszasikerek legyenek. E vágya szintén teljesült. Csodát művelt: sajátosan értelmezett krimiket, illetve rémörtöneteket alkotott, tömegeket vonzott a mozikba, s mindezt úgy sikerült elérnie, hogy közben *semmiféle* rendezői engedelmnyre nem volt hajlandó; felelőssé válással, populárizálódással, tucatrendezővé való lesüllyedéssel nem lehet valódni. Vagyis sikerült ellenállnia a csábításnak. Szé nem mehetett egykönnyen.

Úgy tűnik, több oldalról is felverte magát mindenféle egyszerűbb krimihagyománnyal szemben. Egyrészt közönyösen elfordult azoktól a mindennapi történetektől, amelyek a detektív személyét, valamint a nyomozás, a bűnüldözés folyamatát helyezik előtérbe, s nem sokat törődnek a bűnöző lelkeivel, illetve a bűn eszméjével. Felhagyott azzal a konvencióval is, amelyben, mondjuk, egy tucát ember közül kell kiválasztani az egyetlen gyilkost, s ez csak a film utolsó utolsó lapjain) valósulhat meg. Magyarán, Alfred Hitchcocknak semmi köze az Agatha Christie-féle tradícióhoz. A rendezőhöz „bonyolultabb” szerzők álltak közel, mint a Pierre Boileau–Thomas Narcejac írópáros vagy az öt többször is meghítozott Daphne du Maurier (*A Manderley-ház asszonya*, 1940; *A madarak*, 1963). Másfelől olyan alapművekkel sem rokonítható a Hitchcock-féle bűnkutatás, mint amilyen a *Bűn és bűnhődés*. Dosztojevskij ugyan inkább a bűnös és a bűn viszonya izgatta, nem pedig a bűn maga.

A RENDEZŐ AZ ISTEN

S védekezett Hitchcock a kommerszvé válás ellen technikai eszközökkel is. Rengeteget tanult színházi rendezőktől, talán elsősorban szereplők térbe helyezését, világítástechnikát és diszkrét trükköket. Még többet tanult a *némalfilm* mesterreitől. Sőt 1929-ig ő maga se csinált hangosfilmeket (a fordulatot a *Zsarolás* hozta meg). Ha Hitchcock és a némafilm viszonyáról van szó, alighanem ismét a fény-árnyék játékokat, a mesteri világítással va-

**A hazai tékában
kölcsönözhető
Hitchcock-filmek:**
Idegnek a vonaton (Strangers on a Train) 1951
Meggyónom (I Confess) 1953
Gyilkosság telefonhívásra (Dial M for Murder) 1954
Londoni randevő (The Lady Vanishes) 1938

ló, korántsem csupán egyszerű optikai trükkökkel épülő vizuális szugesztiók kell az első helyen említeni. *A madarak* és a *Szedülés* rendezője ifjúkorában egy ideig Németországban dolgozott (már akkor a filmparban), így módja nyílt megismerkedni a német némafilm legjobbjával. Minden bizonytalansággal voltak rá (még későbbi korakban is) például Murnau rendező bravúrai. És itt kell megemlíteni azt is, hogy a kövér angol úr-külsőjelellentében – nagy kísérletező volt. Magyar monográfusa, Nemes Károly kiemeli ebből a szempontból az 1948-ban készült *A kétél* című alkotást, mely – 8–10 perces darabokból áll, tehát olyan hosszú filmrészekből, amennyit egy felvevőgéppé helyezhető tekercs tartalmaz. A zökkenő nélküli átkötést úgy oldotta meg a rendező, hogy valamelyik szereplő hátát mutatta, így annak zakója kitakarta a képet. A maga korában és nemében páratlan kísérlet volt ez: folyamatos kameramozgással tízperces egységeket csinálni.”

Életrajzról, elemző azt sem felejtik el megemlíteni, hogy Hitchcock tudatosan alkalmazza a *suspense* elvét, vagyis azt a filmes fogást, melynek segítségével a rendező képes a nézőt izgatott várakozásra sarkallni. A feszültségteremtés bonyolult technikája ez, melynek Hitchcock valóban mestere volt. Akik ismerik életrajzát, tudják: a Nagy Jlesző mindenek tisztában volt, ami a film készítésével kapcsolatos. Ifjúkorában ismerkedett meg a szakmával, szabadidejét mozikban töltötte, figyelt a hollywoodi fortélyokat. Később vagóként, rendező asszisztensként dolgozott. Valószínűleg az imaszékek alatt sajátította el a legtöbb filmgvártási titkot, úgyhogy már első filmjeiben megcsillogtathatta tudását.

Hitchcock rendezői személyisége fokozatosan uralkodott el filmjei fölött. „Felnöött” rendezőként már azt a nézetet vallotta, hogy a játékfilmben a rendező az isten. Rendezői elveit egyeztetett maradéktalanul átvenni a filmkészítés gyakorlatába is; ebből többször keletkeztek konfliktusok, például olyan esetben, amikor egy negatív szerepre neves színészt szerződtettek, aki egyes jelenetek felvételéhez nem adhatta az arcát, nevét. Már az az eljárás meghökkenetette a kritikusokat, hogy 1960-ban, *Psycho* című filmjében a történeti felőlné, „megölte” népszerű női sztárját, Janet Leigh-t. Később ezt a fogást átvette néhány más krimirendező is; a *Police Python 357* című francia detektívfilm eseménysorának közepén a rokonzenves nyomozó (Vves

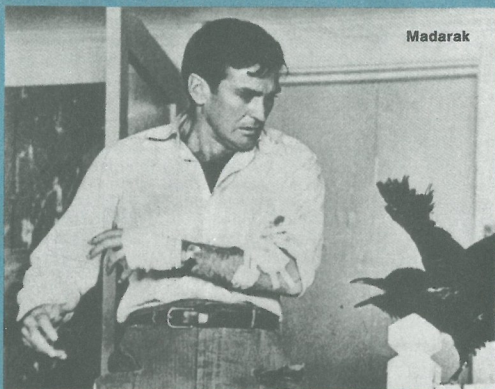
Montand) szerelmét (Stefania Sandrelli) valaki egy nehéz tárggyal többször fejbe veri, s a néző még örülhet, hogy nem mutatják premier pláncban a (feltehetően) kilocsant agyú hullát.

Hitchcock több nyilatkozatában jelezte, hogy zavarják a közönség ilyen-olyan elvárásai. Mindig azon egyeztetett, hogy semmi se befolyásolhassa a filmkészítésben. Ugyanakkor műveivel való viszonyát az íróna határozta meg. Késeli, *Marie* című filméről (szerette az egyszerű szavaz óimeket: *Psycho*, *Vertigo*, *Topaz*, *Saboteur*, *Lifeboat*, *Murder* stb.) azt mondta, jobb lenne elfeledkezni róla. Egy korai filmjével kapcsolatban pedig kijelentette, még az szerencse, hogy elvesztették a páciátja. De azt is szembesnében nélkül beszélgetőpartnere tudtára adta, ha érzékeny szívek fűtöttek egy régi alkotásához. Ilyen volt az 1940-es években készült *Forgószél* (Notorius) vagy a szintén ebből az évtizedből való *Boszorkánykőnyha* (Foreign Correspondent). A *Forgó-*

szél/ hatásos szerelmi történetnek tartotta, és a befejezéssel, illetve a film csúcspontjait jelenetével is meg volt elégedve.

1980-ban, immár lovagként, *Sir* Alfred néven mintegy hatvan filmet tudhatott maga mögött, nem beszélve azokról a műveiről, melyeket a televízió számára forgatott (ezek egy részét annak idején a magyar tv is sugározta).

Ugyan Hitchcock 1899-ben Londonban született, de mint amerikai filmrendező vonult be a közudatba. Az 1930-as évek végén kezdte meg működését az Újvilágban, s ennek első látványos eredménye a *Manderley-ház asszonya* lett. Ezután egyre-másra kerültek ki keze alól a világhírűvé lett filmek: a *Boszorkánykőnyha*, a *gyant árnyékában*, a *mentőcsónak*, a *forgószél*, a *Rémület a szinpadon*, a *Gy. mint gyilkosság* és a többiek. Ki kell emelni közülük a *mentőcsónak*ot, mert ez a film se nem krimi, se nem rémörtönet. Háborús história egy telekvesztő kis viágárolt, melyben – az

Madarak

Mentőcsónak

totta. E film jól példázza azt a hitchcocki törekvést, hogy már az alapszituáció képtelen, irracionális legyen. Hiszen az elbocsátott detektív, akit barátja a felesége követésével biz meg, tériszonyban szenved, márpedig az asszony csakis olyan helyeken bolyong, ahova kitűnő egyensúlyérzékkel rendelkezők is nehezen másznának utána. Bikácsy Gergely a *Filmvilág* hasábjain (1986. 10. szám) megjegyzően mutatta ki, hogy „az egész *Vertigo*, sőt talán a legtöbb Hitchcock-film a magasság-mélység iránti szorongás balladái homályú (de simára lakkozott felszínű) drámája. Ólomsúlyú tehetetlenség vetül a vászonra; a nőktől való abszolút és leküzdhetetlen rettegés témája ez, a hitchcocki univerzumot mozgó leghatalmasabb erő.” A *Vertigo* a szereplők végzetes felcserélhetőségének, valamint a szerepek irracionális változékonyságának a drámája is.

A Hitchcock-világban ugyanis bűnös és áldozat, gyilkos és detektív végérvényes rögzítettség-

ző addigi eredményeit. Alkotásakor „legjobb formájában volt” a Nagy Ijesztő, aki, mint francia kollégája, Jean-Luc Godard szellemesen megjegyezte róla, képes volt ezeket rémületbe ejteni, de nem úgy, mint Hitler, hanem egy-egy „ártatlan” kép, a *Forgószélben* például néhány palack bordó felvillantásával. A *Psycho*, hasonlatosan a mester más nagy filmjeihez, a bűnt állítja a középpontba. Az elhagyott fogadóban kitömött állatok között élő skizofrén gyilkosról (Anthony Perkins) készített filmben sorjázunk a felejthetetlen jeleneteket. A rendező aprólékos gonddal dolgozott ki minden gyilkossági jelenetet, s bravúros kameraállításokkal késleltette a drámában szükséges felismerést. Alighanem ez a film is a bűn természetrajzát gazdagította új vonásokkal, nem pedig a polgári társadalomról mondott megsemmisítő kritikát, mint ahogyan némely kritikus bizonyítani próbálta. Hitchcock nem politikus

analógiák törvénye értelmében – majdnem minden megtörténik, ami kint a szárazföldön. Közűri, éhség, örület, gyilkosság, árulás. Talán nem is a második világháborút íti a lényeg, hanem az alig félreérthető üzenet: veszélyhelyzetben minden laza szerveződés emberi közösségből pokol lesz. A filmhez, melyet George Cukor híres *Gázlángjával*

hogy Hitchcocknál meghatározó motívum a szeretem. Epp ellenkezőleg. Filmjei inkább a megvalósulhatatlan erotikus kapcsolatok mintapéldái. S ez a mozzanat természetesen arra is módot ad, hogy a filmeket lélektani szempontból vizsgáló kritikusok Hitchcock munkáiban arányánál találjanak. Helmut Färber például az 1958-as Szé-

Gyilkosság telefonhívásra

nagyjából egy időben mutattak be, John Steinbeck egyik írása szolgáltatta az alapanyagot.

RETTÉGÉS ÉS TEHETETLENSÉG

Hitchcock filmjeiben nyízzsöngnek a sztárok, James Stewart, Cary Grant, Sean Connery, Grace Kelly és Anthony Perkins mellett Marlene Dietrich, Kim Novak, Janet Leigh és Doris Day látható az amerikai rendező munkáiban. Am az elegáns névsor nem jelenti azt,

dűlést vizsgálja pszichológusszemmel, és érdekes következtetésre jut: „A filmben a három (női) típus, az egyszerű pártás, a testetlen szőke álomlány és a sötét, enyhén kétes csábító mélygöngyös össze van keverve és kölcsönösen kioltja, semlegesíti egymást.”

A *Szédülés* vagy ahogy gyakran hivatkoznak rá, a *Vertigo* valóban az egyik legjobban sikerült Hitchcock-film. Mint több más filmjében, ebben is James Stewartra osztotta a főszerepet, aki mellett a jéghideg hősnőt Kim Novak alakí-

A Manderley-ház asszonya

gel nem létezik. Az üldöző könyvedény helyét cserél az üldözöttel, és bizonytalan, ki válik végül gyilkossá. A film egyik fő motívuma a nagy műltra visszatekintő hasonmás, mely már a romantika iróniáján (Andersen, E. T. A. Hoffmann, Chamisso) megjelent, hogy aztán Dosztojevszkijnél, Kosztolányinál, Krúdynál vagy akár Alain Robbe-Grilletnél (az 1953-as *Les Gommés*-ben) különböző módosításokkal térjen vissza. A francia szerző művét azért indokolt megemlíteni, mivel ott is egy detektív a főhős, aki a regény egy adott pontján gyilkossá válik.

A lélektani üzenet

Érett filmjeiben Hitchcock egyre jobban hangsúlyozta munkáinak lélektani üzenetét. A hitchcocki pálya csúcspan, 1960-ban mutatott be a *Psychót*, mely bizonyos értelemben összegezte a rendező

rendező. Annak ellenére nem az, hogy az 1953-as *A madarak* „politikus” műfajként, negatív utópiaként is értelmezhető. (A film kisvilágában, mint emlékeztünk, alapvetően békes természetű madarak, főként tengeri sirályok veszik át a hatalmat és tartják rettegésben a lakókat.)

Sokan azt állítják, hogy az igazi mozi Hitchcock filmjeiben érhető tetten. Minden más csak szerény ráadás. Ez a feltétel nélküli rajongás természetesen erős túlzás. Az azonban elgondolkoztató, amit Godard mondott a rendezőóriás éppen tíz esztendője, 1980. április 29-én bekövetkezett haláláról: „Hitchcock halála átmenet két korszak között. Nagyjából a televíziós képűség felfutásával egy időben következett be. Ezzel szerintem olyan korszakba léptünk be, amelyet a vizualitás megtorpanása, pontosabban hátrébe szorulása jellemez. A kor elfojtja a vizualitást.”

M. J. Gy.

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumában készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza.

Az égiek

Csak a címünk misztikus, az égiek nagyon is köznapni üzenetéről, a műholdvételeiről szól a szokásosnál nagyobb terjedelmű tesztünk. Helyenként persze az újdonság miatt meglehetősen „elvarázsol”: az átlagosnál lényegesen több új műszaki kifejezéssel kell megbirkóznia az olvasónak. Megéri a fáradságot, hiszen ma már számos műholdvevő közül válogathat a hazai vásárló, s a készülékek prospektusai vajmi keveset árulnak el képességeikről.

A hazai műholdas televíziózás mintegy két-három éves múltra tekint vissza és első lépéseit a nagyközönségi rendszereknek keresztül tette meg, néhány „rövid pórázra fogott” műholdcsatorna vételével. Újra kellett tanulni Európa földrajzát, csak most a térképeket a domborzati vonalak helyett ellipsziszekhez hasonló körök osztották fel. E görbék mentén jelek, számok és különböző dimenziók voltak aszerint, hogy a különböző műholdak által besugárzott területekre, 142 az ezek által sugárzott dB/m² teljesítményszűrőre vagy egyenesen a szükséges antenna átmérője volt az érdeklődés középpontjában.

Az világosan látszott, hogy Európa egén olyan dolgok történek, melyekből nem szabad kimaradni, sőt egy elfogadható

üzenete

meretű antennával részesévé lehet válni az Alpokon túl történeteknek is. Látásunkat azonban kicsit zavarta, mi több, elhomályosította, hogy ezen berendezések telepítésével, felszerelésével együtt meghaladják egy Lada árát. Így aztán inkább a vásárlási kedv nőtt, mintsem az érdeklődés, pedig az első fecske, a Dyrasat rendszer jó műszaki jellemzőkkel rendelkezett.

Maradtak tehát a közösségi rendszerek, melyekben a posta által engedélyezett műsorok attól függően, hogy az előfizetői helyek be voltak-e már kábelze-

ve, vagy még a kábelhálózatot is ki kellett építeni, néhány ezertől (esetenként néhány) tízezer forintos összegért jutottak el a tv-készülékekig.

MŪHOLDLÁZ

A döntő változás a múlt év derekán következett be, amikor a közvetlen sugárzó műholdak megjelenésével, az adóteljesítmények növekedésével az antennák mérete jelentősen csökkent, és így az egész berendezés elérhetőbbé vált. A korábbi

árak harmadukra csökkentek, és 60 ezer forint körüli összegért a képernyőre lehetett varázsolni az égiek egyikét-másikat. A tavaly őszi BNV szinte a „műholdadás” jegyében zajlott, és nemcsak a hazai gyártók standjain jelentek meg ilyen készülékek, hanem különböző cégeket képviselő importálók pavilonjaiban is. A háztetőkön és erkélyeken szaporodni kezdtek a kelet felé forduló, különböző méretű paraboloíd tükrök.

Az év utolsó hónapjaiban ki-tört az AM-mikroláz, melyről már beszámoltunk olvasóinknak. Ez az új szolgáltatás – a tervek szerint 18–20 programot ígér a Budapest és környékén az elfizetőknél, lényegesen kisebb beruházás mellett. Igaz, a vételt nemcsak a távolság, hanem a Széchenyi-hegyi adótorony környezetében lévő domborzati viszonyok is korlátozzák, de így is igen sokak számára válnak nézhetővé a műholdak egyes csatornáin.

UNIDEN

Az állandó változások nemcsak a technikai körülményekre vonatkoznak, hanem a műholdak által sugárzott adóknál is jelentkeznek. Egyesek megszűnnek, mások felélednek, esetenként egy-egy adó több sateliten is megtalálható.

Az év vége szenzációja volt az ASTRA, melyen csak az előjezésekben szerepeltek német csatornák, karácsonykor valóban megjelent a SAT-1, az RTL Plus, a Pro-7 és a Teleclub. Így az elsősorban angol (Sky One, Sky News, Music Television

Kislexikon a műholdvevőkhöz

Úgy tűnik, hogy a csillagok állása egyre kedvezőbb. Mind több program vehető a műholdakról, és közben az AM-kisró is elég nagy területet tud beszűrni Budapesten és közvetlen környezetében.

Az Astra, a várható Astra B, a Kopernikus mind olyan teljesítménnyel sugároznak, melyek vételüket könnyen elérhetővé teszik és olyan műsorokat, melyek átrendezik a hazai érdeklődőkre ható gravitációt a földiekre az égiek felé. Azt követően, hogy igények eldöntése után a megfelelő műholdvevőt kiválasztottuk, nem kis gondot jelent annak beüzemelése. A kereskedők általában a szakaszerviz által történő telepítést javasolják, és magunk is hajlunk ennek az ajánlatnak az elfogadására. Különösen egy nagyobb méretű antenna felállításánál, ahol a szélterhelés mészákkal mérhető.

Keserves dolog egy felborult, behorpadt, használhatetlen antennát szemlélni, nem is beszélve arról, ha rossz rögzítés miatt lesodorja a háztetőről a szél. A fejezség szerelése, a

rosszul választott kábelezés is rejthet buktatókat. De vannak szettek és vannak olyan helyzetek, amikor elegendő a saját felkészültség a gondos összeállításához. Az ECS 4 vagy az Astra antenna felállítására alkalmas helynek az látszik, ahol déleltől úgy tűnik, hogy a Napnak nincs árnyéka. Ez telepítés szempontjából megfelelő, most már csak az a kérdés, hogy az antenna mérete az elhelyezést is lehetővé teszi-e. Ez lehet az erkélyen, vagy a kertben, vagy háztetőn, de lehetőség szerint ne túl messze a beltéri egységtől, mert a magasabb frekvencián a kábelcsillapítás miatt jelentős jelvesztések léphetnek fel. Gyakorlatban 20-25 méter után felülhetnek a csillapításból származó bajok.

A tükörnek egy adott műholdra történő beállítását két szögérték határozza meg. Azimutnak nevezik azt az irányt, ahonnan a műhold jeli vélték, az a déli iránytól való szögeltérés. A pozitív értékek a déltől nyugat felé való szögeltérések, míg a negatívot a kelet felé való eltérések jelen-

tik. A tükör fókusz irányát szögmérővel lehet először durván beállítani, majd a jel erősségének megfelelő finom beállítást szükséges.

A másik érték az eleváció (emelési szög), mely alatt azt értjük, amelyet a műhold a vízszintes – elméletileg elképzelt – horizonttal bezár. Ezt egy elevációs szögmérővel lehet beállítani, mely a vízszintmérő és szögmérő kombinációja, de némi gyakorlattal látnunk már képrázslatot ennélkül is. A végső beállítást itt is a vételi minőség dönti el.

E beállítások természetesen gondosan elkészített vízszintes alapok és stabil tartószerkezetek mellett igazak. Táblázatunkban néhány hazai településre igaz azimut és elevációs értéket közlünk.

Tesztünkben szólnak a pozícionálól mozgatható tükörök, melyeket egy motor által meghátrított pályán elmozduló rudazat állít a kívánt helyzetbe. E pályának az a deklaráció, mely azonban általánosságban nem határozható meg. Minden gyártó az ilyen kivitelekre megadja a rögzítési pontokat és korrekciós szögeket.

A teszten előforduló sok új szak kifejezés áttekintésére technikában kevésbé jártas olvasóinknak egy kis mini lexikonban gyűjtöttük össze a

legfontosabb elnevezéseket, rövidítéseket:

ANTENNA: Gyűjtőtükörhöz hasonló módon fókuszálja a műholdsugárokat. Tükörnek, vagy parabolaantennának is szokták nevezni. Két alaptípusa van: a normál tükör szimmetrikus, azaz a fókusz és a tükrözési pontok (és ezzel konverterek) a geometriai középpontban van, míg az optikai tükör mintegy a normál tükörből „kivágott” antennaként kiegészítők el. Az utóbbi hátránya a kisebb nyereség, előnye, hogy eltolí fókuszát miatt függőlegesen is beállítható, így kisebb a hőterhelés veszélye.

ANTENNAÁTMÉRŐ: Ökölszabály: minél nagyobb, annál jobb. Ez ellen szólnak: a nagy szélterhelés, a nehezebb felépíthetőség akár tetőn, akár a kertben. Általánosságban a következők a döntések a tükrömegység megválasztásánál: a kívánt programok száma, a kábelhosszúság, közösségi rendszerének nyereségtartalék és az, hogy rossz idő esetén milyen az üzembiztonság (tartalék).

AZIMUT: Az az elfordulási szög, amelyet az antenna a déli irányhoz képest bezár.

BASISBAND: A konvertált műhold-től a vevő első középfrekvenciás fokozata után. Ami házi használatra fontos: ez

stb.), francia, holland, svéd és egyéb, többnyelvű műsorok mellett nálunk is vehető nagy érdeklődésre számot tartó adások.

HOGYAN MŰKÖDIK?

Mielőtt azonban szó esnék a műholdvevőkről, tekintsük át az ilyen rendszerek működését. Az igény, hogy minél messzebbre lehessen juttatni a televíziós jele-

ket, melyek a fényhullámhosszokhoz hasonlóan terjednek, szinte egyidős a televíziózás létrejöttével. Maga az alagondolat, hogy műholdakról kell beszűrni a Földet, közel ötvenéves, megvalósítása azonban sokáig váratott magára.

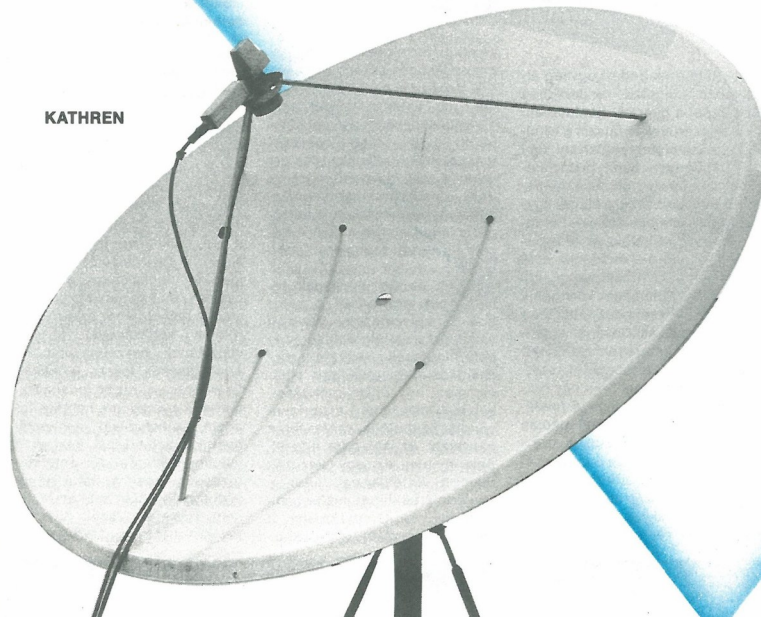
Európa fölött az első – már nem kísérleti célokat szolgáló távközlési műhold – 1963 júliusában jelent meg, és a 11 GHz-es

sávban sugárzott 20 W-os jelét már 1,5 méteres antennával is venni lehetett a besugárzott területeken. Ez a műhold, mely az ECS 1 jelzést viseli, geostacionárius pályán mozog. A kezdeti kísérleteknél ugyanis a műholdak egy nyújtott elliptikus pályán mozgott, és 12 óra alatt megkerülte a bolygónkat, a földi antennáknak kellett követniük a mozgásukat.

A geostacionárius pálya esetében a műhold egy adott földi ponthoz képest mindig ugyanabban az irányban, egy helyben álló pontnak látszik. Ez egy olyan, megközelítőleg kör alakú keringségi pálya, melyen a keringési idő éppen egy nap, és a Föld-műhold közötti tömegvonzás éppen egyenlő a centrifugális erővel. Ez a pálya az egyenlítő síkjában, attól számítva 35875 km távolságban van.

A műholdak frekvenciáit, csatornakioldásokat nemzetközi egyezmény határozza meg, és eszerint megkülönböztetünk ún. távközlési műholdakat, melyek a 10,95-11,75, illetve a 12,5-12,75 GHz-es sávban sugároznak és közvetlen sugárzó műholdakat, melyek a 11,7-12,5 GHz-es tartományt hasznosítják. A két rendszer között a frekvencia-tartományon kívül más alapvető különbségek is vannak, így az adóteljesítmény, mely az előbbi sávokban kicsi, néhány száz W, általában 20 W körül van, az utóbbiaknál, a közvetlen sugárzóknál – melyeket DBS-eknek nevezünk – 200-300 W körül mozog. Ez azt jelenti, hogy az antenna mérete a DBS-eknél 60-90 cm közötti, a korábban megismert 2-3 m-esekékel szemben.

KATHREN

► egy megfelelő kimenet a műholdvön. Ide külső dekódereket lehet csatlakoztatni (Pay-tv, Mac-normák vagy korrek sztereó Wegener dekóderek).

DESCRAMBLER (dekódér vagy dekódoló): kiegészítő elektronika olyan tv-programok vételére, amelyek eltiltkezési feltétel nélkülözhetőség terhel és emiatt, vagy más okból kódoltak.

EIRP: Equivalent Isotropically Radiated Power. A műholdról effektív kisugárzott teljesítmény. Megadása dBW-ban (egy wattva vonatkoztatott dB) történik. Minél nagyobb a megadott számérték, annál kisebb lehet a vételi antenna átmérője.

ELEVÁCIÓ: A műhold horizont feletti magassága. Az azimutál együt meghatározza a parabolatűkór helyzetét. Ugyanúgy, mint az azimut-szög, az eleváció is földrajzi helytől függ.

FEEDHORN, GERJESZTŐ TÁP-VONAL: A konverter előtti mechanika (gyakran integrálva), mely a mikrohullámot összegyűjti.

FEJEGYSÉG: LNB-nek (angolul: Low Noise Block) is nevezik. Magában foglalja a polárváltót és gerjesztőtáponalat.

FOOTPRINT: (megvilágítási zóna, besugárzott terület). Térkép, mely a különböző műholdak vételi lehetőségeit ábrázolja. Jól használható a

szükséges parabolatűkór nagyságának kiszámításához.

KONVERTER: LNC-nek (angolul: Low Noise Converter) is nevezik. A 11 GHz-es vagy 12 GHz-es műhold-tv-jeleket az 1 GHz-es sávba, az első közfrekvenciára konvertálja le.

MÁP: (Multiplexed Analogue Components) Digitális átviteli mód, mely-lyel elkerülhető a többi szinrendszerekkel meglévő problémák (zavaró színzaj, korlátozott felbontás). A műholdas átvitellél szemben a tv-zavararányt is javul. A szín- és világossá-gejlet szétválaszta, időben kom-primált jelként viszik át, a hangot digi-tálisan. Több változat ismert. Gyakorlati jelentősége az D-Macnek és a D2-Macnek van. Az összetétele első része a hang-, a második a képkódolási eljárásra vonatkozik. Vételéhez különleges vedőre vagy csatlakoztat-ható dekódere van szükség.

POLARIZÁCIÓ/POLÁRVÁLTÓ: A műholdjeleket két síkban végzőnek rezgést. Általában vízszintesen, vagy függőlegesen (lineáris polarizáció), vagy bal- vagy jobbforgásúak (körkörös polarizáció). A polárváltó a műholdról érkező hullámokat a konverter számára hasznos síkba tereli.

POLARIMONT: Mechanikus rúdazat, mely csupán egy mozgási síkkal szimulálja a horizontálisat.

POZICIONÁLÓ: A polarmount-ruda-

zattal összefüggésben a polarmount motort vezérlő egység.

MŰHOLDTÍPUSOK:

a) **Távközlelési műhold** (Low-Power-Satellit): Viszonylag kis teljesítményű műholdtípus, eredetileg csak telefonbeszélgetések átvitelére és professzionális adás/vétel-kapcsolatra szánták. Adóteljesítménye tipikusan 20 W, tv-csatornánként. Vételük legalább 120 cm átmérőjű parabolatűkór szükséges, jó vétel 1,80 m, míg a felüli antennátmérővel érhető el.

b) **Medium-Power-Satellit** (pl. az Astra): Csatornánkénti 40 W teljesítmény, 80-90 cm-es tükörrel az ország nagy részén jó, 120-as tükörrel biztos vétel valósítható meg.

c) **Közvetlen-sugárzó műhold**, DBS (High Power): 200 W csatornánkénti teljesítmény, 60 cm-es tükörrel nagyon jól lehet venni.

TELEPÍTÉSI HELY (az antennáé): Fontos a teljesen szabad kilátás dél felé, így a műholdas antennának nem lehetük vetni alá sem. A műholdjelek fényhez hasonló tulajdonságúak, az akadályok nem hatolnak át. Csak a műanyag kivétel ez alól, amelyen áthaladva igen kicsi a veszteség.

SZTEREÓ HANG: Két külön frekvenciára küldött átvitelre. A normál monó hangot rendszerint 6,5 MHz-es, vagy

6,6 MHz-es alvívón viszik át, a bal és jobb sztereócsatornát többnyire 7,02-n és 7,20-on. A sztereó csatornákat az Európában népszerű programokat a Wegener aljárásal komprimálják. Szászszázelőss hangminőség csak a megfelelő, eredeti Wegener-dekóderrel érhető el, melyet a műholdvőhöz kell csatlakoztatni. Néhány cég (Grundig, ITT-Nokia) hasonló eljárásokat kínál.

MŰHOLDAS RÁDIO: A sztereó hangvívó mellett tisztán rádióprogramok is érkezik a tv-képekkel a Földre. Fontos, hogy valamennyi program vételre csak akkor lehetséges, ha a hangvívó frekvenciáját a vedő szabadon választhatjuk meg.

TRANSPONDER: A műhold egy-egy csatornája, mely a Földről vett jeleket a műhold által kisugárzott rádiófrekvenciák jelle alakítja át.

WEGENER RENDSZER: Hangra kódolási eljárás, ahol hasonlóan a Dolby-B zajelnyomó rendszerhez, az adás előtt a magas hangokat kiemelik és ezt a kiemlést a vedőben ki-egyenlítik. A licenzzel Európában a Fuba rendelkezik. A Grundig egy Wegenerhez hasonló kapcsolást alkalmaz, az ITT-Nokia készülékekben Dolby áramkör van. Az elég költséges Wegener-dekóderek a Basis-ban különösen csatlakoztathatók a készülékhez.

► Az egyedi műholdvők két jól elkülöníthető egységre oszthatók: kültérre és beltérre. Kültéri egységen a rendszerben tovább bontható paraboloid antennát és fejegységet értjük. (Nem véletlenül használjuk a paraboloid meghatározást az általánosan elterjedt parabolával szemben, hiszen az utóbbi síkely, míg a tűkór egy forgástestfelület része.) Az előbbi fogja fel a műholdról érkező nagyfrekvenciás jeleket, melyek elektromágneses hullámok útján terjednek, és ezeket a fókuszába elhelyezett fejegység csőtáponalába tükrözi. Maga a fejegység foglalja magába a – rendszerétől függően – polárváltót, az előerősítőt és a konvertert, mely a 12 GHz-es sávából érkező jeleket „fogyasztható” frekvenciasávba helyezi (950–1750 MHz), ahol már a hagyományos koaxiális kábelben is lehetséges a jelátvitel. Persze ez a frekvenciatartomány sem mondható éppen hétköznapi, éppen ezért ezért nagytávolságra nem vezethető, és a kábel minőségére éppen úgy érdekes odafigyelni, mint a berendezés többi részére.

A beltéri egység elsődleges feladata a csatornák kiválasztása, és a még UHF sáv feletti tartományban lévő jelek tv-sávba történő helyezése úgy, hogy közben a műholdközvetítésnél alkalmazott modulációs módok demodulálva, átalakítva feleljenek meg a tv-szabványoknak.

cionálók már a hazai kereskedelemben is léteznek.

AZ ANTENNA VISZONTAGSÁGAI

A különböző rendszerek egyes elemei önmagukban is jellemezhetők műszaki paramétereikkel, valójában mégis körülményes a számszerű értékelés. A gyártók ugyanis nem túl bőbeszédűek, s a nem hétköznapi frekvencia, a speciális modulációs módok igen különleges műszerekre igényelnek, és számunkra jelenleg csak a műholdokról érkező mérőjelek segítségével történő vizsgálatok, összehasonlító kiértékelések teszik lehetővé. Ez különösen igaz az antennára, melynek nyeresége, hatásos felülete, mechanikai jellemzői nem kis befolyással vannak a vételi minőségre. Az antennanyereség fogalma nem újdonság, gyakorlatilag azt határozza meg, hogy a vizsgált antenna legnagyobb intenzitása hogyan

vételi elképzeléseket, és az ehhez szükséges berendezéseket.

A távközlelési műholdok vételénél az antennaméretet kb. 1,8 m-nél kezdődnek. Ezek vétele az ASTRA megjelenésével már csak akkor jönnek szóba, ha konkrét, csak itt vehető műsorok iránt jelentkeznek igények. Beállításuk ugyanis elkötelezettséget is jelent, hiszen a tűkór helyzete egy adott műholdra vonatkozik.

Egyes beltéri egységek lehetőségét teremtenek a paraboloid helyzetének vezérelt változtatására. Ha a tűkór egy polarmountnak nevezett mechanikus rudazattal van ellátva, mely egy olyan mozgássíkot hoz létre, mely a horizont vonalát szimulálja, máris lehet pástázni az égi adók között. Amennyiben ez egy vezérelt motorral történik, úgy automatikus a beállított értékeknek megfelelően képes ráállni a kívánt sugárzóra. Ilyen pozi-

aránylik egy, a tér minden irányában egyenletesen sugárzóhoz. A kettő viszonya, pontosabban ennek a dB-ben meghatározott értéke a keresett szám.

Gyakorlatban egy 2 m átmérőjű antennától 45 dB várható el. A hatásos felület a felvett teljesítmény viszonya a jelenlévő sugárzott teljesítményhez, ami természetesen 1-nél kisebb szám.

A vételi időbeli stabilitását a mechanikai felépítés alapvetően befolyásolja. Gondoljunk csak meg, hogy a tűkör nemegyszer 100 km/h-s szélviharban áll, miközben felülete, melevítési, fejártó szerelvénye ki van téve a legsúlyosabb időjárási körülményeknek; a téli fagyoktól a nyári hőségig. Vétel szempontjából télen a tűkörbe kerülő, megfagyott hó veszélyezteti a vételt, nyáron viszont a déli nap összegyűjtött és fejelegységre visszareflektált hősugárzása ronthatja a stabilitást. Az ötset antennánál ezek a veszélyek kisebbek. Ezek ugyanis kisebb szögű zárnak be a vízszintes, leszármaztatott felületük laposabb.

A fejelegység jellemzői között a vételi sávot, az erősítést és a zajszámot tekintjük elsődleges paraméternek. Az első különösebb magyarázatot nem igényel, erősítés tekintetében 50 dB körüli értéket várunk el, míg a későbbi jó tisztaság érdekében a minél alacsonyabb zajszintet igényeljük. Jó egy évvel ezelőtt az 1,3–1,8 dB közötti érték volt a jellemző, összességében azonban már a 1,3 és 0,9 dB körüli LNC-eket is hirdették (Low Noise Converter). Nos e valóban alacsony zajú egységek ára 347 és 635 DM körül mozgott, ami nem kevés. Léteznek persze olcsóbb, reklámáron piacra „dobott” fejelegységek, de ezeknél óvatosságra intjük az érdeklődőket. S végül a polár-váltó, mely egy egységen belül biztosítja a

függőleges és vízszintes polarizációjú jelek szétválasztását.

MI AZ, HOGY POLARIZÁCIÓ?

És most megint meg kell állnunk egy gondolatra. A műholdas vételben jártasak talán feleslegesnek tartják állandó kitérőinket, de sokan még csak most ismerkednek a technikával. Mit is jelent a függőleges és vízszintes polarizáció? Azt már tisztáztuk, hogy az égi jelek a fényhullámokhoz hasonló fizikai terjedési tulajdonságokkal bíró, ún. elektromágneses hullámokkal terjednek, melyek elektromos és mágneses térerővekkel jellemezhetők. Ha ezek iránya állandó, akkor lineárisan polarizált hullámról beszélünk, ilyen a földi tv-sugárzásban alkalmazott jelátvitel. Itt vizuálisan is jól megkülönböztethető a vízszintes és függőleges polarizáció, hiszen az antennák ennek megfelelően forognak a háztetőkön vízszintes vagy függőleges irányban. A műholdas technikában azonban a jelterjedés körpolarizáció útján jön létre, ahol az elektromos és a hozzá képest 90°-ra elforgatott mágneses vektor a terjedés irányára merőleges forgó mozgást végez. Ami pedig számunkra lényeges: ha ez a forgómozgás az óramutató járásával megegyező, akkor vízszintes, ha ellenkező, akkor függőleges polarizációról beszélünk. Miért van ennek jelentősége? Azért, hogy adott frekvenciasávon belül minél több adót (csatornát) lehessen elhelyezni.

A csatornák közötti polarizációs váltások az ellentétesen polarizált szomszédos csatornák között a szelektivitást javítják. Egyes távközlési műholdak, melyek tehát a 10,9–11,7 GHz-es sávot használják, mind csatornakioldoztatás, mind sávzárság te-

kintetében elég szabadon gazdálkodnak a frekvenciákkal.

Szabályos frekvenciakioldoztatás van az ASTRA-nak, melynek jelenleg már mind a 16 csatornája kihasznál. Ez ún. Medium-Power-Satellit, melynek adóteljesítménye csatornánként 40 W, így viszonylag kis antennával is fogható. A szomszédos csatornák polarizációváltásának további jelentőségét a DBS sávban lehet megérteni, ahol 27 MHz-es sávzárság mellett a 800 MHz-es tartományban 40 csatorna másképpen nem lenne elhelyezhető, mivel ezek átellenk egymást.

A VÁLTÓ

A polarizáció közötti választást biztosítja tehát a polarizációváltó, mely a tűkör által összegyűjtött és a főkábelvonalra átadott jeleket függőleges vagy vízszin-

tes módnak megfelelően csatolja ki. A gyakorlatban ezt szervomotoros vagy mágneses állítású váltóval lehet megvalósítani. Ennek minősége, mechanikájának megoldása, stabilitása, a későbbi megbízható működésre kihat. A mechanikai váltás elkerülhető kétéjes egységgel, melyben a fejek a különböző polarizációknak megfelelően dolgoznak. Ezek azonban növelik a fókuszban elhelyezett elemek súlyát és nem kis mértékben terhelik a pénztárcánkat.

A fejelegységtől érkező jeleket a beltéri egység dolgozza fel a tv-készülék által is emészthető jellé, és egyben visszafelé is ad feszültséget az LNB-hez, vagy összetettebb, igényesebb konstrukciónál feszültséget biztosító pozicionáló motor számára. A kimenetekeken a tv számára alapsávi videó- és hangfrekvenciás jeleket szolgáltat, de hasonlóan a videómagnókhöz csatlakoztatásukkal a 36-os csatorna környékén nagyfrekvenciás jel adható a tv-antenna bemenetére. A beltéri egység bemenetére érkező jelek ugyanis sem frekvenciatartományban, sem modulációs módban nem felelnek meg a földi sugárzásnak.

A műholdas sugárzásnál a képátvitel általában frekvencia-modulációval történik, de több műhold dolgozik már a később részletezendő speciális D2-MAC kódolási rendszerben. A hangjelek feldolgozása is több

▼ üzszerűséget tartalmaz. Lehetőség nyílt ugyanis nemcsak egy, hanem több kísérőhang átvitelére is, de mód van a műsorhoz tartozó vagy attól független sztereo adások sugárzásának megvalósítására is.

Mindezek a szolgáltatások széles körű skálát tesznek lehetővé, és a táblázat összeállításánál majdnem úgy vagyunk, mint ha almát hasonlítanánk össze körtével. Az import készülékek sorát megnyitja 1,8 m-es antennával forgalmazott és elsősorban ECS műholdak vételére készített Dyras rendszer szerzője jövőjével nehezen vehető össze pl. a 90 cm-es osztet antennával forgalmazott, és kifejezetten ASTRA programok vételére szánt ORION ST 16-ossal, mely távszabályzó és programozási lehetőség nélkül egész más igényeket cölzött meg. E különbségek persze az árban is jelentkeznek. Nem szolgálja a tiszta kép kialakítását az sem, hogy a beltéri egységek valójában kevés jellemzővel vannak specifikálva. A műszaki adatok első sorában a bemenő frekvenciataromány, impedancia, csatlakozó típusokra térnek ki, közlik a programozható csatornák számát, továbbá a videó- és audiókimenetek szintjeit, csatlakozó típusait.

A DYRAS VEVŐ

Az egyéni vevőrendszerek sorát az előbb említett Dyras RC 200 beltéri egységéből, RC 210 fejegységéből és RC 230 jelzésű paraboloíd antennából álló összeállítás nyitotta meg, melyről röviden azt mondhatjuk, hogy a kezdet nem volt rossz. Az antenna – 1,8 m-es paraboloíd tükörel, fix rögzítéssel, mely utólag pozicionálható is kiegészíthető. A tükör alumíniumból robbantott húzásai készül, mely nagyfokú stabilitást és pontosságot eredményezett. Nyeresége 45 db körüli volt, és mind a hazai tapasztalatok, mind a külföldi teszteredmények az első helyekre sorolták. Fókuszában három alumíniumú rögzítette a fejegységet a polarizációval. A kültéri egység a 10,95–11,7 GHz-es sáv vételére alkalmas, erősítése 50 db, zajtényezője 1,4–1,6 db értékű volt. A polarizációváltás egy kis egyenáramú motorral történt. Az átváltási idő ugyan 0,2 sec alatti, azonban minden átváltásnál 2–3 mp szükséges, míg a kép zajtalanra válik. A váltásokat ugyan megkelelőnek ítéltük, ám a fogaskerékrendszer bizonytalan-

ADATOK, SZOLGÁLTATÁSOK

Gyártó/Forgalmazó	Dyras	ALBA	ALBA	Satec	Satec	VIDEOCON	ORION
Típus Ár (Ft)	185.000/59.000*	ALBA SAT 200	ALBA SAT 300	AX 85	SS 3000	VT SAT-1-s*	ASTRA ST-16
		55.000	60.000	60.000	60.000	50.000*	40.000
Átmérő	1,8	0,85	0,8	0,85	8,85-12	1,2	1,2
Sugárzó kiképzése	Paraboloíd	SAT 200	SAT 300	Galaxy 24	SS 3000	parabola	parabola
LNC vételi sáv	10,95-11,7 GHz	320 x 70 x 90	320 x 70 x 90	300 x 77 x 190	360 x 86 x 200	10,95-11,7 GHz	10,95-11,7 GHz
LNC erősítés	50	2,5	2,5	3	2,3	min. 50	min. 50
LNC zajszám	1,4-1,6 dB	1,7	1,7	3	3,9	min. 50	min. 50
Polarizációváltás	szervomotorral	ferrites	elektronikus	ferrites	ferrites	1,7	1,7
Típusjel	rc 200	SAT 200	SAT 300	BELTÉRI EGYSÉG	SS 3000	szervomotorral	ferrites
Méreték (mm)	320 x 70 x 280	320 x 70 x 90	320 x 70 x 90	Galaxy 24	300 x 86 x 200	VT SAT-1-s	ST-16
Tömeg (kg)	3,3	2,5	2,5	3	2,3	378 x 77 x 280	280 x 80 x 280
Programozható csatornák	49	16	16	32	32	59	2,7
Csatorna v. frekvencia kijelzés	van	nincs	nincs	van	van (interaktív)	van	nincs*
Térekjelzés	7 féposós LED*	nincs	nincs	nincs	nincs	van	nincs
Kísérőhang-kijelzés	Változtatható hangvívó	nincs	nincs	van	nincs	van	nincs
Változtatható hangvívó	5-8 MHz*	nincs	nincs	van	5-8 MHz*	van	nincs
Stereo hang	van	nincs	4 programozható	4,8-8 MHz*	nincs	van*	nincs
AV-csatlakozás	2 scart+DIN	1 scart	1 scart	RCA	1 scart	1 scart+RCA	6 pótlusú DIN
Polarizáció-vezérlés	IEC GRUNDIG magnó vevő	kézi	programozott	programozott	programozott	programozott	kézi
Egyéb csatlakozások	zérítésre, BNC alapsávi jelkimenet	RCA dekódor be-kimenet	RCA dekódor be-kimenet	TABLET polarizáló Scart	RCA alapsávi kimenet	Többféle csatlakozó	6 pótlusú DIN alapsávi kimenet
	van	IEC koa ant. kimenet	IEC koax ant. kimenet	PAL dekódor kimenet	MAC vagy PAL dekódor	Interface csatlakozó	6 pótlusú DIN alapsávi kimenet
	(D2-MAC, Descamber)	IEC koax ant. kimenet	IEC koax ant. kimenet	RCA (alapsávi kimenet)	IEC koax antenna fogadás és kimenet	IEC koaxiális antenna be- és kimenet	IEC koaxiális antenna be- és kimenet
Távezőrítő	van	nincs	van	2-2 RCA (AV be- és kimenet)	IEC koax antenna fogadás és kimenet	van	nincs
Táplétszükséglet/figyasz-	220 V 50 Hz/20 W	220 V 50 Hz/25 W	220 V 50 Hz/23 W	220 V 50 Hz/23 W	220 V 50 Hz/25W	220 V 50 Hz/30 W	220 V 50 Hz/25 W

Megjegyzések: Az árértékelés a saját antennával és fejegységgel történik.
 1. A 185.000 Ft-s kezdeti, 1987-es ár. A rendszer ár 1989-ig 59.000 Ft-ért árusították.
 2. A Kathrein típusjelű beltéri egységét azonos típusú sztereo kiegészítéssel lehet használni.
 3. A beállított hangvívó megadásával azonos típusú sztereo kiegészítéssel lehet használni.
 4. Az „S” jelzés nélküli típus monó birteli, nincs sztereohang, és hangkimenet is 1 db RCA csatlakozó.
 5. A készülék folyamatos kézi hangolással, vételi sávját a 16 ASTRA programra szűkítették.
 6. A ár a monó változatra vonatkozik, a sztereo berendezés ára még megjelölés alatt áll.

ságai miatt itt történik leginkább meghibásodás.

A beltéri egység – mely nem véletlenül megszállalásig hasonlít a Grundig ST 200-asra –, bár első rátekintésre egyszerű megjelenésű készülék, valójában igen jó paraméterekkel és sok szolgáltatással rendelkezik, amit a hátlapon lévő csatlakozások sokasága sejtet.

Részletesebb bemutatásért több szempontból is indokoltnak érezzük. E típus ugyanis nem csak Dyras, hanem Kathrein néven is forgalomba került (az utóbbi csak a térerő műszeres kijelzésében tért el) és szinte mindazzal a tudománnyal rendelkezik, ami elvárható egy ilyen készüléktől.

KEZELŐGOMBOK ÖZÖNE

A működtetéshez szükséges kezelőszervek az előlapon találhatóak. Ezek sorát két léptetőgomb nyitja meg, melynek több szerepe is van. Azt, hogy éppen milyen funkciót lát el, egy leghajtható ajtó mögött két sorban elhelyezett 5-5 nyomógommbal történő kiválasztás határozza meg. Ezek: a programhely, a polarizáció, a csatornaválasztás és ezen belüli finomhangolás, videójel-típusválasztás, sávszélesség-átkapcsoló, hangvívó-átkapcsoló – erről a funkcióról még fogunk szólni –, hangkorrekció (deempházis) és memória nyomógombok. A beállítások egy nagyméretű kijelzőn ellenőrizhetők és a memorizálás után az adott programszámhoz vannak rendelve. Összesen 49 program állítható be az előbbieket szerinti minden adattal. Bár az áttekintés vázlatos, a hang (Ton) kapcsolóról mégis bővebben kell szólni. Mint említettük, egyes tv-műsorok mellett több kísérőhang vagy önálló műsor is található. Ezek különböző frekvenciájú, ún. fő és segédvívóknak kerülnek kisugárzásra, melyek beállítása, pontosabban kiválasztása e gombbal történhet fix frekvenciabeállítással. A sztereó segédvívó 5-től 8,5 MHz-ig állítható 10 kHz-es lépésekkel.

A készülék hátlapján rajta felejtettük a szemünkét, hiszen szinte egész felülete ki van használva. Egy hatrészes rugós csatlakozóblokk nyitja meg a sort. Ide csatlakozik a polarizációváltó motor kábele az 5 V-os feszültség és vezérlő impulzusok átvételéhez. Megjelenik a csatlakozóson egy 0/3/6/9 V-os feszültség is más rendszerű polarizációváltás céljaira. Lehetőség van 0/12 V-os feszültség kivezetésére, és külön ponton

megjelenik az AGC feszültség is, mely a fejbéállításához szükséges, hiszen a rendszer forgatnáló antennafejét is ki tud szolgálni.

E beltéri egység „grundingságot” mi sem bizonyítja jobban, mint egy koncentrikus csatlakozójait, melyek az ez időben piacra kerülő Grundig 500-as szériájú videomagnólió lehetne vérelni előre beprogramozott műholdas adásokkal. Mellette egy 9 pólusú csatlakozó a motoros távvezérlés céljait szolgálja. Ezt egy UHF/VHF antenna fogadását biztosító hüvely követi, ahova a földi sugárzás jeleit adjuk be és a jeleket a szomszédos, dugó kiképzésű aljzatról vezetjük a tv-be. E csatlakozóról tehát akár a normál tv-adók, akár a műholdas jelek egy kábelben a tv-készülék antennacsatlakozójára vihetők a 36., illetve annak szomszédos csatornáit közül valamelyikben.

Az alsó sorban két scart csatlakozó is van, közöttük egy hatpólusú DIN aljzattal, a baloldali elsősorban videó, képlemezjátszó, számítógép csatlakoztatására, míg a jobboldali a tv-készülék részére szolgáltat jeleket. A 21 pólusúaknak a be- és kimenetei is be vannak kötve, innen vehetők le a sztereó hangjelek is. A hatpólusú csak jelkimenet ilyen csatlakozóval rendelkező tv-k számára. Külön

BNC csatlakozó szolgál az alapsávi jelek kiadására, ahova külső sztereó dekóder lehet csatlakoztatni, de itt lehet kiadni a jeleket a Descrambler, vagy a D2-MAC dekóder részére. A D2-MAC rendszerrel már többször írtunk, de a kiegészítő cikkben még visszatérünk rá, a Descrambler feladata pedig az előfizetési műsoroknál az „összekevert”, kódolt jelek visszaalakítása. Ez egy kis készülék, mely visszaalakítja az előzetesen normál vevő részére nézhetővé tett jeleket.

A rendszert egy távvezérlő egészíti ki, melyen programot lehet váltani és az antennát is lehet vérelni.

A következő készülékek az angliai Alba Radio Limitedtől importált ALBA SAT elnevezésű összeállítások, melyek elsődlegesen az ASTRA műholdprogramok vételére készültek és valós származási helyük Tajvan.

Kétfajta összeállítás szerepel táblázatunkban; a 200-as és a 300-as. Az előbbi feszültség-szintézises hangolású, manuális szabályozású, míg az utóbbi frekvenciaszintézises, távvezérlés kivitelt. A készülék belső felépítése az említett szabályzással kapcsolatos részek kivételével megegyező, mint ahogy azonosak a csatlakoztatási lehetőségek is. Határozott eltérések vannak azonban a kezelőszerveknél, azok funkcionális elosztásánál. Formájai, megjelenése sajátos, a kezelőszervek egy ferde előlapon nyertek elhelyezést.

A 200-AS

tésen kívül a videóerősítés szabályozható.

A 300-AS

Ennél a kivitelnél a beállításokat és a kezelést a készüléken kell elvégezni. Az audió hangolás 4 monó kísérőhang hangcsatorna beállítás tesz lehetővé egy szabályzógombbal, mellette található a kép pontos beállítását biztosító finomhangoló gomb. A durva frekvenciabeállítást a készülék fenéklapján lévő 8 db potenciométerrel lehet elvégezni. Elkér átfogása ugyan ASTRA-tól eltérő frekvenciájú műhold-

E kivitelt – mely tehát távvezérlés – előlapon más funkciójú gombokat találunk, és nemcsak távvezérlőjével, hanem funkcionális szolgáltatásaival is többet nyújt. A frekvenciaszintézises hangolásból következően a kívánt csatornát nyomógombos léptetéssel lehet beállítani. A kívánt frekvenciának megfelelő

▶ csatornákat egy táblázatban lehet kikeresni, illetve ellenőrizni, és választás után külön gomb szolgál a finomításra. Szintén nyomógombbal lehet választani azokon a helyeken, ahol a választási lehetőség – a 4 vonó kísérőhangot. A beállítások, így a hang, csatorna és polaritás a kijelzőkön ellenőrizhetők. (A polaritás a frekvenciakiválasztással automatikusan beáll, de lehetőség van változtatásra.)

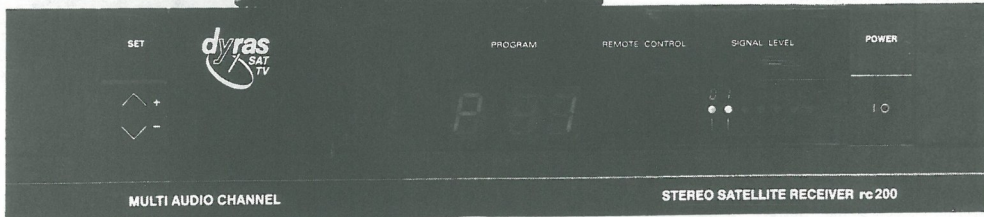
A hátlap nincsen „tűzszólva” csatlakozókkal. A kültéri egység jelét egy „F” típusú csatlakozón keresztül kapja a vevő és két RCA aljzat szolgál egy külső dekóder részére a jel kiadásához, illetve fogadásához. Szintén egy RCA csatlakozót helyeztek el az alapsávi jel kiadásához, míg az AV jeleket egy Scart csatlakozón keresztül lehet kiadni. Termé-

Az egység gyárilag tömített és szegeccseléssel zárt. A tükör 0,8 m-es ofszet rendszerű. A beltéri egység zajviszonyait, képmínőségét a mellékelt antennával budapesti vételi viszonyok mellett is jónak értékeltük, és hasonlóan találunk hangminőségét is a szűkebb szolgáltatások mellett. Ismereteink szerint a nem távszabályzós kivittelt a Nyíregyházi Gelka, a távszabályzóst a Reklám Transzport Kiszárvetkező forgalmazza. Ez utóbbitól kaptunk kipróbálásra egy összeállítást. Mivel a készülékek csatlakozásokban nem térnek el, így mindkettőnél igaz, hogy hiányérzetünk volt a csatlakozások tekintetében, és nagyon szűkszavúnak találuk a kezelési használati útmutatókat is. Sem a korábban látott nyíregyházi, sem a budapestitől nem voltak elragadtatva.

maszása is, csupán pénz kérdése), és a 11 GHz-es sávban dolgozik. A beltéri egység elnevezésében a 24-es szám a távvezérlővel kiválasztható 24 program utal, mely már e cikk írásakor nem igaz. Ezt nem a készülék hátrányára említettük. Arról van ugyanis szó, hogy beálltható időn belül fellövésre kerül az „ASTRA B”, mely azonos pozícióban további tizenhat programot fog sugározni. Ez azt jelenti tehát, hogy szűken értelmezve a néző szemszögéből 32 csatorna vehető. Nos az új GALAXY-24, melyet a SATEC cég jóvoltából már láthattunk, ezt biztosította.

Nézünk közelebről a készülék szolgáltatásait. Az infravörös távvezérlővel működő beltéri egység nyomógombjai mind a készüléken, mind a távvezérlőn

demodulálás készüléken belül történik. A hangsegédvívó 2kHz-es lépésekben változtatható 4,6–8,4 MHz nyúrával, először finomabb, majd durvább lépésekben. A kijelző tized MHz-es pontossággal jelez ki. Szolgáltatás a képívófrekvencia kijelzése is, mely tulajdonképpen „kódolva” van, és a 10,950 MHz-es alsó frekvenciához képesti 10-zel osztott frekvencia különbséget mutatja. A szolgáltatások további köre a hátlap alapján érthető meg. Az „F” típusú antennabeamenet, mely a kültéri egység jeleit fogadja, másrészt ezen keresztül kap a fejelektronikája távtáplálást, egyben a Marconi típusú fejek részére szolgáltatja a polárváltozó kétféle feszültség-szintjét. Egy csatlakozósáv biztosítja más típusú polárváltozó ellátását is. Scart csatlakozó szolgál a dekóder fogadására, míg két-két RCA aljzat adja ki és fogadja a videójeleket. Szintén RCA aljzaton adja ki az alapsávi jeleket, pl. a MAC dekóder számára. Anélkül, hogy további részletesebb elemzésekre kezdenénk, összességében praktikusnak ítéltük a készülék szolgáltatásait, jónak a beltéri egység zajviszonyait, beállítási

szetesen mód van 36-os csatorna környezetében UHF frekvenciasávban a tv antennabemenetre adni a jeleket. Az kár, hogy ha a beállított kimeneti frekvencia változtatást igényelne, akkor csak belső állítás lehetséges, mint ahogy hiányoltuk azt is, hogy a vevő földi antennák közvetlen fogadására nem képes.

A Marconi gyártmányú LNB-re min. 50 dB-t specifikálnak, zajtényezőre 1,7 dB. A polárváltozó feszültség-szint-változtatásra történik; 13,5 V esetén vertikális, 17 V esetén horizontális polarizáció jeleket fogad az előerősítő. A működőtető feszültség a koaxiális kábelben jut fel a fejhez. Magáról a fejegységről kevés közvetlen tapasztalatunk van, nem érezzük megnyugtatónak, hogy a palástrészek elég nagy felületeken zárnak, ahol a tömítés megbízhatósága belső páralecsapódáshoz vezethet.

Nézünk az utóbbit, mely igaz, hogy az eredetire támaszkodik, de eltekintve a sajtóhibáktól, szinte utalást sem tesz csatlakozásaira, a valós szolgáltatásokra, műszaki adatokra, csatornaprogramokra. A kezdő „csillagász” bizony egyedül érezheti magát.

GALAXY

Az elmúlt évi őszi vásáron igen nagy érdeklődés volt az osztrák Satec cég hazai képviselőinek pavilonjánál is, ahol több készülék mellett bemutatták a Galaxy 24 és az SS 3000 típusokat. Nézünk először az AX 85-tel jelölt szettet, melynek kültéri egysége egy 85 cm-es ofszet tükörből és egy 55 dB erősítésű japán származású fejből áll, melynek zajtényezője 1,3 dB-es (mód van ettől eltérő zajviszonyú fej alkalm-

akébbé adnak képet a szolgáltatások köréről. Magán a készülék előlapján, a készletről bekapcsoló gombon kívül a programléptető (fel- és le), valamint a tárolás (beállított helyzet rögzítése) nyomógombjai találhatók. A távvezérlő a programválasztáson kívül mód van a képernyő hangvívó beállítására és polarizációváltásra és a videó, vagy dekóder kiválasztására. Az üzemmódokat, így PAL, MAC esetben egy-egy LED jelzi ki, míg normál videójel esetében nincs kijelzés. Szintén egy-egy LED jelzi ki a polarizációt, míg a két szármagyes ablakban megjelenített számok szolgálják a programhelyzet, a kísérő kép vagy hangvívó, valamint a polárotor dőlési szög értékének megjelenítésére.

A PAL és MAC dekódert kívülről kell csatlakoztatni a készülékhez, míg egyéb esetekben a

pontosságát és a kísérőhangot. A használati utatítás világot és a kezelhetőséget jól biztosította.

SS-3000

Az SS-3000 az újabb típus. Az antenna és az LNB gyakorlatilag azonos az előbbi összeállításban ismertetett részekkel, míg a belső téri egység szolgáltatási körében mutat rokonvonásokat, de mégis más. Az üzemi kapcsoló a hátoldalon található és az előlapon néhány jelzés kivételével, így távvezérlőjel-fogadás, készletről jelzés, és a PAL, illetve MAC üzemmelyzet információ közlésén kívül képfelkészítők nem találhatók. Minden a távvezérlőn keresztül történik, a beállítási értékeket pedig interaktív módon a tv-képernyőjén lehet ellenőrizni. Így a pontos frekvenciáértéket vagy a prog-

Astra műhold azimut- és elevációsadatai Magyarország különböző pontjain

Települések	Azimut	Eleváció
Aggtelek	2,0	34,4
Baja	0,0	39,9
Balatonfüred	-1,5	36,0
Békéscsaba	2,9	36,3
Buda (Dél)	0,0	35,5
Buda (Észak)	0,0	35,3
Cegléd	1,1	35,6
Debrecen	3,6	35,3
Dunaújváros	-0,1	36,0
Eger	1,8	35,0
Érd	-0,1	35,6
Fonyód	-2,0	36,2
Gyöngyös	1,3	35,1
Győr	-1,8	35,2
Gyula	3,1	36,3
Hatvan	0,9	55,3
Kalocsa	0,0	36,5
Kaposvár	-1,7	36,7
Kárcag	2,6	35,6
Kecskemét	1,0	36,1
Keszthely	-2,4	36,2
Kiskunfélegyháza	1,2	36,3
Kiskunhalas	0,7	36,6
Kisújszállás	2,4	35,7
Komárom	-1,2	35,2
Kőszeg	-3,3	35,5
Leninváros	2,8	34,9
Miskolc	2,4	34,7
Nagyatád	-2,3	36,8
Nagykanizsa	-2,8	36,6
Nyíregyháza	3,7	34,9
Ózd	-1,7	34,6
Pécs	-1,0	37,0
Pest (Dél)	0,2	35,5
Pest (Észak)	0,2	35,3
Püspökladány	2,9	35,6
Salgótarján	1,0	34,8
Siófok	-1,3	36,1
Sopron	-3,2	35,2
Szeged	1,6	36,6
Székesfehérvár	-0,8	35,8
Szekszárd	-0,4	36,7
Szentendre	1,1	35,2
Szentés	1,7	36,4
Szolnok	1,6	35,6
Szombathely	-3,2	35,7
Tapolca	-2,1	36,1
Tatabánya	-0,8	35,3
Vác	0,2	35,1
Veszprém	-1,5	35,9
Zalaegerszeg	-2,9	36,1

ramhelyzetet, a hangvívót (ilyenkor nem közvetlenül a frekvenciát írja ki), a polarotér beállított értékét vagy annak módosított helyzetét. Megjeleníti a képernyőn a kontraszt-beállítás értékét, és mód van a hang némítására is, amit megint csak MUTE felirattal kiír. A készülék egyébként az ASTRA csatornákra programozva kerül forgalomba, de természetesen – és ezt biztosítják a változtatási lehetőségek – más műholdra is állíthatók. E mintán is 32 csatorna volt beprogramozható. A kísérőhang e típuson is monó. A hátlapon külön csatlakozó van a földi antenna fogadására, míg a beltéri egység jele 38-as UHF csatornán és videókimeneten is (Scart) átadható a tv vagy videómagnó felé. A nagyfrekvenciás kimenet hangolható és akárcsak a GA-

LAXY 24-nél beállítóba segíti a tv-vel történő összehangolást.

Önálló csatlakozó szolgál természetesen az alapsávi jelek kiadására a dekóder részére, és egy RCA aljzaton lehet feszültséget kiadni a magneses polárváltó vezérléséhez. Ez a készülék is PLL demodulátorral rendelkezik, melynek zajkiszöbértéke a korábbi típusokhoz hasonlóan jó, a vett képek zajviszonyai, színhűsége, kontrasztossága igen jó volt.

Az árakról a kiértékelések összeállításakor – ahogy ez táblázatunkban is látszik – csak tájékoztató adatokat lehetett közölni. Persze ez szinte igaz ma már az egész termékskálára.

MAGYAR VEVŐK

A hazai típusokról a megjelenés sorrendjében ejtünk szót. A VIDEOTON VT SAT-1 és VT SAT-1-s típusai közötti fő különbség, hogy az előbbi monó, míg az utóbbi sztereó kivitel. Mindkettőnek kültéri része 120 cm-es antennával és a dyras LNB-vel az ott már megismert szervómotoros polárváltóval épül fel, így arról külön nem szólnunk. Itt említjük azonban meg, hogy lehetőség van ferrites polarizátorral működő fejek alkalmazására is, és a dőlési szög korrekció is állítható. A beltéri

egység digitális hangolású, 59 program tárolása lehetséges, sztereó vagy két beállítható hangvívó választása lehetséges, melyek 5,75–8,3 MHz között változtathatók.

A készüléket gyárilag a már működő műholdak csatornáira programozták, a megfelelő polarizáció- és hangadatokkal. A négy számjegyess kijelző megjeleníti az aktuális programállást, a távvezérlő parancsára kiírja, hogy melyik műhold hanyadik csatornájára van az illető program állítva (ez a gyárilag beállított értékekre vonatkozik, melyek a kezelési útmutató mellékletét képezik), és megjeleníti a hangvívó értékeket is. Finomhangoláskor (a képvívó pontosításánál vagy más frekvenciára állításánál) vízszintes vonalak villogása jelzi a hangolás tényét. Két LED-en pedig az aktuális polarizáció ellenőrizhető. A beállítások egy része a készüléken, elsődlegesen azonban a távvezérlőn végezhető el, mint ahogy ezen van a memóriagomb és a sávészélesség-választógomb is, melynek szerepe jogosabb adásoknál fontos.

Vessünk itt is egy pillantást a hátlapra is, melynek felülete a készülék méreteiből következően viszonylag kényelmes elhelyezést nyújt a sok csatlakozó felfogására. Két csatlakozósáv szolgál a szervómotoros vagy magneses polárváltók vezérlésére. A tv-hez vagy videómagnóhoz egy Scart aljzaton lehet csatlakozni, míg egy 15 pólusú interface csatlakozó szolgál a dekóderhez, illetve egy RCA alj-

zat az alapsávi kimenet csatlakozója a D2-MAC dekóder vagy descrambler, valamint külső sztereó dekóder számára. Az más kérdés, hogy ezek a kiegészítő egységek közvetlenül a láncba nem fűzhetők, így kényelmes válogatásuk a beltéri egységgel nem oldható meg. A csatlakozók sorát két további RCA aljzat zárja, melyek a jobb és bal csatorna jelét adják ki. (A monó változaton természetesen csak egy van.) Végül két kapcsoló által nyújtott szolgáltatásról; az egyik a tv és a műholdvevő összekapcsolását könnyíti meg, míg a másik hatástalanítja a távvezérlő beállításait arra gondolva, hogy többvevős rendszerben ne lehessen elállítani a már megtanított készülékeket.

Néhány gondolatban tapasztalatainkról. Az antenna felülete lényegesen nagyobb, mint az ALBÁ-ké, vagy SATEC-nél látot-

lesz hazai piacon. Nem megyünk el azonban szó nélkül az ST 29 E típus mellett sem, melynek típusjelzésében az S betű a sztereó, a 29-es szám pedig a 29 programos memóriára utal. Szolgáltatásai csatlakoztatások szempontjából sokoldalúak, két Scart csatlakozója, 2 alapsávi kimenet van, de külön csatlakozón kiadható a monó vagy sztereó hang, és külön DIN AV csatlakozás is van a hátlapon. A beltéri egység távvezérlős (program és monó-sztereó hangváltásztás). A kültéri egység tökre 120 cm-es, melyhez egy ferrites polarizációs LNB tartozik. Ennek zajértéke 1,7 dB alatti, erősítése 50 dB felett van.

Az ASTRA ST 16 típusú is ezzel a fejjegységgel láttuk, persze,

také. Azon túlmenően, hogy ott is van mód nagyobb tükrök beszerzésére, a VIDEOTON-t és általában a hazai gyártókat két gondolat is motiválja. Egyrészt az ASTRA-n kívül más műholdakra való kitekintés, de – és ez nem elhanyagolható szempont – a gazdaságossági optimum megtalálása. A nagyobb antennafelület nagyobb nyereséget eredményez és olcsóbb LNB-vel lehet felépíteni a rendszert. A gyakorlati próbák során a VT-SAT 1-ek jól vizsgáltak, stabilan működtek, beállításuk, kezelése normál vétel mellett tulajdonképpen kényelmes és egyszerű volt.

Az ORION két műholdvevő szettel jelentkezett hazai piacon, melyek közül részletesebben az ASTRA ST-16-tal foglalkozunk, mivel várhatóan az árából következően is elterjedtebb

akárcsak a többi szállítónál, eltérések lehetségesek, melyek a specifikációra is kihatnak.

Nos ez a beltéri szolgáltatásban egyszerűbb az eddigieknél. Láthatóan ASTRA vevőnek készült. Maga a fej természetesen a teljes 11 GHz-es sávot tudja, csatornaválasztó potenciométerének szabályzási tartománya azonban le van szűkítve az 1–16-os ASTRA programokra. Az előlapon az üzemi bekapcsolón kívül a hangológomb, a polarizált és az AFC kapcsoló található.

A hátlapon a kültéri egység jelét hagyományos koax aljzattal fogadják és ezen adja ki a fej felé a 15V-os tápvezérlést. Ez egyébként lekapcsolható. Két hatpólusú DIN csatlakozó van a hátdoldalon, ezek közül az egyik a tv vagy videó részére adja ki

a jeleket, a másik a dekóder részére szolgáló aljzat. Ez PAL, vagy D2-MAC jel szerint váltható. Fogadják a földi antennajeleket is és a tv felé 32–39 közötti UHF frekvenciákon is biztosít csatlakozást.

A szolgáltatásokból következően a készülék bemutatásánál sem voltunk bőbeszédűek. Megítélésénél figyelembe kell venni, hogy ezt a típust a gyártó egyszerűbb igények kielégítésére szánta, igyekezett egy minél szélesebb, bár számára elérhető konstrukciót kihozni. Hogy ez mennyire sikerül ezt még nem tudjuk, e sorok írásakor még csak a 30–40 ezer forint körüli irányárról hallottunk, a végső szót a piac mondja ki. Vételkészége jó volt, zajkiszöbértéke va-

lamivel gyengébb, mint a PLL-es vevőké, a 120 cm-es antenna azonban jó képet biztosít. A szabályozógombos skála a 16 csatorna esetében könnyű adórátalálást ad, különösen hogy számors biztosítja a rátalálást. Ha már lesz ASTRA B is, persze többször kell odaugrálni a készülékhez.

Végigtekintve a táblázaton, láthatóan eltérő szolgáltatás, különböző konstruktori megfontolással készülékek szerepeltek palettánkon. Eppen ezért összevető értékelésük is sok buktatóval járna. Vételkészességük, képes hangminőségük jó volt. A végső döntés előtt el kell dönteni, hogy milyen szélesre kívánjuk tární ablakunkat az égi információk előtt, meglegésznünk-e az alapsávi hangjelekkel, vagy további szolgáltatásokra vagyunk kíváncsiak, milyen praktikus (kényelmi) szolgáltatásokkal.

A videótechnika, világunk fejlettségének egy lehetséges fokmérője – kezdetben jókora elmaradással érkezett hazánkba.

Ez csúszás okát taglalni már nem érdemes, hiszen mára részben elhárultak az akadályok a naprakész információszerezés elől.

Cégünk, a Quartet Kereskedelmi és Tanácsadó Kft. a műszaki világban kiépített kapcsolatrendszere segítségével igyekszik naprakészen megfelelni azoknak a kihívásoknak, amelyek ezt a fejlődő és változó szakterületet oly vonzóvá teszik. A számítógépek mellett – nem véletlen a hasonlóság – a videótechnika az a terület, ahol egyre nehezebb nyomon követni a fejlődést – olyan mennyiségű információt kell feldolgozni.

Mi mindennap kell hogy foglalkozunk a szakirodalommal, az egyes területek fejlődésével, így óhatatlanul kialakult nálunk egyfajta szűrő, amin fennakad a műszaki bővli, a fölösleges, értelmetlen, „digitális” csingilingi. Az áramló információ azonban természetesen megismeret minket jó néhány értékes, hasznos berendezéssel, géppel – ezek egy része ráadásul áraban nem is tükrözi a tudását – magyarul árát érő készülékről van szó.

Az elkövetkezendőkben közreadunk néhányat ezekből a tapasztalatainkból, hozzátéve, hogy nem kívánjuk csak mi magunk meghatározni a különféle témaköröket. Szívesen alakítunk menet közben is a megírandó témák körén, az olvasói kívánságnak megfelelően.

QUARTET®

Broadcast Line

PROFESSZIONÁLIS
VIDEOTECHNIKA

H-1135 Budapest, Dévényi u. 4.
Tel.: 1208809, 1408794 Fax: 1208809

Az évek során megszokhattuk, hogy majdnem minden csoda a felkelő nap országából érkezik. Ez alól a videótechnika sem kivétel, hisz nem győzzük kapkodni a fejünket a sok videorendszer között. S-VHS, 8 mm-s, High 8 mm-es, M-II, Betacam, Betacam SP, U-Matic, Low-Band-HighBand/SP, composit, componens digital rendszer.

Természetesen a minőségi szempontok mellett nagyban az üzleti érdekek is vezérik a gyártókat.

Gondoljuk csak el, új rendszer – új gépek és kiegészítő egységek – Ráadásul megszűnni látszik – legalábbis részben – az a búvőkör, ami a kiegészítő elemek, az utómunka nélkülözhetetlen berendezései körül forogtak.

A következőkben szeretnénk bemutatni néhány olyan berendezést, melyről hisszük, hogy megdobogtatja a videósok táborának szívét.

Alig egy éve múlt, hogy az úgy várt S-VHS rendszer térhódító útjára indult Európában így hazánkban is.

Am mintha a gyártók csak most ébrednének, hogy a méregdrága Component mixerek mellett olcsóbb, csak S-VHS és composit jelfeldolgozásra alkalmas képeverőkkel is megjelenjenek.

WJ-MX12

Ennek jó példája a Panasonic cég WJ-MX 12 tip. digitális audio-videó mixere.

A név elsőre ismerősen csenghet, hisz a korábbi elődöt az MX-10-et jó néhány videóstúdió használja nagy meglepéssel.

Már az MX-10 megjelenésekor is csodálattal adóztunk a készülék szolgáltatásainak és miután megismertük, mindig az következett – de jó lenne ha tudná még azt is, hogy ...

Az MX-12 tervezésekor a Panasonic tervező mérnökei úgy látják erre is gondoltak, hisz kiegészítették a berendezést egy sor fontos és egyszerű megoldással. Az első és legfontosabb újdon-

ság, hogy a készülék nemcsak normál composit be- ill. kimenettel rendelkezik, hanem S-VHS-rendszerű jelfeldolgozásra is alkalmas.

Nézzük a további jellemzőket: – két független bemenetére bármilyen videó csatlakoztatható és keverhető a beépített frame synchroniser segítségével;

– az MX-12-re már egy könnyebben fogható, kezelhető kart raktak a trükk elvégzésére;

– igazi újdonság, hogy van rajta autotrükk üzemmód, azaz a mix, vagy wipe nem csak manuálisan, hanem egy tetszőlegesen beállított idő alatt egy gombnyomásra automatikusan is elvégezhető;

– újdonság a soft wipe és hogy a wipe-nak lehet különféle színű bordert (keretet) rakni (összesen 17-féle wipe van rajta, ebből kettő, a kör és a négyzet a képernyőn pozícionálható);

– a bejövő jel színfázisát és szintartalmát lehet változtatni; – a digitális trükkök, Still, Strobe, Mosaic, Paint kiegészítékek egy Negatív/Pozitív effektel;

– a készülékbe beépítettek egy key-csatornát, amivel tetszőleges forma vagy felirat vihető a képernyőre egy gen-lock-bemennettel rendelkező kamera segítségével;

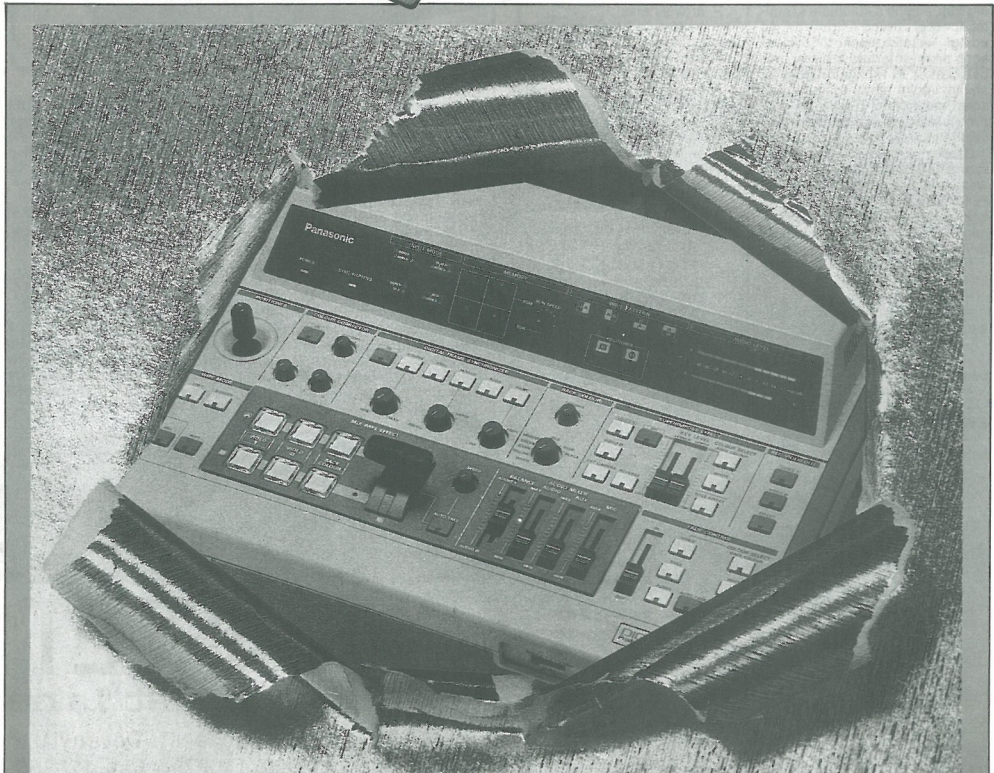
– igazi szenzáció, hogy beépítettek a készülékbe egy úgynevezett automata program effekt memóriát, ez lehetővé teszi, hogy négy különféle, sűrűbben használt effektort eltároljunk és azt egy gombnyomásra előhívjuk. Ráadásul az előhívás sebességét is lehet változtatni;

– a készülék rendelkezik egy háromsávos sztereó hangkeverővel is, mely lehet a két bejátszó magnó hangja és egy harmadik hangforrás vagy három egymástól és a képtől független audió jel is;

– a fade control is kiegészül egy úgynevezett auto fade gombbal, így most már lehetőség van képpel, színnel, felirattal, hanggal le- vagy felüszáratni automatikusan egy gombnyomásra is;

– a készüléket ellátták egy fejhallgató és mikrofon bemenettel továbbá egy külön karakter generátor csatlakozási ponttal. (A korábbi WW-KB 12 tip. Char. Gen. mellett a készülékhez megjelent az új, WJ-KB 15 tip. Char. Gen.);

Az eddigiekből, úgy hiszem, kiderült, hogy a berendezés számtalan lehetőséget nyújt a trükktechnika területén, és ráadásul most már nem csak a normál, hanem az S-VHS jelfeldolgozás mellett is.

Számtalan próbálkozásról kapunk már hírt a videófilmek feliratozásával kapcsolatban. Nálunk a legelterjedtebb a különféle számítógépekkel történő feliratozás. Az eddigi vállalkozások több-kevesebb sikerrel jártak. A hazai próbálkozások fő mozgatórugója az alkotni vágyó elme, és nem utolsósorban a pénz. Tudjuk, az igazi profi feliratozók eddig szinte megfizethetetlenek voltak.

Szeretnék bemutatni most egy szolgáltatásában magas, árban viszont szolid készüléket. Ez a FOR.A cég VTW-222S típusú video typewriter. A készülék egyik nagy előnye, hogy kompatibilis az S-VHS rendszerrel is.

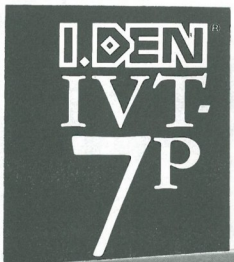
Nézzük most röviden a jellemzőit:

- szövegszerkesztés
- színselekción (14-féle, összesen 512 db)
- 4-féle karakterméret
- karakterforma 16 x 20-as pont mátrix
- S-VHS Composit transcoder
- karakterek egyenkénti színes aláhúzása, villogtatása
- 32 kbyte-os 32 oldalas cserélhető RAM kártya

- árnyékhatás
- háttérszín 3 területen, összesen 512-féle
- tisztelevű karakterkészlettel rendelhető

- az opcióként megvásárolható SY-240 Sync. generátorral önálló információ tárolására is használható.

A készüléket sokoldalúsága, kezelhetősége és nem utolsósorban az ára miatt tartjuk ajánlásra érdemesnek.

Az elmúlt évek során ha egy videó kiejtette a száján azt, hogy TBC-t akarok venni, akkor azt hiték, hogy egy betegségről beszél vagy pedig őt magát hitték betegnek. Ennek az volt az oka, hogy a TBC-nek (Time Base Corrector-nak) olyan csillagászati ára volt, hogy egy-két komoly stúdiót leszámítva a nagy többség csak hírből ismerte.

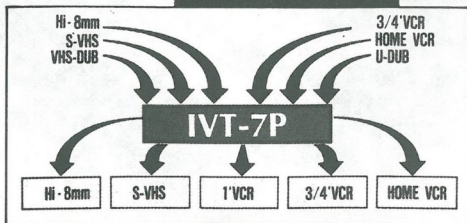
Íme megtört a jég. A következő készülék kiváló minőségével és még kiválóbb árával hívja fel a figyelmet magára. A japán I. DEN cég nemrég alakult. A céget két – a FOR.A cégből – kivált fejlesztő mérnök alapította. Több készülékkel jelentek meg a piacon, ebből a legújabb az IVT-7P Digital Time Base Corrector.

A készülék egyik legfontosabb eleme, hogy a komponens rend-

szereket leszámítva (Betacom, M-II) minden más videorendszer fogadására alkalmas. Nagy előnye, hogy a készülék DUB üzemmódban is képes dolgozni. Mintavételezési frekvenciája:

- Y = 13,5 MHz
- C = 6,75 MHz
- Chroma: 4,43 MHz – ± 0,5 MHz – 3 dB
- A jel/zaj viszony: 58 dB
- Képkorrigálás: Full Frame Correction

A készülék igen-igen alacsony ár mellett igazi broadcast paraméterekkel rendelkezik. A készülék kizárólagos magyarországi forgalmazója a Quartet Kereskedelmi és Tanácsadó Kft.

QUARTET®

Broadcast Line

H-1135 Budapest, Dévényi u. 4.

Tel.: 1208809, 1408794 Fax: 1208809

EGYÉNI ASTRA MŰHOLDVEVŐ

- sztereó, távirányítás,
- 16 szabadon programozható memória,
- 6 független hangcsatorna programonként,
- többnyelvű adásnál választási lehetőség,
- műholdas rádióadás Hi-Fi vétele,
- 1990 őszétől 32 programlehetőség

VESSZÜK A JELET...

INTENZÍV
MIKROSAT

INTENZÍV-MIKROSAT

133-99-96

1094 Budapest Viola u. 50

NE MARADJON LE A JELRŐL!

- AM-MIKRO mérés, szerelés
- a Széchenyi-hegyről sugárzott mikrohullámú adások vétele Budapest területén,
- 5 program / SUPER, EUROSPORT, MTV, TV5, ORF 1 /
- egyszerű műszaki megoldás közösségi vétel esetén is.

INFORMATÉKA

1067 Bp., Lenin krt. 85.
Tel.: 132-2562
131-1986
131-1786

Fax: 131-1786
Telex: 202701 itkftt

Panasonic

FS 100 videómagnó	134 400
VW-EC 300E editáló	43 260
FS 1 videómagnó	118 000
MS-1 (S-VHS) camcorder	186 432
M-10 (VHS) camcorder	142 400
MC-30 (VHS-C) camcorder	138 400

JVC

GR-A1 (VHS-C) camcorder	95 200
GR-60 (VHS-C) camcorder	119 200
GR-77 (S-VHS-C) camcorder	160 000
GR-707 (S-VHS-C) camcorder	200 000
GR-S1000 (S-VHS) camcorder	220 000
HR-S 5000 E (S-VHS) videómagnó	116 800
REVOX-STUBER stúdiómagnó	
B77	126 400
C270	300 000
C274	317 600

Lámpák, állványok, akkumulátorok stb.
JVC, SONY, Panasonic – professzionális stúdióberendezések megrendelhetők. A fenti árak áfát nem tartalmaznak.

Videoberendezések javítása,
áthangolása, színes televíziók
áthangolása, valamint Hi-Fi
berendezések áthangolása és
javítása.

VIII., József krt. 38.
Tel.: 114-1216

Hazai és külföldi garanciális és
készpénzes fekete-fehér és színes
televíziók javítása,
videomagnétfonok áthangolása.

XV., Frankovics M. u. 57-63.
Tel.: 163-5225

Nyugati készülékek szervize:
Video- és Hi-Fi berendezések
javítása, áthangolása.

VI., Lenin krt. 94.
Tel.: 131-1129

Szervizeink
CSÜTÖRTÖKÖN 20 ÓRAIG
tartanak nyitva.

Semmi kétség!
A Rávisz
a segítség!

RÁVISZ

SZOLGÁLTATÓ
KISSZÖVETKEZET

NYELVLECKÉK VI.

Az idegenforgalom nyelve Spanyolországban is az angol

Travel and Tourism

(Kiadó: Nelson Filmscan, 1982)

Nem tudom, hogy a szerző, *Saxon Menné* többet ért-e az idegenforgalomhoz, mint egy átlagos halandó. Ahhoz azonban senkinek nem kell szakirányú képesítéssel rendelkeznie, hogy megállapítsa; ez az idegenforgalmi hivatal, a *Thomson Holidays*, amelynek segítségével Menné elkészítette a *haladó* angol nyelvtanulóknak szánt kiadású tananyagát, joggal büszkélkedhet azzal, hogy igen jól menő cég. Itt nem bízzák a dolgokat a véletlenre, hanem nagy körültekintéssel, szakértelemmel tervezik, szervezik meg az utazásokat és az üdüléseket. Itt a Passenger Relations nevet viselő tulajdonképpeni panasziroda vezetője, Frank Taylor a legnagyobb természetességgel mondja el, hogy jogos panasz, hiányos szolgáltatás esetén az árkülönbözlet magától értetődően visszatérül az ügyfélnek, sőt *egy kicsivel többet is*, mert „meg akarjuk tartani az ügyfél jóindulatát” (a kulcsszó a goodwill, mely nyilván ismerős a szakemberek számára).

Talán megbocsátható, hogy mindjárt a közepén, a 12. lecké-nél kezdtem el a tananyag ismertetését, de nemcsak nyelvi, hanem tartalmi szempontból is igen lényegesnek tartom, mi történik egy ilyen modellértékű cégnél, ha valami nem úgy megy, ahogy kellene. Márpedig – és ebben az idegenforgalom szakemberei is egyet fognak érteni velem – ahol emberek foglalkoznak emberekkel, ott hiba is becsúszik.

Nem mindegy azonban, hogy mi történik azután. Az itt tárgyalt panasz a következő: egy angol család Máltán üdült, és nem volt megelégedve a szállodai szoba, az evőszékzők és a mellékhelyiségek tisztaságával. Kifogásoljaik továbbá azt is, hogy a szállásuk a „piros lámpás nyegyed” közvetlen közelében volt, amire korábban senki sem figyelmeztette őket, és főleg kis-korú gyermekeik miatt ez igen

kellemetlen élmény volt számukra. Ügyvéd útján óhajtanak elégtételt szerezni maguknak. Mit gondol a kedves olvasó, mennyi visszatérhető fog kapni a család? A panaszíródnak dolgozók belső megbeszéléséből kiderül, hogy 30 százalékkal kezdik a tárgyalást, de hajlandók elmenni akár 50 százalékgig is, hiszen, lásd fentebb, fő az ügyfél részéről a goodwill megtartása. Ugye volt már legalább egy (vagy több) olyan élményük, amikor úgy érezték, hogy hazai idegenforgalmi cég valamelyik munkatársa nem vallotta azt az álláspontot, amelyet az *ibizai* tengerparton dolgozó idegenforgalmi alkalmazott valahogy így fogalmaz meg (8. lecke): „Tudom, hogy sok család a nehezen összehúzólt pénzéből fizette be az üdülést. Az én munkámban az az öröm, ha az ügyfél távozáskor kezet fog velem, és azt mondja: „Köszönjük szépen a segítséget, jól éreztük magunkat, jövőre is visszajövünk!” Ilyenkor érzem, hogy nem volt hiábavaló az igyekezetem.”

A tananyag, természeténél fogva, igen bő szakszókincset tartalmaz, melyet nem mindenkinek kell száz százalékgig elsajátítania. Megfelelő szelektálással mindenki megtalálhatja benne a számára szükséges szavakat. Hiszen a színhelyek, ahol a szereplőkkel találkozunk, igen változatosak, kezdve az utazási irodától, a tengerparti üdülőn keresztül egészen az idegenforgalmi hivatal különböző részlegeiig. És a szereplők is az idegenforgalmi ranglétra legkülönbözőbb fokain állnak: az ügyintéző az irodában az ügyféllel tárgyal, az üdülvezető a saját munkájáról tájékoztat, ugyanezt teszi a marketingcsoport vezetője, a reklámszakember, az idegenvezető és a Thomson Holidays ügyvezető igazgatója is.

Mindegyiküktől saját szakterületének szókincset tanulhatjuk meg. Sőt mivel a tananyag szakirányú nyelvi szinttartó, to-

TRAVEL AND TOURISM

English Language Teaching by Video

Saxon Menné

vábbképző tanfolyamokra is kiválóan alkalmas, egyfajta *remedial course* („gyógyító kurzus”) is válhat belőle. És mivel a szak-szókincs tekintélyes része nemzetközileg is használatos (lásd check in, terminal, voucher, reception stb.), sok-sok idegenforgalmi szakembernek hasznára válik, ha áttekinti ezeknek a szavaknak (és még sok másnak is) a helyes angol kiejtését. Apro-pó, *kiejtés*: a szerző a szereplőket kifejezetten arra kérte, hogy (amennyire a kamera előtt ez lehetséges) természetesen beszéljenek, és csak a felvételek után vágta meg és rendszerezte az anyagot, ezért nyilván nem kis nehézséget okoz a tanulók számára az „ömlesztett, élő” angol nyelv hallás utáni megértése. Higgyék el, megérett az idő és a fáradságot.

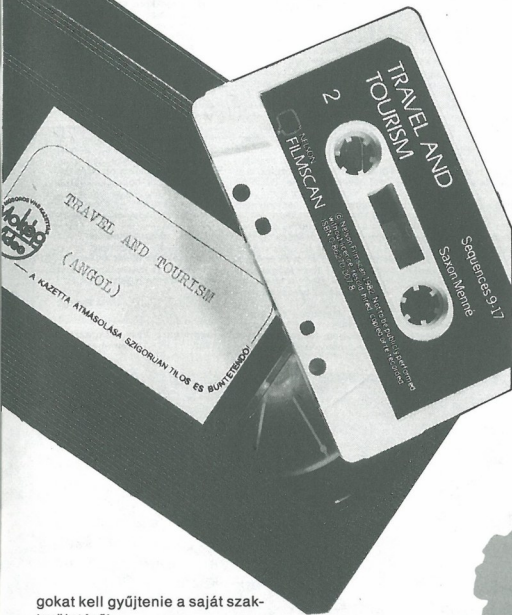
A tananyag felosztása és a feladatok rendszere és sorrendje hasonlatos Menné másik tananyagához, a *Business*-hez. (Lásd: Videó Magazin,

1990. 3. szám). Legjobb a könyvet, a körülbelül 40 perces *videó-kazettát* és a *magnókazettát* együtt használni, bár el lehet boldogulni akkor is, ha az utóbbi kettőből csak az egyik áll rendelkezésünkre. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy legjobb a könyv és a magnókazetta mellett a videót is „látni és megszeretni”. Sokszor, sok helyütt leírtuk már, mennyivel hasznosabb a képi információval gazdagított írásos és meghallgatni való anyag (annak ellenére, hogy a téma és a helyszín által sugallt tengerpartból igen keveset látunk, és szinte kizárólag villanásokra és nagytotálban, így sajnálattal kell az érdeklődőket kiábrándítanom: a helyi túrdórhivatal tanulmányozására nem nyílik lehetőség...)

A négy alapvető nyelvi készség közül ez a tananyag *kettő* céloz meg: a *hallás/megtekintés utáni megértést* és a *beszéd-készség fejlesztését*. Az előbbinek mindkét formáján érdemes

átrágni magunkat a gyakorlatok segítségével (általános és részletekbe menő megértés), az utóbbi jelentőségét pedig már hangsúlyoznom sem kell: a könyv kérdései, szituációi és gyakorlatjai alapján bőséges lehetőség nyílik a szaknyelv párbeszédekben való gyakorlására. Ami a két fennmaradó nyelvi készséget illeti: *Menné* ebben a tananyagban nem tűzte ki célul az *olvasás* utáni megértés és az *írás* készség fejlesztését. Akinek ezekre is feltétlenül szüksége van, annak további írásos any-

nal elkezdni a tárgyalásokat a vasúttal és a helyi köztisztviselőkkel annak érdekében, hogy az ár-emelés a lehető legminimálisabb és *csak időleges* legyen, hiszen a versenyképesség megőrzése érdekében az árakat le kell szorítaniuk. Vagy nézzük a 11. leckét, ahol arról esik szó, hogy az egyik szállodát felújítják, és a helyi iroda képviselője azon fáradozik, hogy ebből mindhárom fél (tulajdonos, üzemeltető, vendég) a legtöbb hasznot húzza, és a szezonkezdetre biztosan minden készen álljon. A *marketingről* szóló részben pedig azt tudjuk meg, hogy állandó gondos és igen kiterjedt kutató- és elemzőmunka ered-

gokat kell gyűjtenie a saját szakterületéről.

Meggyőződésem, hogy az idegenforgalmi szakemberek ebből a tananyagból nemcsak nyelvet, nyelvtant, kifejezéseket és szavakat, hanem *szemléletet* is tanulhatnak, és ezt szinte ugyanolyan fontosnak tartom, mint a nyelvi aspektust. Tapasztalatból tudom, mekkora a különbség az iskolában tanított tanult szép, vegyítiszta, ideális idegenforgalom, és a már nem mindig ilyen steril gyakorlat között.

Hadd hivatkozzam a 10. leckére, ahol arról van szó, hogy a spanyolországi benzínáremelések miatt a helyileg szervezett kirándulások száz pesetával drágábbak lesznek. A Thomson Holidays helyi képviselete azon-

ményeképpen a vállalat mindig két évre előre tervez; utakat, dátumokat, létszámokat, és – tesék csodálkozni – *árakat* is. Hogy ez hogyan lehetséges, annak egyik titkát el is árulják, ami nem is olyan nagy titok: kemény munkával törekednek arra, hogy az utakat mindig maximális létszámmal „adják el”, ettől lesznek nyereségesek, így tudják sikertel felvenni a versenyt a konkurenciával.

Folytassam még? Inkább tesék közelebbi ismeretséget kötni a 17 részből álló tananyaggal. Erdemes!

Asbóth László
egyetemi tanársegéd
ELTE Angol Tanszék

A MOKÉP angolnyelvelke-kínálata

English Teaching by Video sorozat, gyártója a Nelson Filmscan (Anglia), a videokazetták VHS-rendszerűek.

Let's Watch

(alapfokú)

Videokazetta 120 perc hangkazetta	4800 Ft + áfa
Teacher's Book	
Student's Book	
Csak videokazetta	1500 Ft + áfa

Engineering

(műszaki nyelv)

Videokazetta 60 perc hangkazetta	3500 Ft + áfa
eredeti tankönyv	
Csak videokazetta	1200 Ft + áfa

Double Trouble

(kezdő kisiskolásoknak)

Videokazetta 120 perc	
Active Viewing Guide	5000 Ft + áfa
Video Transcript	
Answer Key	
Workbook	
Teacher's Book (hangkazetta nincs)	
Csak videokazetta	1500 Ft + áfa

Business

(pénzügyi-üzleti nyelv)

Videokazetta 60 perc hangkazetta	3500 Ft + áfa
eredeti tankönyv	
Csak videokazetta	1200 Ft + áfa

It's your Turn to Speak

Videokazetta 120 perc	
Teaching by Video	4500 Ft + áfa
Study Guide	
Csak videokazetta	1500 Ft + áfa

Switch On

(alapfokú)

Videokazetta 60 perc hangkazetta	3800 Ft + áfa
Handbook	
Teacher's Book	
Csak videokazetta	1200 Ft + áfa

Travel and Tourism

(alapfokú)

Videokazetta 60 perc hangkazetta	3500 Ft + áfa
eredeti tankönyv	
Csak videokazetta	1200 Ft + áfa

A tankönyvekből és hangkazettákból csak korlátozott mennyiség áll a cég rendelkezésére, ezért a megrendeléseket a beérkezés sorrendjében elégítik ki.

Cím: MOKÉP 1081 Budapest, Mező Imre út 25.

Íme a szupersvindli? címmel múlt év végén egyik írásunk a kábeltévés vállalkozásokkal foglalkozott egyetlen példán mutatva be a kft.-alapítás fonákságait.

Összeállításunkban közöljük az érintett, budapesti V. kerületi tanács választát, olvashatják egy jogász véleményét e vállalkozások több fajtájáról is, s az alábbi dokumentumok arról is árulkodnak, valóban jó üzlet lehet a kábeltévés, ha akadnak olyan VII. kerületi házak, amelyekben valóságos háború dúl a vállalkozások között. A kérdés csupán az, vajon a lakók érdekében-

KÁBELTÉVÉS

Kábeltévés vállalkozások

Íme a szupersvindli?

Gombámsd sazorodtak el az utóbbi években a kábeltévés hálózatok, s értelemszerűen sorra alakultak, alakulnak a magán kábeltévés vállalkozások. A „szerecsnés” lakók fizetnek, fizetnek anélkül, hogy végigpardonálnák, milyen papirokat is írnak alá.

Budapest Belvárosban például viszonylag későn, de már jól szervezeten jelentek meg a „vállalkozók”. Immar a kerületi tanács is kiköszöndött, s a lakosság átverésének az irányítását is elvállalta, abban a pózban tetszelegve, hogy a lakosság átverésének az irányítását is elvállalta, abban a pózban tetszelegve, hogy a lakosság érdekeit képviseli.

Tanácsi határozatait alkotókat meg a Belvárosi Kábeltélevíziós Kft.-t. Egy-egy millióval szállt be a tanács, az IKV és egy kivitelező cég. Hárommillió alapítókéval látnak neki a 20 ezer lakást érő, a dokumentumok szerint 127 millióra tervezett beruházás megvalósításának.

Hogy ezt a matematikailag képleten tervet hogyan lehet megvalósítani az örökös bankmágnak korában? Mindössze a lakosságot kell rábírní, hogy ki-nyissa a pénztárcáját.

Ötletforint „becsatlakozási” díjért plusz havi 160 forintot már meg is szerezhető a kábeltélemnyorász.

De számoljunk csak! Igénybe vesszünk egy szolgáltatást, amiért havi díjat fizetünk. De mi is az az elegendőn megfogalmazott „becsatlakozási díj”?

Nos, az a rendszer kiépítésének az egy lakásra eső költsége. A belvárosi példánál maradvá, húszezer ember „becsatlakozási díja” éppen 100 milliót tesz ki. De mi történik ezzel a 100 millióval? Nos, ez már a kiépített kábeltérendszer képeben az étesező „vállalkozó” lesz!

Elisklik ugyanis a figyelmünk a hosszadalmas szerződés olvasásán, miszerint a rendszer a „vállalkozó” tulajdonává válik. Magyarán: az ilyen konstrukcióban kiépített kábelté hálózat esetében egyetlen kerületi lakó 100 millió forintot ajándékoznak a tanács IKV-kivitelező társaságának.

Ez azonban a nagy svindlinek csak az előjátéka. A folytatás egy életré szó, hiszen a lakók pénzéből kiépült kábelté hálózat újdonsült tulajdonosa térbe adja nekünk a tőlünk kapott kábelté hálózatot... Mindhalálig szedi tőlünk a bérleti díjat. Számoljunk újra: a teljes rendszer kiépítése esetén, hogy használjuk a pénzüknőből kiépített rendszer, óvi 26,4 millió forintot. Ezzel azzoknak, akinek a hálózatot mi magunk ajándékoztuk...

Éz már igen! Azok járnak élen megapztásunkban, akiket azézt tartunk, hogy az érdekeinket képviselik!

Az V. kerületi Tanács vezetői tudják, hogy a lakosságnak nem áll rendelkezésére olyan eszköz, amelyet hatékonyan megpótolhatna a svindliük ellen. A kerületi lapot a tanács birtoklá, s ha a jelenlegi konstrukcióban épül ki a kábeltérendszer, akkor a helyi tévé is az ő kezébe kerül. A kór bezárul.

Pedig lenne más megoldás is. A lakóknak nem szabad befejezniük az 5000 forintot, követelniük kellene, hogy egy egyesület segítségével negyedik tagként vájjanak maguk is a kábelté hálózat tulajdonosává! Havonta csak a ténylegesen felmerülő költségeket kellene fizetni, ami jóval kevesebb lenne, mint 160 forint. A tanács azáltal fenyegetőzik, hogy ebben az esetben nem veszi részt a kivitelezés: eljuttat meg a díjot a lakók, akár házaként, s fizessenek emiatt akár kétszeres díjat. A tanács arra hivatkozik, hogy ez esetben nem járja el tisztességesen a kivitelezővel. Hogy a ténleg lakók becsapja, az persze nem érdeke.

Az érdekléntség oka azonban nyilván máshol keresendő. Túl azon, hogy fuccs a nagy biznisznek, más „veszélyes” mu-

mussal is fenyeget a lakossági tulajdonban lévő kábeltérendszer. Azzal, hogy a kerületi ügyel nyilvánosság nélkül! Hogy olyan csatorna szűkít, amelyben mindenki nyitni felhagyortathatja sérrelmit.

Hogy mekkora az értéke egy közösség élérőlő 20 éves csatornának? Nos, a Belvárosi Kábeltélevíziós Kft. a még nem létező rendszerből – a lakosság tudta nélkül – két csatornát máris felajánlott a kerületi politikai szervezeteknek. Az ár így is jelentős: a pártoknak haligatituk kellene a lakosság érdekeit semmibe vevő svindliről.

A tanulság tehát: ne hagyjuk magunkat átverni. A kábelté hálózat kizárólag a havi használati díj bezedése a jogok. Amennyiben a rendszer kiépítéséhez is hozzá kell járulnunk – ezt hívják úgy, hogy „becsatlakozási díj” –, a befizetésünk fejében adjanak tulajdonjogot is! Az összes többi konstrukció mellett, aminek csak mi vagyunk a vesztesei. Van, ahol már fizetik ezt a „vesztésdíjat”, de máshol csak most kezdődik a nagy játszma.

Mola György

Megjelent a Videó Magazin 1989. 11. (28.) számban

Kábeltévés, avagy mi jó a lakóknak?

Napjaink nagy slágere a műholdas adások vételének lehetősége. Ahogy mondani szokták az utolsókból lesznek az elsők, azaz a sokat sziddott lakótelepeken – helyzeti előnyükből fakadóan – épültek ki először ilyen antennarendszerek.

Ami a megvalósítást, az anyagi terheket illeti épp a sokszínűség, a kiforrotlan műszaki megoldások miatt igen eltérő összegekkel találkozhatunk. Lényegesen nehezebb helyzetben vannak azok a lakók, akik régi bérházakban vagy esetleg családi házas településen laknak. Központi

antenna hiányában csak igen drága egyedi berendezésekkel tudják a műholdas adásokat venni.

Természetes dolog, hogy a Belvárosban is felmerült a lakók igénye ilyen központi antennarendszer létesítésére, annak ellenére, hogy maguk a lakók is tisztában voltak az eltérő helyzet miatti problémákkal. Az egyre-másra alakuló szövetkezetek, egyesületek néhány helyen megkezdtek a szervezést, a szerelést, ám gyakoriak voltak a lakossági panaszok. Ezért merült fel a lakókban az ötlet, hogy maga a kerületi ta-

nács vállalja fel a műholdas vételi lehetőségének megteremtését a lehető legkedvezőbb áron. Az igények a tanácsotagokon keresztül jutottak el a kerületi vezetőkhoz, s kezdődött el a hosszú előkészítő munka, melynek során az illetékesek számos kábeltévés szervezettel tárgyaltak, s igyekeztek a legelőszőbb és a legmegbízhatóbb megoldást kiválasztani. Létrehozták a Belvárosi Kábeltélevíziós Kft-t, mely 5000 Ft egyszeri becsatlakozási díjért, valamint havi 160 Ft karbantartási és üzemeltetési összegért vállalkozott a rendszer ki-

építésére, a legjobb minőségben, és a legkorszerűbb technikával.

Ahogy az már lenni szokott rögtön jelentkeztek az ellenzők, az úgynevezett ellendrukkerek, akik közül Mola György igyekszik a legkitartóbban megfúrni a vállalkozást. Örjási elszántsággal igyekszik híveket szerezni antitelevíziós mániájának – úgy tönk egyelőre sikertelenül. Szándékai ellenére az V. kerületben megnyugtató ütemben épül, bővül a kábelté hálózat, sőt kb. 20-25 háztömbben már vehető a földi és műholdas adások. Mola György legutóbb itt, a videósok lapjában igyekezett ötletének híveket szerezni. Korábban a tv, a rádió segítségével próbálta népszerűsíteni elképzeléseit. Említett cikkében szuper svindlit emleget, mondván, a tanács nemtelen eszközökkel igyekszik „átverni” a la-

RZAVAR

kosságot. Ennek az ötletének már korábban, több lakossági fórumon is megpróbált híveket szerezni, akkor a tanácstag visszahívatásával fenyegetőzött. Nem volt sikeres akciója, ezért most ismét vagdalkozik.

Igazából maga a lakosság sem érti ezt a fene nagy tulajdonosi mániát. Szolgáltatást kér és kap, melyet a jel-

zett összegért köteles a vállalkozó teljesíteni. A demagógia ékes példáját adja Mola a „legyen ötvenezer tulajdonosa az antennának, a kábelrendszernek” című egy személyes mozgalmával.

Vajon hol volt a „hátrányos helyzetű lakosság” harcos szószólója akkor, amikor 8-10 ezer forintos belépés mellett szereztek ká-

beltétvét a kerület több pontján is. Úgy tűnik, csak a tanácstól félt a lakók érdekeit.

Tömegesen érkeznek a „megtévesztett” lakók befizetései, igényei, és egyre nagyobb az a terület, ahol megbízható módon lehet a különféle tv-adásokat venni.

Mola György „svindielmélete” nem érte el a kívánt célt. A lakosság ugyanis nem a kerület szervezett és hivatásos átverőit látja a tanácsai tisztviselőkben és apparátusában. A kábelhálózat, teljes kiépülése után – ellentétben a cikkben közlöttel – nem a kft., hanem a tanács tulajdonába kerül,

ami bármilyen változás után is a lakosság érdekvédelmi szervezete marad. A keletkezett hasznot pedig – a tanács szándékai szerint – a lakosság terhének csökkentésére fordítja.

Természetesen sok gondtal küszködik a kerületi tanács is. Elkel a segítség, legyen szó választási, népszámlálási, hatósági vagy éppen kábeltvés ügyekről. Mola György „önzetlen segítségéből” azonban most sem kérünk.

S. Szabó Ferenc,
a Budapest Főváros V. ker.
Tanács sajtótitkára

Kft., alapítvány, avagy:

Mit mond a jogász?

Először is azt érdemes tisztázni, hogy mit is jelent a kft. fogalom. A korlátolt felelősségű társaság polgári jogi gazdálkodó társasági forma, amelyben a tagok közös gazdasági célra közösen vagyoni eszközöket bocsátanak rendelkezésre és a kockázatot közösen viselik. Korlátolt kockázat viselésére vállalkoznak, vagyis arra, hogy amennyiben az üzleti vállalkozás sikeres, annak nyereségét befizetések (törzsbevételek arányában) élvezik, veszteség esetén elvesztik a befizetett törzsbetéteiket. Úgy vélem, e vitázott esetben nem erről van szó.

Hiszen például hol van itt közös nyereségen osztás? Tény, hogy veszteség esetén a befizetett összeg elvesz, ám ez igencsak egyoldalú.

Kft.? Akkor kellene lenni társasági szerződésnek – melyet valamilyeni fél aláírt – és jogtanácsosi, ügyvédi ellenjegyzésnek és cégbíró-sági bejegyzésnek. Kft. üzemeltethet kábeltelevíziót, de akkor a tagok, illetve a lakók mire fizették be az 5000 forintokat? Kft. esetében a törzsbetét 100 000, és 10 000 forinttal osztható kell hogy legyen, tehát az üzletrészek minimuma 10 000 forint. Az

1988. évi VI. törvény a gazdasági társaságokról egyértelműen szabályozza a korlátolt felelősségű társasági forma működésének feltételeit, szabályait. Ismeretaim szerint a vitázott, úgynevezett kábeltvés kft-k ezek nem felelnek meg. Jogszabállyal ellentétes formák pedig nem nyernek polgári jogot a gazdaságban és azok nem is elfogadhatóak. Azért, mert kft.-nek nevezünk valamit, amelynek egy cél érdekében közös célja van és számos befizetője, még nem tekinthető korlátolt felelősségű társaságnak. Ez csak akkor az, ha a már említett 1988. évi VI. törvény szabályainak megfelelően jól létre és működik. Ha nem kft., és nem is alapítvány, akkor minek minősíthető? Az alapítvány kritériumának nem felel meg, a kft. feltételeit nem valósítja meg, így csak azt lehet mondani, hogy az rosszul és pontatlanul sikerült vállalkozási szerződés. Akkor pedig egy újabb kérdés merül fel: kik között jött ez létre? A lakosság a befizetéssel ráutaló magatartásával a maga részéről létrehozta a szerződéseket, de vajon jogosultak voltak-e a másik oldal – a meghirdetők – ezek létrehozására? Szá-

mos kérdés, amelyre nincs felelet, mert a kötelező gondosságot mindenki elmulasztotta a szerződéskötésnél. A lakosság, amely körültekintés nélkül befizette a pénzeket; a hatóságok, akik nem figyeltek fel a jogi előírások be nem tartására: a törvényességi felügyeletet gyakorló szervek, s – ne tételezzünk fel rosszindulatot – ezért talán a jót akaró szervezők is, akik nem lévén tisztában a következményekkel, elmerültek olyan állalköztők és ígéretek ingoványába, amely ehhez a zavaros helyzethez vezetett.

Az utóbbi időben a főváros régi településein – tehát a lakótelepeken kívül, például a VII. kerületben felhívásokat tettek közé kábeltvés rendszerek kiépítésére. Jogilag a legegyszerűbb és legbiztonságosabb a vállalkozási ajánlat, illetve szerződés lett volna, ehelyett azonban alapítványt tettek közzé, tagsági belépőket, 5000 forintokat beszedve a gyanútlan lakóktól. Tulajdonjogot ígértek, 22 csatornát és különböző vállalási határidőket. Majd teljesítés helyett szívhez szóló röpiratokat szórtak szét, szídvá a vállalkozókat, a Magyar Postát.

De lássuk, mi az alapítvány. Az alapítvány tartós közérdekű célra, alapító okiratban létrehozott polgári jogi kötelezettségvállalás, melyet a Polgári Törvénykönyv szabályoz. Az alapítványnak vagyona lehet, a vagyon pedig a közérdekű célt kell hogy szolgálja.

A Ptk. nem rendelkezik külön arról, hogy a tulajdonjog szétosztható. Az alapítványnak van vagyona, de az nem a tagok között felosztható tulajdonjog! Tehát az ígért, miszerint a kábeltvés a tagok tulajdonjoga is, jogi lehetetlenség. A tulajdonjog, amennyiben megilletné a tagot, kizárja, hogy bérlelő legyen egyben saját tulajdonjogi hányadának. Az alapítványi tag tehát vagy tulajdonos, vagy bérlelő lesz. Az alapítvány felhasználható a kábeltvés-hálózat létesítésére és működtetésére, de az nem osztható tulajdonjogi hányadot jelent és megállapodás kérdése, hogy az alapítványi tagok számára a használat ingyenes-e vagy sem. A kábelhasználat, úgy vélem, ingyenes kell hogy legyen. Ott ahol az IKV vagy más szervezet épít ki ilyen hálózatot, a felhasználható köteles ezért díjat fizetni, de jelen esetben ha alapítvány- ▶

Nyitott Világ

KÖZHASZNÚ TÁVKÖZLESI KÖZMŰ, KULTURÁLIS ÉS SZOCIÁLIS ALAPÍTVÁNY
HUNGÁRY 1076. Budapest, Garay utca 5.sz. II.emelet
Kuratórium iroda: 1077. Budapest, Almásy tér 6.sz. 4.em. 420.
Tel.: 1421-567/28

Tisztelet Alapítványt tevő Egyesületi Tagtársunk!

Amennyiben Ön nem az Akácia u., Majakovszkij u., Izabella u., Alsóerdősor u., Rákóczi út, Blaha L. tér által határolt területen lakik, ahol december 5.-ig (egy-estöbbekben december 10.-ig) bezárólag - a PARABOLA RT ígérete szerint - Péterfy S.u., Bethlen G.u., Landner J.u., valamint a Rózsa F.u., Dob u., Vessélnich u. 26-38.-ig alatti működni fog a 22 csatorna, ahol nagy valószínűséggel a 22 csatorna, vagy a Gamjanica u., Hernád u., Pesterdy u., Murányi u. által határolt térségben, vagy a Damjanich u., Pesterdy u., sülétünk vezetőségének minden tagjával együtt - ahol fővállalkozóink, a PARABOLA RT, érvényes fővállalkozói szerződése ellenére nem valdusul meg 1989. december 5.-ig távközlési közműhálózatunk szerelése. Ez azt jelenti, hogy erre az időpontra egyikünk sem fogja lát iadni a 22 televíziós csatorna másárat. Reményünk van arra, hogy a Majakovszkij u., Akácia u., Blaha L. tér, Klauzál u., Csányi u. által határolt terület még ez évben elkészülhet. Edfőszítéseinak arra irányulnak - fővállalkozóink érthetetlen és értelmentésével a Rottenbilller u. és a Dózsa Gy. út közötti teljes területen kárunk van. A kivitelezés szervezését itt már nem bízzuk a PARABOLA RT-ra, mivel az súlyosan bizonyítottá erre való képtelenségét. Azt magunk vettük kezünkbe. Sajnos eddig ezt, szerződésünk kötelme miatt nem tehetjük meg. Voltak-e olyanok - saját kivitelezőinkön kívül - akik tevékenységüket akadályozták?

Igen, voltak és vannak.
Nevüket nem érdemesítjük leírásra, hiszen az elmúlt fél évben önkök ezekkel a nevekkel, akik bennünket csalással, sikkasztással, félrevezetéssel vádoltak meg, többször is találkoztattak.
Elmarasztható-e Egyesületünk és Alapítványunk abban, hogy a helyzetünk így alakult?

Részen igen. Azért mert bíztott az adott és írott szövegében, azért mert nem volt hajlandó sorozatos támadások ellenére sem, tisztességtelen, törvénytelen, sajtószerepre használni, elvtelen alkut kötni. Mindezért sajnós és fofogunk tudni sort keríteni.
Nagy valószínűséggel ilyen terület lesz a Rákóczi út, Alsóerdősor u., Izabella u., Majakovszkij u., Rottenbilller u. által határolt terület. Bizonyosan ilyen lesz a Csányi u., Klauzál u., Rákóczi út, Tanács krt., Majakovszkij u. által határolt terület, amelyet valószínűleg csak március 1-re tudunk befejezni.

Felhívjuk tagtársaink figyelmét, hogy ne hallgassanak semmilyen kedvezőtlen tönk ajánlatra, mert mint Egyesületi tagok KÖZHASZNÚ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALAST tettek és az Alapítványi hozzájárulásuk visszafizetéséhez, a vonatkozó törvényeket kellene módosítani, amire - beláthatják - nincs lehetőségünk.

Tisztelet Nyitott Világ Egyesület Elnöksége!

Próbáltam Önökkel telefonon keresztül kapcsolatba teremteni, de nem sikerült, s mivel a dolog nem tűr halasztást, levélben értesitem Önöket.

A Nyár utca 22. egy frissen tartozott ház, a lakók is nemrég költöztek be a környező, éppen tartározás alatt levő házakból. 1989. május 25-én a házban megjelentek a GELKA dolgozói a HKI megbízásából és közölték, hogy a lakásokba bekötött a központi antennát, amelyet ezentúl havi 75 forintot kell fizetni. Azt válszoltuk itt többen is a házban, hogy nem kérjük, van telet antennának a padlásteremténnek a padlásteremtén, máshol a szobai antennára is jó addig, amíg a Nyitott Világ Alapítvány majd beköti a kábeleket, így a központi antennára nem fizetünk be, akkor a HKI ügysem enged be semmilyen más kábelt a házba! Ha viszont a GELKA köti be a kábeltelevíziós kábelt, akkor a központi antennáért már csak 14 forintot kell fizetni havonta. (Csak tudnám, hogy akkor mi nek???)

Ez a dolog teljes mértékig felháborít! Hol élünk és mikor, hogy az embekeket egy senki gélkás nyehő megszarolja és megfenyegesse, így bírva rá a lakókat arra, hogy pénzt csaljanak ki a zsebükből akaratunk ellenére??!! Gondolom nem nink vagyunk az elsők, akiknek ezt a püder elhintették.

Feltétlen választ és intézkedést várok Önöktől, egyáltalán mi igaz ebből, és mit lehet tenni ellene, hogy az ember ne érezze kiszolgáltatottnak magát, és az Alapítványi hozzájárulás további részleteit is nyugodtan, bátran postára adhassa.

Szeretném azt is megtudni Önöktől, hogy hogy állnak a munkálatok, elkezdték-e már valahol a telepítést, mert ez véleményem szerint eléggé megnyugtató a kedélyeket.

Előre is köszönöm;
1989. 05. 26.

Mohar Rudolf

SIKERLISTA

HUNGAROVÍDEO

1. **Komplett Beatles** (amerikai zenés film)
2. **Rózsaszín Párduc** (amerikai rajzfilm)
3. **A fészek** (amerikai horror komédia)
4. **Fegyőrnők** (amerikai akciófilm)
5. **A merénylet órája** (amerikai bűnügyi film)
6. **Kiáltás az idegenekért** (amerikai lélektani krimi)
7. **Fenyegető erők** (amerikai bűnügyi film)
8. **Bűnös zóna** (amerikai sci-fi)
9. **Nyári dili** (amerikai vígjáték)
10. **Naggyerek** (amerikai sci-fi)

MOKÉP

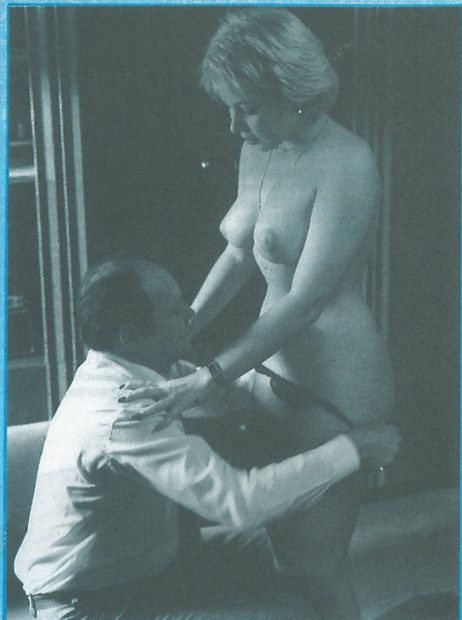
1. **Néma düh** (amerikai akciófilm)
2. **10. külföldi** (Navarone II.) (amerikai háborús kalandfilm)
3. **A sátán testvérisége** (amerikai horror)
4. **Úrvadász** (amerikai sci-fi)
5. **„Kezes banda”** (amerikai akciófilm)
6. **Suspiria (Sóhajok)** (olasz horror)
7. **Remo** (amerikai kalandfilm)
8. **Vaskereszt** (angol háborús kalandfilm)
9. **Gyilkos robotok** (amerikai sci-fi)
10. **Az utolsó szolgálat** (amerikai vígjáték)
11. **Állj mellém!** (amerikai ifjúsági film)
12. **Magányos zsaru** (francia krimi)
13. **Örültek háza** (amerikai horror)
14. **Az öldöklés terme** (angol krimi)
15. **Folytassa a sikoltozást!** (angol vígjáték)
16. **Rossz fiúk** (amerikai bűnügyi dráma)
17. **„Mindenem a tiéd”** (amerikai vígjáték)
18. **Rémület** (angol thriller)
19. **Mulató a sztrádan** (amerikai vígjáték)
20. **Vágyakozás egy vámpírré** (angol horror)

INTERVIDEO

1. **Wolfen (Farkasok)** amerikai horror Albert Finneyvel
2. **Rain Man (Eszember)** amerikai film Dustin Hoffmannal
3. **Dr. No** angol James Bond-film Sean Conneryvel
4. **Shark's Treasure (A cápák kincse)** amerikai kalandfilm Cornel Wide-dal
5. **The Bourne Identity (A Bournei-rejtély)** amerikai bűnügyi film Richard Chamberlaine
6. **Savage Harvest (Véres szüret)** amerikai horror Tom Skerrittel
7. **Inside Out (Aranyszöktetés)** amerikai kalandfilm Telly Savalas-szal
8. **Sphinx** amerikai kalandfilm Lesley Anne Downnal
9. **Exodus** amerikai dráma Paul Newmannal
10. **Bug's Bunny Road Runner Movil (Tapsi Hapsi)** amerikai rajzfilm

VICO

1. **USA-akció** (olasz kalandfilm)
2. **A nindzsa színre lép** (amerikai akciófilm)
3. **Sextett** (amerikai vígjáték)
4. **Dempsey** (amerikai játékfilm)
5. **Hercules** (amerikai sci-fi)
6. **Rajzfilm gyermekeknek 3.** (Walt Disney-összeállítás)
7. **Szahara** (amerikai kalandfilm)
8. **Féltékenység** (amerikai játékfilm)
9. **Ördöghegy** (amerikai kalandfilm)
10. **Vörös Szonja** (amerikai kalandfilm)
11. **Dracula** (amerikai horror)
12. **Bolero** (amerikai szexfilm)
13. **Szűkevényvonat** (amerikai kalandfilm)
14. **Bosszúvágó** (amerikai akciófilm)
15. **Aladdin** (olasz kalandfilm)
16. **Delta kommandó** (amerikai akciófilm)
17. **Szakaszvezető** (amerikai háborús film)
18. **Gyilkos a toronyházban** (amerikai horror)
19. **Dühöngő gnom** (amerikai horror)
20. **A Las Vegas-i zsaru** (amerikai bűnügyi film)

Megrendelem a **Pornósztár volt önagysága** című műsoros kazettát – 1950 Ft-os áron – a Flotta Kiszövetkezettől utánvétellel.

A megrendelő neve:

A megrendelő címe:

A megrendelt darabszám:

Kérem a megrendelt kazettát címemre elküldeni. Ellenértékét az átvételkor egyenlítem ki.

.....
a megrendelő aláírása

.....
a megrendelő címe, irányítószáma

A megrendelőlapot kérjük vágja ki és címünkre küldje el, vagy címünkön készpénzért személyesen megvásárolhatja.

Címünk: Flotta Kiszövetkezet, 1145 Budapest, Mexikói út 36/B.

VIDEÓKAZETTA-KÖLCSÖNZŐK FIGYELEM!

Időrabló papírmunka helyett
használja a

VIDEO-MESTER

kazettakölcsönző és -értékesítő
programot.

Önnek csak a kölcsönzőkkel kell
foglalkoznia,
a többi elvégzi a
számítógép.

Minimális eszközigény –
Maximális hatékonyság

Több referencialhely az országban.
A program bérelhető, megvásárolható.
Igény esetén számítógépet is
biztosítunk.

SELECT'86

Számítástechnikai Gmk
Tel.: 1605-257

Legyen a mi **VILÁG**-unk

az Ön **VILÁG**-a!

VILÁG

A független polgár hetilapja.

Kezébe adjuk a **VILÁG**-ot!

Minden csütörtökön!

Melyik Herlangótól?

Herlango kontra Herlango! No nem önmagával pereskedik az osztrák cég, ellenben ausztriai boltjai kemény versenyben állnak az alig fél éve nyílt Főfotó—Herlango üzlettel, amely Budapesten, a Váci utcában található.

Mi is készítettünk egy kisebb elemzést, hogy a Vásárlás rovat olvasói betekinthessenek a verseny állásába. Azt vizsgáltuk, miként küzdenek a két országban a vásárlók kegyeiért. Vagyis a videócikkek kínálatát, valamint az árakat vetettük össze. A sportszerűség kedvéért meg kell jegyezni, hogy a hasonlítgatás kicsit torzra sikerült, ám nem a mi hibánkból. Hiszen a pesti bolt a videókereskedelemben mindössze néhány hónapos múlttal rendelkezik, míg az ausztriai hálózatban már évtizedesek a tapasztalatok. (A Váci utcai bolt egyébként részben sem a Herlango tulajdona — hanem a Főfotóé —, a két cég csupán beszerzési kapcsolatban áll egymással.) Ugyanakkor az is nyilvánvaló, hogy Ausztriában elsősorban az ottnai lakosság kiszolgálására rendez-

kedett be a Herlango, s nem arra, hogy a magyar turisták számára a határnál még több mint 40 százalékos vámköltséggel terhelje az állam a vásárlási árat. De, kivételesen, most tekintünk úgy hogy az előnyök és a hátrányok kiegyenlítik egymást!

Táblázatunk azt mutatja, hogy itthon még mindig az olcsóbb, gyengébb minőségű cikkek kerülnek a polcokra (az üzletekben és a lakásokban egyaránt). Az osztrák kínálatot tehát főként a jó minőségű, megbízható termékekkel vagyunk elmaradva. Az árakkal viszont álljuk a versenyt! A képmagnóka például közel hasonló áron lehet megvenni a Váci utcában, mint a magánimportnak a vámmal, kezelési költséggel és áfával terhelt ausztriai ára. Persze az új vámjogszabályok szerepe nem elhanyagolható ebben! A táblázatból kitűnik, hogy egy osztrák állampolgár jóval alacsonyabb áron tud az osztrák Herlangóban videót venni, mint egy magyar vásárló a Váci utcában. A Sharp VCD 801S-nél például közel 14 ezer forint a különbség.

Arról sem feledkezhetünk

meg, hogy az elemzés hivatalos árfolyamon vett schillingárfolyammal (lapzárta-
kor 1 ATS = 5,213 forint) számolt. Így, ha a magyar turista netán hét forint feletti fekete árfolyamon tud csak schillinghez jutni, és az utazás költségei is öt terhelik, az észérvek egyértelműen a budapesti vásárlás mellett szólnak.

A televízióknál még szembeötlőbb a hazai vásárlás előnye. A Váci utcai Főfotó—Herlangóban akkor is több ezer forintot lehet megspórolni (a Dual Color 4070 típusánál közel 20 ezer forintot), ha nem ingyen utazunk. Televíziókból egyébként mind többen választják itthon is a drágább, de szemmel láthatóan jobb minőségű, több szolgáltatást nyújtó készülékeket.

(Az árkinálat látszólagos gazdagságában a minőségéből adódó árkülönbségek mellett a képséméret eltérítő hatása is erősen közrejátszik.)

Kazettát sem érdemes a határon túli Herlangónál vásárolni. Táblázatunk még egy apró meglepetéssel is szolgált. Míg az osztrák katalógus csupán Audioton szalagot kínál a Video 8-as mag-

nókba, addig itthon sokkal jobb minőségű Sony és BASF kazetták is kaphatók. Továbbá kizettát már az osztrákoknak is nagyon megéri Magyarországon vásárolni, annyira leesett a hazai ár.

Kameráért viszont még mindig a szomszédokhoz kell menni. E drága terméket egyelőre kevesen keresik a magyar üzletekben. Így a kerskedők nem kényszerülnek lenyomni árakat. Még a borsos feketepiaci áron vett valutaért is érdemes a kamerát a szomszéd országban beszerezni.

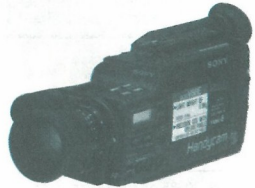
De minthogy a magyar vereség elsősorban a tévékért és a képmagnókért ostromolják a videóüzleteket, ez nem sokat ront az összképen, az itthoni Herlango üzlettel nem lehetünk elégedetlenek. Egyébként megtudtuk, egyelőre nem határoztak meg végleges nagyságú haszonkulcsot, a Főfotó kezdetben azt várja el a bolt vezetőségétől, hogy ne termeljenek veszteséget. Hogy ezt miként oldják meg, rájuk bízunk. Ők a nagy forgalom — kis haszon elvét választották fő üzleti stratégiának — ma úgy tűnik, sikerrel.

Sz. I.

A televízió típusa	Ausztriai ár		Mehrwertsteuer- viszabírás (Ft)	Vám + kezelési költség (Ft)	Ált (Ft)	A Herlangói származó magánimport gasztköltsége (Ft)	A magyarországi Herlan- gónál a hasonló típusú hasonló típus ára (Ft)	Megjegyzés
	ATS	Ft						
AUDIOTON 3602 RM 37 cm PAL-SEC-BG	3 990	20 952	3 493	3 562	6 129	27 150	23 990	ugyanaz a típus
AUDIOTON 4202 RM 42 cm PAL-SEC-BG	4 990	26 204	4 368	4 455	7 665	33 955	—	nem kapható
AUDIOTON T-5102 51 cm PAL-SEC-BG	5 990	31 455	5 244	5 347	9 201	40 759	32 790	ugyanaz a típus
DUAL COLOR TV100 63 cm, PAL-SEC, BG STEREO, TELETEXT	9 990	52 460	8 475	8 918	15 344	67 978	—	nem kapható
DUAL 4070 COLOR TV 70 cm, PAL-SEC-BG STEREO TELETEXT	12 990	68 214	11 371	11 596	19 953	88 392	69 900	ugyanaz a típus

A kamera típusa	Ausztriai ár		Mehrwertsteuer-visszatérítés (Ft)	Vám + kezelési költség (Ft)	Ára (Ft)	A Herlingből származó magánimport összköltsége (Ft)	A magyarországi Herlingből kapható azonos vagy hasonló típus ára (Ft)	Megjegyzés
	ATS	Ft						
JVC GR A30 VHS-C kámkorder	12 950	97 290	16 218	9 618	19 458	81 072	131 990	azonos típus
RICOH 2600 Video 8 kámkorder	14 990	98 717	13 122	11 099	22 454	99 148	129 000	azonos típus
SONY CCD F340 Video 8 kámkorder	19 900	104 973	17 499	14 801	29 944	132 219	–	nem kapható
SONY CCD V88 Video 8	24 990	131 230	21 876	18 503	37 433	165 290	–	nem kapható

	Ausztriai ár		Mehrwertsteuer-visszatérítés (Ft)	Vám + kezelési költség (Ft)	Ára (Ft)	A Herlingből származó magánimport összköltsége (Ft)	A magyarországi Herlingből kapható azonos vagy hasonló típus ára (Ft)	Megjegyzés
	ATS	Ft						
Audioton VCR 50 DFP PAL-SEC, VHS	4 990	26 204	4 368	3 695	7 475	33 006	32 990 33 990	hasonló típus AUDIOTON VCR 32 AUDIOTON VCR 52
SHARP VCD 801S PAL-SEC VHS	9 900	52 460	8 745	7 397	14 964	66 076	–	nem kapható
JVC HRD400EG HQ-VHS	9 900	52 460	8 745	7 397	14 964	66 076	–	nem kapható
SANYO 4100 VHR-EE PAL-SEC, VHS	7 990	41 958	6 994	5 916	11 969	52 849	–	nem kapható
AUDIOTON VCR-32 DBD VHS	4 790	25 154	4 193	3 547	7 175	31 683	32 900	ugyanaz a típus

Kazetta típusa	Ausztriai ár		Mehrwertsteuer-visszatérítés (Ft)	Vám + kezelési költség (Ft)	Ára (Ft)	A Herlingből származó magánimport összköltsége (Ft)	A magyarországi Herlingből kapható azonos vagy hasonló típus ára (Ft)	Megjegyzés
	ATS	Ft						
POLAROID E-180 HG VHS	99	520	*	43	141	704	469 399	hasonló típusok: TDK VHS, E-180 JVC E-180
POLAROID E-240 VHS, HG	139	730	*	60	198	988	549	hasonló: TDK VHS E-240
BASF E-240 HG, VHS	149	782	*	64	212	1058	–	nem kapható
SONY E-180 VHS, HG	99	520	*	43	141	704	399	azonos típus
AUDIOTON HC-V8V	99	520	*	43	141	704	1190 1390 999 1190	hasonlók: BASF 8-60 BASF 8-90 SONY 8-60 SONY 8-90

* Csak ezer schilling fölötti vásárlásnál van Mehrwertsteuer-visszatérítés

Keres- kínál

Rovatunkban ingyen köz-
zetteszük magánzemé-
lyek 100 szótagnál nem
hosszabb szövegű hirdete-
seit. Levélben kérhetik
gyári vagy háziilag felvet-
t, de megunt műsoros kezete-
táik, valamint „üres” kezete-
táik, prospektusaik, televi-
ziók, monitorjait, képmagnó-
nók, kameráik hirdetéseit.

Keres-kínál

● VHS, kiemelt műsorú kezete-
táimat magyar hanggal, jó mi-
nőségben eladom – méltányos
áron. Pf. 207 Szeged 6701

● 30–35 db VHS kezete akció-
s és egyéb filmekkel egyben el-
adó, 900 Ft/db áron. Telefon
8–16 óráig: 121-0110/214, 163.

● Keresem „A szél dühe”, a
„Police Story”, a „Szárnyas
fejvadász” és „A halgatás törvé-
nye” című filmeket. Cserébe
felajánlom „A sárga ördög” és a
„Sanghaji rendőrös” c. fil-
meket. Rózsát Ferenc, 5212
Súrján, Kőrísta út 18.

● Panasonic NV-G45 videó-
magnó keresek megvétel cél-
jából, használtát is ármegejle-
léssel. ENTERPRISE program
cseré-vétel-eladás. Listát ké-
rik! Tóth Zoltán, 2700 Cegléd,
Sas u. 9.

● Keresem átvételre térítés
ellenében jó minőségű szink-
ronnal az Emmanuelle V-VI. fil-
meket. Juhász Péter, 3200 Gyön-
gyös, Farkas T. u. 3. II. em.

● Keresem jó képminőség-
ben megvételre a következő
filmeket videokazettán: A hal
neve: Wanda, Női börtön I-II.,
Missing in Action I-II., Saló
sally Sodoma 120 napja, China
Blue, Rendőrákadémi V. Papp
László, Abony, Tábor-
hegy d. 38.

● Eladó Fisher PI-DK videó-
magnó PAL/SECAM, 4 felvételt
kétféle belül + hetente – na-
ponta is, QSR, képpoca lépte-
tés, memóriator, tanulóp-
rogram, automatikus adókeresés,
30 csatorna, Ár: 31000 Ft.
Flender Attila, 3526 Miskolc,
Pozsonyi út 84. 2/3

● Jó minőségű szinkronizált
vagy narrátoros sci-fi filmeket
keresek másolás céljából térít-
és ellenében + postai költség.
Listát és áránlatokat a követ-
kező címre kérem: Kovács
László, 8457 Bakonypölöske,
Új u. 17/1.

● Eladó egy Panasonic 4320

és egy Siemens 464 videómag-
nó, valamint 90 db műsoros vide-
okazetta. Irányár: 300000 Ft.
Tóth Imre, 6000 Kecskemét,
Reviczyk u. 6. III/9. 17^h után.

● NEC N9055, JVC HR-D320E
videomagnó és a GoldStar
TV9562 prospektus fénymásolt
fordításait eladom vagy műso-
ros kazettára cserélem. Deme-
ter Ilona, 2750 Nagykörös, Sa-
lamon F. u. 20.

● Videókazetta-katalógus,
valamint Elekta VC 611 típusú
videóköszülék magyar nyelvű
kezelési utasítása eladó vagy
szinkronizált műsoros kazetta-
ra cserélhető.

● Fordítók kezelési utasítást
videóhoz, tévéhez, mikrosütő-
höz. Sharp VC-A 111s, Sharp
VXA-105B, Samsung
SVX-303, Panasonic
NVG-12EE, NV-230, Crown
VR-D 120 PS, Fisher
FVH-PIKV, Funai VCR-5040
Yenmade VCR 32DA típusú
videóközhöz kész fordítást adok.
Tel.: 186-5912

● Képmagnók kezelési utasí-
tásának fordítást vállalom.
Reichardt Géza, Tel.: 188-9574

● Eladó 1 db Videoton (EA
6383S 2 x 50 W) erősítő és 1 pár
Videoton (2050A 110 W) hang-
fal. Májrér Tamás, 2840 Oroz-
slány Népek barátsága u. 51.
II/7.

● VHS rendszerű filmek cse-
rélésre kész vagyok. Cse-
realap: 150 film. Horváth Jó-
zsef, 9485 Nagycenk, Petőfi u. 9.

● Panasonic F-10-es kamera
és NV-180-as videómagno el-
adó. Kiss Zsolt, 6000 Kecse-
kém, Óz u. 23. Tel.: 76/26690

● Grundig-2000 videómagno
javítási kapacitást keresek
vagy eladom 8 db kezettával,
esetleg az egészét VHS kezete-
táira cserélem. Reményi Fe-
renc, 1173 Budapest, Gyökér
u. 17. IV/3.

● Keresem kitűnő minőség-
ben a következő szinkronizált
vagy feliratos filmeket: E. T.,
Támadók a Marsról, Oliver,
Anne, Commando, Rémalom
az Elm utcában, Fantasztikus
labirintus, Végtelen történet,
King Kong, Kék madár, Ómen,
Ördögűző, Bánya Csaba, 4400
Nyíregyháza, Tanácsköztársá-
g tér 3. I/7.

● Jó minőségben keresek
mozifilmeket átvételre vagy térít-
és ellenében felvételre. To-
vábbá keresem a Hóbertos
népség I-II. részét. Olasz Zsolt,
1213 Budapest, Ady Endre út
13-15. Tel.: 114-7772

● Commodore VC20-as szá-

mlítógéphez programokat cse-
relnék, alapgépre valót és bő-
vítettet is. Keresem másolásra
vagy megvételre a Police Aca-
demy V-VI. részét és a Szellem-
irtók II. részét. Keres Zoltán, 6723
Szeged, Építő út 5/A 519. ép.

● Keresem a Volt egyszer
egy Vadnyugati c. film. Reális
összeg meghatározása után
(1000 Ft-ig) kezettát küldök. Mé-
száros Gyula, 2528 Úny, Deák
Ferenc u. 7. Tel.: 149-0900/289 m.
hétfő-péntek 6–14-ig

● Eladó JVC HR-55000EG tí-
pusú, Super VHS rendszerű hi-
fi videómagno rengeteg szol-
gálatással, S-VHS/RGB kon-
verterrel vagy analógi is. Tel.:
34/61-387 délután

● Eladó Sinclair ZX Spectrum
személyi számítógép sok já-
tétkprogrammal 12 ezer Ft-ért.
Erdélyi István, 3377 Szihalom,
Temető út 23.

● Italo és Eurodisco-számok
felvételét vállalom. Rövid ha-
táridővel és jó minőségben.
Molnár István, 8900 Zalaegers-
zeg, Jákum u. 4.

● Eladó 1 db VHS-C ITT gyárt-
mányú kankorder komplett
szett. Horváth Gábor Tel.:
47/11-647 nappal, 47/12-551
este

● Eladó 58 db kezettából álló
gyűjtemény (600 Ft-tól 1100 Ft-
ig) – német szinkronnal – a
minőségben. Felbőgnyezett vá-
laszboríték ellenében listát
küldök. Pálkóvi Tamás 9400
Sopron, Lackner Kristóf u. 32.

● Nyelvtanulás C-64-en!
5000 szavas szótár diszkek
oda-vissza szótáraz, oktat.
Három változatban, a német
I-II., vagy a Themen I-II.,
vagy az angol I-II. nyelv-
könyv leckéi szerint. Ár:
950 Ft. Megrendelhető: Kiss
András, 7400 Kaposvár,
Arany János köz 12.

● Orion ST 240-es tuner és
SE 260 típusú erősítőft ven-
nék fekete előlappal. Nagy
István, 8230 Balatonfüred,
Vásártér út 9/A

● Megunt, jó minőségű film-
jeimet eladnám. Kérésre lis-
tát küldök. Nemes József,
4600 Kisvárd, Felszabadu-
lás ltp. 6/IV. 2.

● Szívesen cserélnék jó mi-
nőségű filmeket. 100 film cse-
realapom. Filmlistára vála-
szolok. Torma Balázs, 9023
Győr, Arany István u. 6/a

● Eladó egy háromrészes Selt-
ron videóreorder és 10 videó-
kazetta 30 ezer forintért, és
egy Enterprise 128-as számító-
gép + 22 programkazetta 10 ezer

forintért. Breuer Péter Bicske,
Munkácsy Mihály u. 37.

● Keresem cserébe vagy
megvételre másolható minő-
ségben a Terminátor, Predátor
II. (nar. vagy felirat) c. filmeket.
Csak budapestiek írjanak. Máj
Ferenc, Budapest, III. Szilke u.
7. IV/13.

● Eladó egy Sharp 51 cm-es
teletéves, szupersarkított tévé
45 ezerért, egy Panasonic 430-
as videóreorder 35 ezerért,
és egy Enterprise számítógép
tartozékokkal, programokkal
15 ezerért (C-64 csere érde-
k). Borbás Zoltán, 7355
Nagymanyók, Zalaka u. 28.

● Eladó 3 hónapos HQ Philips
VR 6080 videóreorder 35
ezer Ft-ért. Grancális, infár-
s, 35 program + AV beme-
nt. Jó minőségű háromszoros
kép és visszajátszás. Nagy Mi-
hály, 5000 Szolnok, Rózsa u.
2/a

● Műsoros videokazettákat
cserélek (kaland- és művés-
zati) illetve C-4-es számító-
gépet (jostyikkal, magnóval,
több ezer játékkal, szakiroda-
lommal) ajánlok fel. (142-8272
du. 3 és 7 között)

● Eladók JVC, Fisher, Sony,
Philips, TDK, Akai, Maxell, Fujii
műsoros videokazetták. Kiváló
filmek, kiváló magyar hang-
és képmínőség, 800 Ft/db. Kívá-
násra listát küldök. Varga Béla,
1134 Budapest, Lehel út 19. I/20.

● Megvételre vagy átma-
solarás keresem a Jedy Kristály,
Harc az Endoron, A nyolcadik
óra a halál, az Indiana Jones
(három epizód) filmeket és a
Szellemirtók I-II. részét. File Mi-
hós, 4233 Bálvány, Kállói út 91.

● 650 cm³ Uralt oldalkocsival
videóra, 350 cm³ Jawat oldalko-
csival lejátszóra cserélek.
Lángi László, 8000 Szekesfe-
hérvár, Pintér K. ltp. 35. 114

● Eladó Univerzum videóre-
order 20 ezer forintért és egy
orsós Akai GX magnó, három
üvegfetes készülék. Nagy La-
jos 2120 Dunakeszi, Kincsem
út 11.

● Eladom a Videó Magazin
1-30. számát (a 2. hlányzik), a
Videótechnika 2., 3. számát,
valamint Szűcs Pál Videó kézi-
könyvét. Ajánlatot kérek. Ko-
vács János, 1122 Budapest,
Maros u. 15.

● Nagy méretű lakóautó eladó
vagy elcserélhető érték-
egyeztetéssel Panasonic NVMS
1 vagy NV M7 illetve hasonló
típusú kankorderre vagy nyu-
gati márkájú oldalkocsira. Pintér
Géza, 6769 Pusztaszér, Petőfi u.
51. Tel.: 62/75-025

CHUCK

NORRIS

– karatebajnok és filmsztár

Röpül az idő, divatok jönnek-mennek, változnak a népszerűségi mutatók a videó-feketeiparban is. Néhány évvel ezelőtt – a nagyobbak még biztosan emlékeznek rá – Clint Eastwood, Charles Bronson, meg a különböző szupersztárok által megismertített 007-es ügynök uraita a „terepet”. Ma már min-

den másképp van. Új üstökösök jelentek meg: Schwarzenegger, Stallone, Harrison Ford és Chuck Norris. Majdnem mindegyikük *akciófilmekben* vált ismert karakterré. Olyan produciókban, melyek egyesítik a háborús filmet és a krimi, valamint a tágabban értelmezhető kalandfilmet. Az új hősök közül Chuck Norris az, akit a magyar nézők a legkevésbé ismernek, így hát ő a legkeresettebb „hős” a fekete- s a legális videópiacon.

A ma már világhírű színész eredetileg Carlos Ray Norrisnak hívták, és az Oklahoma állambeli Ryanban született 1940-ben. Alkoholista apjától nem sok anyagi vagy egyéb segítségre számíthatott, úgyhogy korán önállóosodott, és rendszeresen edzette a testét. Mintha már gyermekként tisztában lett volna azzal, hogy később nagy szüksége lesz a testi ügyességre. Leértétségzett, majd a légierőhöz került és Koreában szolgált. Már ott sikerült kihasználnia jó fizikai felépítését, sőt tovább is képezte magát. Megis-

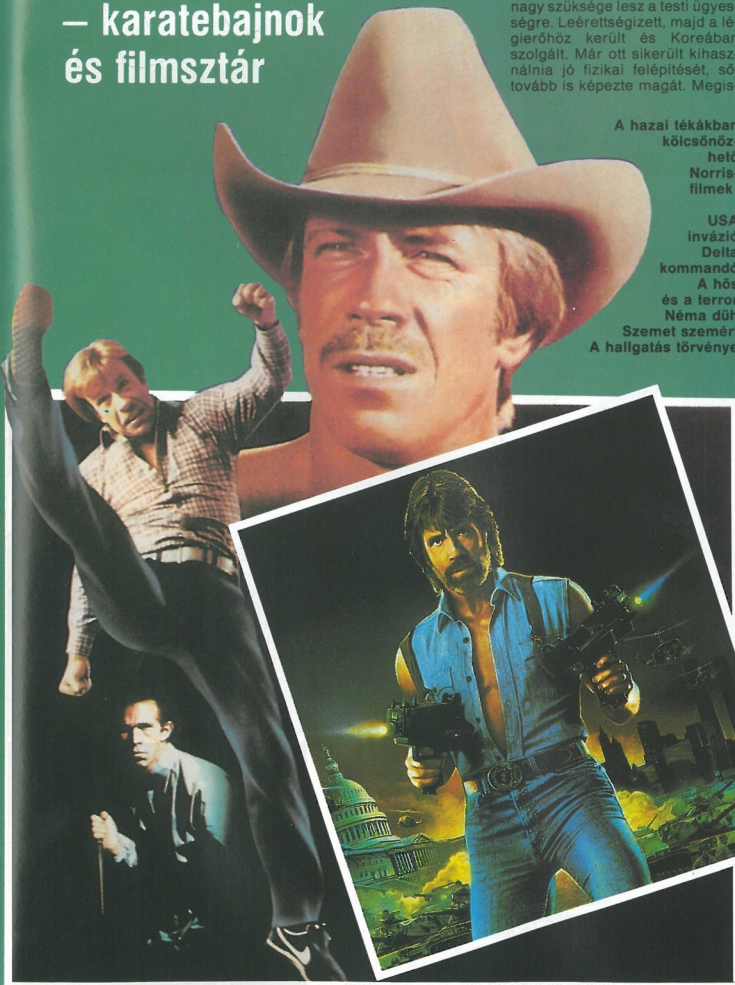
merkedett a távol-keleti harci művészetekkel, melyek későbbi pályáját mind a mai napig meghatározzák. A hatvanas évek derekán több karatebajnokságban lett első helyezett, és rövid időn belül Amerika első számú „nehéz fiújává” küzdötte fel magát. Ezekben az években barátkozott össze Bruce Lee-vel, a karatefilmek népszerű főhősével. Lee intézte Norris első filmszerepét is. A *Sárkány visszatér* című filmben kapott szerepet a volt koreai katona. De az átúto siker még négy évig váratott magára. Csak ekkor, 1977-ben kezdtek vetíteni a *Jó srácok feketében* járnak (Good Guys Wear Black) című első Norris-filmet, amely azonban egy csapásra megismertette nevét az akciófilmek rajongóival. S aztán a szokásos történet: filmek egymás után, például a Magyarországon is játszott *Szemet szemért*, melyben egy meggyilkolt barátjáért áll bosszút félelmetes ellenfelein. Vagy az immár három részből álló *Missing in Action*, melynek főhőse, egy Braddock nevű vietnami veterán vissza-visszatér a háborús színterekre, ahol újabb csepetek várnak rá. A legutóbbi részben, melyet Norris testvére rendezett, kiderül, hogy kislia (szerint Braddock nemcsak harcolt a dzsungelben!) a kommunisták fogságában van, s neki kell kimentenie. Az akció természetesen sikerül, sőt további gyermekeket is megment a „pokolból”.

A hazai tévékában kölcsondózható Norris-filmek:

USA invázió Delta kommandó

A hős és a terror Néma düh Szemet szemért

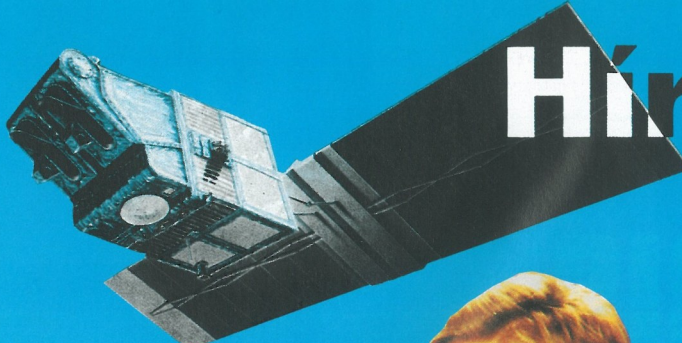
A halgatás törvénye

Norris maga is tudja, hogy filmjei nem jelentenek csúcspontokat a filmművészet történetében. Interjúkban, nyilatkozatokban mindig erősül, hogy most már valami egészen mást szeretne csinálni. Olyasfélé, mint például Dustin Hoffman. A *Missing in Action*-ról úgy beszél a szupersztár, mint ami már harmadik változatban kissé unalmas...

Az akciófilmhősnak eddig mintegy tizenhét filmje készült el. Sikerült bennük megteremtenie egy jellemet, mely változatlan, noha a történetek nem mindig egyformák. Mindennapi külseje, szakállja, szőkesbarna haja az új hőstípus „kellékei”. Pontosan tudja, hogy egyszer majd az ő napja is leáldoz, nem vezet többé a videó-sikerlistákat, de azzal is tisztában van, hogy amíg ő a fő csillag, addig kíméletlennek kell lennie magával szemben. Egyetlen edzésről sem mondhat le. Most ötvenéves, de fizikai erejéről, erőnlétéről csodákat mesélnek. Egyesek szerint jobb formában van, mint karatebajnok korában. Mind többször is nyilatkozta filmmezés közben mindig Steve McQueen figyelemzetezése jár a fejében; a néző csak kevéssé figyel arra, amit a színész mond, viszont nagyon is odafigyel arra, amit a kalandfilmek esetében. Ha viszont Norris tényleg „komolyabb” szerepekre vágyik, valószínűleg el kell feleltetnie néhai barátja és kollégája hitvallását. Ma azonban ez még elképzelhetetlennek tűnik.

Hírözön

keresztül-kasul Rión... Persze partnernője, Carré Otis sem tett rá éppen rossz benyomást, a kamera előtt és mögött egyaránt összetartoztak.

Carré Otis egyébként a rendező új felfedezettje. Lauren Bacall és Ingrid Bergman szécsécs ötvözetének tartja. Jacqueline Bisset remekül beleillik a trópusi környezetbe. A filmben gyakran látható Adoniszok oldalán. A három sztrá közl csupán ő, a 45 éves színésznő közelíthető meg kérdésekkel.

King filmjében a férfiak bármikor készen állnak arra, hogy leszakítsák a nőnemű virágokat. A rendező vallomása: „Szeretem a szerelmet a kamera előtt...”

Bo és a Szellem

Bo Derek bájainak bemutatására szolgál a férfi, John Derek új filmje, a Ghosts Can't Do It (A szellemek nem tudják megtenni).

A szellem, aki mindig csak egyet akar, Anthony Quinn alias M. B. Scott – a gyönyörű Bo (Kate) férje. Évtizedekkel idősebb feleségénél (éppúgy, mint Bo férjénél). Scott szívinfarktust kap, valószínűleg élete végéig mozgásképtelen lenne, ezért inkább az öngyilkosságot választja. Utána viszont rövidesen visszatér a túlvilágról forrón szeretett hitveséhez.

Scottnak egyetlen problémája van: a „szellem” mindenre kész, a test azonban gyenge. Sőt, túl gyenge. Scott a vízbe sem tud behatolni, nemhogy... Na igen, a platói szerelem azonban a csábító Kate számára édeskeves. Még egy második nászút sem segít.

Kate számára egyetlen kiút marad: a jóképű, fiatal Faustóval (Leo Damian alakítja) kárpótolja magát. Faustó külsőleg kifogástalan, egyébként viszont kevés. Így tehát egyetlen lehetőség marad: Scott szellemének át kell költöztetnie az ifjú testébe. Érdeklődik az illesztési birtokbavetételek felől a túlvilágon. Megtudja, hogy a lélekátvitel csakis a halál pillanatában lehetséges. Most Katenek kellene akcióbá lépnie. A gyilkosság azonban nem az ő asztala. Furfangos kiutat talál, ám valószínű, a film tartalma kevésbé fogja lenyűgözni a nézőt, mint Bo Derek bái-
jai...

Redford is forgat

Múlt év novembere óta a Dominikai Közirtáságban forgat Robert Redford. Sydney Pollack, az amerikai előkelő társaság egykori játékkapadicsomának és bordélyának pazar életét próbálja újraéleszteni. Az akkori helyszín a kubai főváros volt. A film címe: „Havanna”.

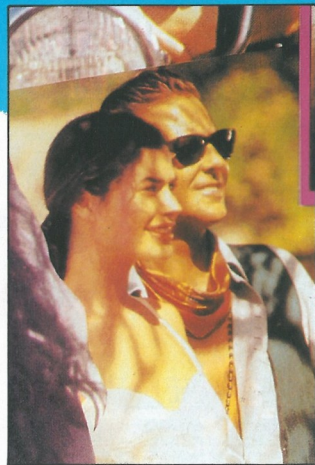

Mickey Rourke szerelmi kábulatban

Már a „9 és 1/2 hét” forgatókönyvéért is felelős volt Zalman King és felesége, Patricia Louisiana Knop, s most ismét együtt írtak egyet. King legújabb filmje brazil napsütésben játszódik: trópusi erotikus történet a „Wild Orchid”. A feleség szerint a cselekményt egyszerűen azért helyezték Rióba, mert el akartak jutni végre oda. „A filmben Rióról a mi romantikus elképzelésünk látható majd, és nem a város valóságos képe” – vallja az asszony.

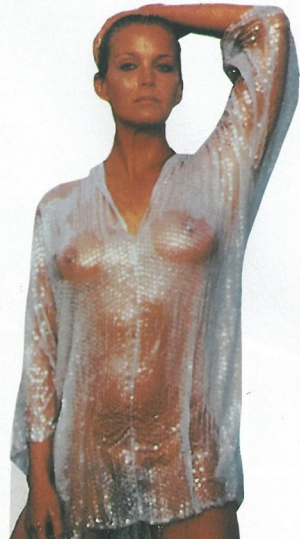
A történet két üzletasszonyról szól – Claudia (Jacqueline Bisset) a tapasztalt és Emily (Carré Otis) a zöldfülű. Együtt utaznak üzleti ügyben Rióba, ott találkoznak Wheelerrel (Mickey Rourke). Wheeler gazdag viláági, ám fél az emberi kapcsolatoktól. Claudia bolondul utána, ő azonban kezdettől Emily után jár. A cselekmény élénkítése érdekében minden szereplő összefekszik valakivel: autóbán, romok között, szállodaszobákban, a legkülönbözőbb helyszíneken.

A szerejeleneteket a nyilvánosság elől elzárva rögzítették, a helyszín szinte megközelíthetetlen volt. Néhány újságírónak mégis sikerült a forgatás közelébe férköznie a pampan. Mickey minden lépését ketten vigyázták: testőre, valamint testvére, Joe. A szerepet állítólag azért vállalta el, mert így kedvére motorozhat

Buddha és Bertolucci

Egyelőre még csupán a felénél tart Bernardo Bertolucci mamutvállalkozásával, az „Eg a sivatag fölött” című produkciójával, de már tervezi a következőt: 36 millió dolláros filmet a kelet-ázsiai filozófus, Buddha életéről. Egyelőre még főszereplő kerestetik.

Easy Rider II.?

Peter Fonda legújabb filmjében, a „Just Horrible”-ben lányát, Bridgetet rendezi. A sztár a hírek szerint az egykori sikeres hippiótörténet folytatását tervezi Jack Nicholsonnal és Dennis Hopperrel, s várhatóan el is készül majd az Easy Rider (Széld motorosok) II.

Brian Ferry videója

Vakító fehér zokni, fűzős cipő, finom vászonöltöny, mellény – ez Brian Ferry.

Nemrégiben jelent meg új videója, mely '88/89-es turnéjáról készült. Olyan híres dalai láthatók-hallhatók a kazettán, mint a „New Town”, a „Boys and Girls” vagy a „Love Is A Drug”. A színpad lényel, a ledér szépségek, a környezet tökéletesen összhangban van a karizmatikus Ferryyel – állítják a szolid kritikusok.

Schwarzenegger

hamarosan rendezőként is debütál. A fantasztikus amerikai tévésorozatot, a „Tales from the Crypt”-et rendezi. Szakértőként az előmunkálatokban közreműködött Richard Donner, Walter Hill és Robert Zemeckis. A produkiót Joel Silver vezeti.

Beatles-film az ex-Beatlesekkel

Úgy tűnik, a még élő ex-Beatlesek félretezik sérelmeiket, hiszen közös filmet terveznek. „The Long and Winding Road” címmel a mesés négyes történetét szeretnék filmre vinni. Paul egyedül legközelebb Richard Lester filmjében, a „Get Back”-ben áll kamera elé.

Éppen tíz esztendeje

arra addigi legnagyobb sikerét a most 24 esztendőös Brooke Shields, a Kék lagúnával. Először 11 éves korában állt kamera elé a „Pretty Baby” című filmben.

Bár a pletykarovatokban gyakran „vasszűz”-ként emlegetik, a múltban már suttogtak néhány afférráról: még Michael Jacksonnal is összeboronálták. Szerelemi élete mindenestre Hollywood legféltettebb titkai közé tartozik.

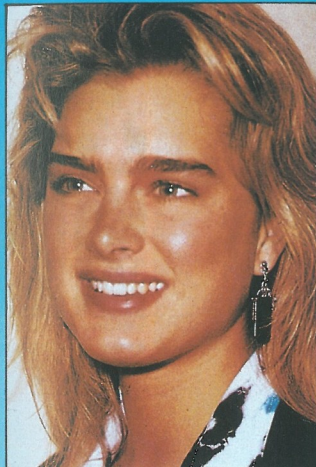
Brooke Shields jelenleg egyetlen „férfitra” vágyik, és ez Oscar, vagyis a legnagyobb filmdíj.

A 24 éves színésznő szép, sikeres és állítólag – magányos.

Clint, Woody és a western

Clint Eastwood hű maradt szerelméhez, mely a nagy múltú zenei stílusokhoz fűzi. Sikert hozott számára a „Honky-tonk Man” rendezése, ebben a filmben az öregedő country-énekes szerepét el is játszotta. Sikeres volt a „Bird” is, ott a dzsessz-szakszofonos Charlie Parker életétörténetét rendezte. Producerként vett részt egy másik nagy dzsessz-zenész, a zongorista Thelonius Monk életének filmrevitéleiben. Ismert Woody Allen dzsessz iránti szereime is. Gyakran fújja a klarinétot dzsesszklubban. Most azonban újdonsággal lepi meg a szakmát: Eastwooddal együtt westernt készítenek, melyben mindketten főszerepet játszanak majd. A rendezői székben ezúttal Clint foglal helyet.

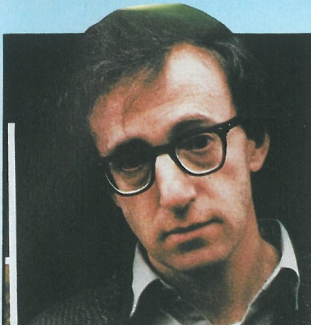
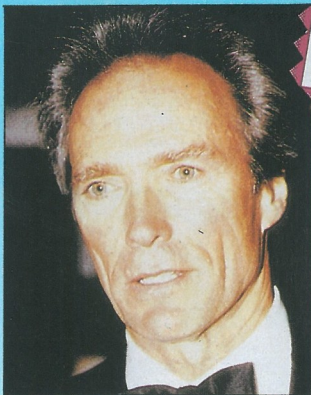

Batman bolondokházában

Agresszív fickót játszik legújabb filmjében Michael Keaton, a Batman megformálója. Az álomcsapat (The Dream Team) egy bolondokházában játszódik.

A kacszó járású Henry Sikorsky (Christopher Lloyd) három benniakót visz csoportterápiára. Megismerkedünk az álomcsapat tagjaival is: a felvágós Billy Caulfield (Michael Keaton) csodálatra méltó türellemmel pingpongozik egy másik pácienssel, Jack McDermott (Peter Boyle) – az egykori sikeres reklámszövegíró vallásos, így arra a következtetésre jut, hogy ő Jézus. Albert lanuzzi (Stephen Furst) ezzel szemben érzékeny, majdnem autista sportrajongó, kizárólag a baseball és a reklámszövegek segítségével fejezi ki magát. Gyógyítójuk, dr. Weitzman (Dennis Boutsikaris) fiatal orvos, aki betegéi érdekében cselekszik, nem pedig ellenük, mint a kórházvezetés. Persze Sikorsky is az álomcsapat örülteinek egyike. Idegrovosnak tartja magát, beteges rendezterete vezérli mindenben.

A „The Dream Team” az utóbbi idők leghumorosabb és egyben legintelligensbb komédiája, kitűnő szereposztással – dicsérik a különös filmet a szakértők.

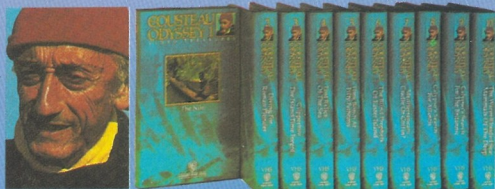

Vissza a természethez

Ki ne látta volna, akár többször is a *Sivatagi show*-t, ezt a közismerten nagy műgonddal készített természetfilmet? Es ki az, aki nem ült a tévé előtt, amikor Jacques Cousteau kapitány tenger alatti kalandjait vetítették sorozatban? A puszták, az erdők és a tengerek természetrajza iránt vonzódók között aligha akad olyasvalaki, aki ne vá-

azonban egészen új jelent meg a piacon. Ismét egy remek ötlet, el kell ismerni. A *Vestron Video* – egyenként 29 dollár 98 centes áron hirdeti a *National Geographic Video* sorozatát, mely harminc darab hatvanperces kazettán, immár filmen hozza közelebb az állatok, növények, ásványok bűvös világát.

Nézzünk meg egy párat közelebbről!

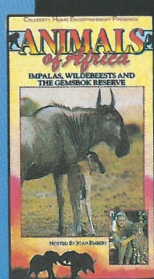

gyott volna terepjáróról zsiráfokat és antilopokat filmezni vagy éppen búvárkodni a víz alatti birodalomban; aki még nem kíváncskozott a dél-amerikai őserdőkbe, hogy a helyszínen élvezhesse az ember nélküli világ csodáit. Van az efféle végakadásban valami a rousseau-i felvilágosodott természetimádatból, a romantika természetközpontságából, mely azt állítja, hogy a romlatlan környezet jobb hatással van az emberre, mint az emberlaktá civilizált város.

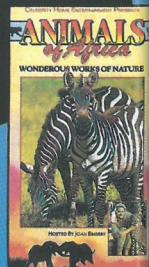
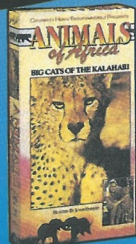
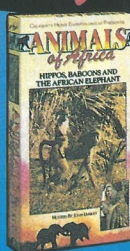
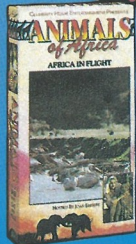
Az ember ősi vonzódását a szüzi természethez pontosan ismerik a *National Geographic* szerkesztői. Ez a világhírű folyóirat mindenben kielégíti olvasói óhaját. Színvonalas ismeretterjesztő cikkeit nyomdai csúcstechnológiával előállított színes felvételek egészítik ki.

Ennyit tudunk a folyóiratról – eddig. Nemrégiben

44 video

ANIMALS of Africa

A Lions of the African Night (Az afrikai éjszaka országnjai) például nem az ismert (és kicsit unalmas) képsorokat villantja fel a fák árnyékában szunyókáló királyi vadakról, hanem a sötétedés utáni zsákmányszerző körútra kíséri el őket. Egy másik filmen, melynek címe **Land of the Tiger** (A tigris

földje) Ázsia csirkos ragadozójának rejtelmes életét lesték meg az operatőrök. Tanzániába kalauzolja nézőit az **Among the Wild Chimpanzees** (Vad csimpánzok között), mely arra vállalkozott, hogy megfigyelje a majmok mindennapi életét, míg kínai területeken forgatták a **Save the Panda** (Mentsétek meg a

pandát) című alkotást. E film készítői tudós zoológusokat kísérték el kínai útjukra, hogy megfigyeljék a kihalóban lévő faj életét. Természetesen a cápákról is készült National Geographic videó. De nem csak az emberevő szörnyről. A film éppen azt tudatosítja a nézőben, hogy a 350 létező cápa-

fajtaból csupán 20 veszélyes az emberre. A **Gorilla** című film megismertet Kókóval, a híres, az emberekkel jelbeszéd útján érintkező majommal, a **White Wolf** (A fehér farkas) pedig a sarki farkas kevéssé ismert vadagát filmezi.

Talán még a vadállatok titkos életénél is meglepőbbek azok a képsorok, amelyek a sorozat legkülönlegesebb filmjein láthatók. Ilyen például a **The Incredible Human Machine** (A hihetetlen embergép) című alkotás, amely fantasztikus utazást tesz – mikrokamerák segítségével – az emberi testben. Ilyen a **The Invisible World** (A láthatatlan világ), amely az emberi szem számára ilyen vagy olyan okokból érzékelhetetlen világokba vezet el. Mindazt megmutatja, ami látószervünk számára túl kicsi, túl nagy, túl gyors vagy éppen túl lassú. S ilyenek azok a gyönyörű víz alatti felvételek, amelyek a **Secrets of the Titanic** (A Titanic titkai) című filmben láthatók.

Ugyancsak a **Vestron Video** forgalmazza a díjnyertes **Audubon Video Releases** sorozatot is, mely – szintén körülbelül harmincdolláros áron – hatvanperces filmeket kínál egy-egy különleges állatfaj életéről. E sorozatból érdemes kiemelni a Galapagos sziget élővilágáról készült filmet, a párucokkal és gepárdokkal foglalkozó alkotást (**Panthers and Cheetas**), valamint azt a valóban különleges kazettát, amely a ritkán filmezett kondorkeselyűt örökíti meg. E filmhez egyébként Robert Redfordtól halljuk a kísérőszöveget.

A **New Wildlife Series** vadonati sorozata az **Animals of Africa** – az Afrika állatai. Ezek közül a legszebb filmeket nagyon nehéz kiválasztani, a sorozat címe önmagáért beszél.

S ha már e rövid áttekintés elején megemlítettük Cousteau kapitány nevét, az ő videói se hagyjuk ki a felsorolásból. Ezek **The Cousteau Odyssey** (Cousteau Odüsszeiája) címmel kerültek a külföldi videóüzletekbe. A kilenc kazettából álló sorozat (huszonöt dolláros áron) a **Calypso** kapitányának legizgalmasabb kalandjait mutatja be. Az ötvennyolc perces **Warm Blooded Sea** – **Mammals of the Deep** például a delfinek és bálnák életmódját kutatja. Más Cousteau-filmek pedig „portréit festenek” az Atlanti-óceánról, illetve a Földközi-tenger csodálatos világáról.

lisak, ami életveszélyes bonyodalmak és gyilkosság forrása is lehet. Végül hol vagyon az megírva, hogy egy étteremben egyedül üldögélő pornósztrát nem ismerhet föl egy tiszta szándékokkal közeledő építési vállalkozó, a kapcsolatból nem lehet őszinte vonzalom és házasság? A filmmel egyetlenegy baj van. Az, hogy ezt a voltaképpen nagyon szimpla kis történetet nem képes hihetővé tenni. Vagyis nem jó.

Arról szó sincs, hogy egy pornófilmek Fellini szabja meg a „művészi” mércét. A baj akkor kezdődik, ha egy pornófilm többe akar látszani, mint ami. Nem vitatható, hogy az alkotók, a Flotta Art Stúdió és a stáb megkísérelték a hazai gyakorlatban még nem igazán elterjedt elv betartását. Megpróbálták igényesebb lenni. A forgatáshoz alighanem komoly tőke kellett, hiszen tucatszín szereplőt kellett mozgatni több helyszínen. Végül is nem a legolcsóbb pornóvá kísérleteztek, ami rövid távon a leggyorsabb és legbiztosabb bevételt hozhatta volna, hanem igyekeztek kitalálni egy kerettörténetet. A forgatókönyvet író L. di Sartore (hogy ez miért hangzik jobban, mint mondjuk a D. Szabó László név, az is örök rejtély marad) azonban meglehetősen kevés esélyt ad hiteles atmoszférateremtésre. Az amatőr szereplőtök nem lehet elvárni, hogy rutinjukkal megmentsék a menhetetlenül lapos, sablonokból álló szöveget. A dolog duplán kinos, hiszen amúgy is minden „arra” vár. Még ha érdekes lenne a sztori, akkor is mellékes maradna. De nem érdekes.

Magáról a lényegről nemigen lehet mit mondani. Azt már több tízezer éve felfedezték az emberiség. (Egyesek szerint éppen ezzel emelkedett ki az állatok közül, de ezek a nézetek még nem kellőképpen bizonyítottak.) Ez nem oktató-nevelő, netán ismeretterjesztő film, itt nem magyaráznak, hanem csinálják. Meglehetősen nehezen, olykor nyögvényesen, ami főleg a korosabb férfi szereplőkön látszik meg. A hölgyek és a fiatalabb férfiak teszik a dolgukat, ahogyan az egy pornófilmben elvárható. Sem nem lelkesebbek, sem nem őszintébbek nyújtott kollégáiknál, viszont biztosan sokkal olcsóbbak, ami hosszú távon is rentálbilissá teheti a magyar pornóipart.

Annál is inkább, mert semmilyen törvény sem korlátozza. Ami van, azt nem tartják be, mert mindenki elavultnak, lehetetlennek tartja. Az ország jelenlegi helyzetében pedig a parlament legkisebb gondjá is szokszor nagyobb annál, hogy a pornográfia szabályozza. Így megmarad az egyházi kezdeményezésű aláírásgyűjtés és a nem túl sok szakember jámbor óhaja: mondják meg pontosan, hol, milyen előírások betartásával terjeszthetők a pornográf termékek, gondoskodjanak róla, hogy fiatalokruák kezébe ne kerülhessenek, az ilyesmire nem kívánják elcsúszni emberek – mert ilyenek is vannak! – jó izlését ne sérthessék. Erre annál is nagyobb szükség van, mert önagsága csak az első volt egy hosszúnak ígérkező sorban.

Ha igazi filmkritikát írának, szóban kellene még az operatőr, Hajsós Géza munkájáról vagy a rendező Hetényi József Ákos színészvezetéséről is. De hát a film sem igazi, miért pont a kritika legyen az. Szorítkozzunk annak megállapítására, hogy a videóakazettán csaknem kétezer forintba kerülő alkotás nem lépi túl a műfaj irratlan szabályait, nem mutat mást, mint többé-kevésbé egészséges szeretkezést – szelem és minden más érzelem nélkül. Talán itt húzódik a pornó határa, amelyet most már át is léptünk. Hogy milyen messzire kell tőle eltávolodni, azt sajnos már nem a józtlis, hanem az üzleti érdek szabja majd meg.

Horváth Gábor

P ornó önagy

M

indenképpen helyi szenzáció az első magyar pornófilm, hiszen ilyesmit éppen eleget gyártottak tőlünk nyugatra, keletre, északra és délre. Az sem valószínű, hogy ez lenne az első magyar pornófilm, bizonyára készült ilyen a háború előtt, no meg a fáma szerint a közelmúltban is, csak nem hazai mozik számára.

Mivel a honi videózásban nyilvánvalóan új üzletág születéséről van szó, érdemes alaposabban is szemügyre venni, hogyan sikerült az a 71 percos „műalkotás”. Ha egyetlen szóval kellene minősíteni a Pornósztrát volt önagságát, akkor – nagy jóindulattal – köznépetel. Sőt nem is színésznő. Másrészt nem olyan jó színésznő, hogy el tudja hitetni a történetet. Sőt nem is színésznő.

Igy van ezzel maga a történet is. Elmegy. Még az is elképzelhető, hogy az életben minden szóról szóra így történjék, hiszen semmi rendkívül nincs abban, ha egy pocakos, enyhén gusztagustalan főnököt elcsábít a titárnője. Az is megeshet, hogy a vén kecske magával viszi élete sóját egy stockholmi tárgyalásra. Ha a titkárnőnek vagy egy sanghaji, jobban mondva stockholmi néniéké, még az is eszébe juthat, mennyivel jobban keresnek Svédországban a csinos titkárnők, mint otthon. Ha a nől kinnmarad, akkor egy főtész készíthet róla aktképeket, egy pornórendező láthat benne fantáziát.

Az sem kizárt, hogy a forgatás közben szerelmeskedés olyannyira jólesik egy szereplőtárral, hogy azután szabadidejüket is a munkának áldozzák. Amilyenek ezek a férfiak, még az is kiderülhet róluk, biszexuá-

„Külön kell választani a pornót és a szexfilmet” – így látja a főszereplő

Az első magyar pornófilm vagy „forró” szexfilm főszereplőjével ülök szemben. E téma sokféle érzelmeket kelt, mindenféle feltételezésre ad okot. Ezért a kérdések sem lesznek udvariaszkodók.

– A film főcímén Laura Lynn neve szerepel, ön viszont magyar. Elárulná a nevét?

– Az eredeti nevem Leiter Laura Lynn.

A Lynn egy n-nel van írva, ez egy angol női név.

– **A foglalkozása?**

– Nekem több foglalkozásom is van: közgazdasági szakoképiskolát végeztem, utána gondozónőképzőt és előadóművész képzettségem is van.

– **Milyen tulajdonságok alapján választották ki erre a szerepre?**

– A szénszízi képességeket vizsgálták.

– **Tud arról, hogy mások is szóba kerültek e film főszerepére, akik esetleg a szexjeleket nem vállalták?**

– A főszerepre, azt hiszem, tizenöt lányt szemeltek ki. Természetesen voltak közöttük, akik nem vállalták.

– **Szerepe szerint ön egy feltűnően szép nőt játszik. Külső jegyeiből vagy tulajdonságaiból melyeket tartja a legvonzóbbnak?**

– Ez változó. Nem elsősorban a külsőmre vagyok büszke, hanem inkább a belsőmre, ami miatt nagyon sokan szeretnek és kedvelnek. Az előnyös külső jegyek segítenek abban, hogy felfigyeljenek rám. De végül is, ha belülről nem lenne semmi, akkor tulajdonképpen nem érne semmit, hogy előnyös a külsőm.

– **Melyek az a belső jó tulajdonságai, amelyek külsőre nem fedezhetők le?**

– Talán az, hogy nagyon könnyen létesítek kapcsolatot, mivel kedvelem az embere-

ket és... Azt hiszem, nagyon barátságos természetű vagyok.

– **A film forgatása előtt fotózták? Volt fotómodell? Szerepelt filmekben?**

– Nem, bár sokszor hívtak fotózni. Tánccoltam és voltkémtem nyolc éven keresztül.

– **Hogyan határozta meg azt a tevékenységet, amit a filmben végez?**

– Szénszízi tevékenységként, mivel itt szituációk voltak, és komoly teljesítményt igényelt ez a film színészi.

– **A szex, főleg a szerzőközös intim dolog. Nem zavarja, hogy ennek ürzése közben lámpákkal világították és filmre vették?**

– Nem zavarhatok, mert nem öztűk a szexet, hanem szerepet játszunk el.

– **Ez azt jelenti, hogy a „forró” szexjeleket imitáltak voltak?**

– Hát... milyen értelemben imitálták? Olyan értelemben imitálták, hogy itt a szereplők részéről éveztről nem igazán volt szó, hanem szénszízi feladatról.

– **Végül is létesült neki kapcsolat!**

– Létesült neki kapcsolat, persze, de az élvezetet akkor is el kellett játszani.

– **Nem fél attól, hogy esetleg azonosították a szereppel, vagy azzal a szituációval, ami a filmben látható?**

– Félni nem félek, de számitok rá, mert ilyen az emberek gondolkodása. A magánéletben teljesen más természetű vagyok.

– **Akar még hasonló témájú filmekben szerepelni?**

– Szexfilmekben? Miért ne! Ha kapok ilyen ajánlatot, természetesen. Uttrőneknem nagyon nehéz dolog, azt nem vitatom, de amikor elvállaltam ezt a szerepet, számitom vele.

– **Megkérdezhetem, mennyi pénz kapott ennek a szerepnek az eljátszásért?**

– Azt hiszem, magánügy, hogy ki mennyiért adja el magát. Mindenkinek megvan a maga taksája.

– **Ön szerint miért és kiknek készülnek az ilyen filmek?**

– Nyilván azért, mert az emberek megnézik őket, bár nem vallják be. Igény van rájuk. Az elsőt biztosan csak kíváncsiságból nézik meg. Aki az elsőt után többet is megnézi, az már nyilván nem kíváncsiságból teszi.

– **Hanem?**

– **Mert milyen szexuálisan serkenti a film.**

– **Akkor mégsem a történet az, ami miatt megnézik ezeket a filmeket!**

– Külön kell választani a pornót és a szexfilmet. A pornót nyilván nem a történet miatt nézik meg, mert a pornónak általában nincs története, csak a közöbülés látványa a lényeg.

– **Az önk filmjének az a címe, hogy Pornóasztár volt önagsága. Szavaiból azonban úgy veszem ki, hogy filmjüket nem pornónak, hanem szexfilmmek tartja!**

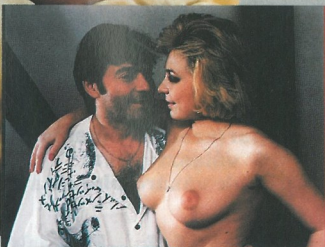
– Igen, ez mindenféleképpen szexfilm, tekintve, hogy ebben a filmben a sztorin és az érzelmeken van a hangsúly. Bár vannak olyan jelenetek, amelyek sűrőlják a pornó határát, de itt szó sincs pornóról. Azért ez a címe, mert a filmben szereplő lányból pornóasztár lesz. Ez nem jelenti azt, hogy a film egy pornófilm.

– **Hol húzná meg a határt a pornó és a szexfilm között?**

– A pornófilmben a közöbülésen van a fő hangsúly, a sztori teljesen mellékes. Azonkívül a közöbülési jeleneteket kinagyítva mutatják, az orgazmus a férfiaknál mindig kívül kell hogy legyen. A szexfilmben erről szó sincs, bár vannak benne szerelmeskedések.

– **Mit szólna ahhoz, ha Cicciolinának hasonlítanák?**

– Érdekes kérdés... nem is tudom. Talán hizelegne. Ez embernek hizeleg, ha egy ismert személyhez hasonlítják. Végül is Cicciolina sem kurva, én sem vagyok az.

őasztár volt ysága

**Ne menjen külföldre,
nálunk olcsóbban vásárolhat!**

JVC

**Panasonic
Technics**

SANYO

TDK

TEC

Sony

Vivitar

TEAC

LOEWE

**Hífiberezések, videók, kamerák, tv-k
CD-lemezek és sportszerek folyamatosan megújuló
választékával
várjuk vásárolóinkat a**

DUKÁT

RAMOVILL-DUKÁT
devizás bolthálózatában:

Budapest V., Galamb u. 6.
Budapest IX., Üllői út 69.
Szeged, Bartók Béla tér 9.
Fonyód, Ady Endre u. 36.
Kecskemét, Rákóczi út 2.
Nagykanizsa, Deák tér 1-3.

DUKÁT

Egyéb hasznos elektromos és ajándéktárgyakkal állunk konvertibilis valutával rendelkező vásárlóink rendelkezésére, OTP-ÍKKA hálózaton keresztül is.